Sfânta Lumină de la Mormântul Mântuitorului nostru Iisus Hristos din Ierusalim

Materiale despre Învierea lui Hristos:

https://independent.academia.edu/emystea/%C3%8Envierea-lui-Hristos

https://archive.org/details/@steaemy?query=%C3%8Envierea+Domnului+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=%C3%8Enviere a+lui+Hristos

***

Una dintre puţinele minuni care au loc, în fiecare an, în zilele noastre este aceea a arătării Sfintei Lumini la Sfântul Mormânt în noaptea de Înviere, adică a acelei lumini neaprinse de mâna omenească. Asupra acestui lucru există numeroase mărturii, sute şi sute de credincioşi fiind prezenţi în momentul când, în noaptea Învierii lui Hristos, luminează pe pământ pentru câteva clipe un foc nematerial, o lumină care poate fi ţinută în mână fără a te arde.

Index

Canonul şi Acatistul Sfântului Mormânt al Mântuitorului nostru Iisus Hristos 3
Acatistul Sfântului şi de viaţă făcătorului mormânt al Domnului (al doilea acatist) 26
Lumina Sfântă a venit la Ierusalim la Mormântul Domnului 38
O mărturie despre Sfânta Lumină de la Ierusalim..... 41
Coloana despicată de Sfânta Lumină (1579) 48
Persanul al-Biruni (cca. 1000) şi Sfânta Lumină..... 61
Ibn al-Qass şi relatarea despre Sfânta Lumină..... 71
Experienţa Sfintei Lumini nu este uşor de descris sau de explicat în cuvinte omeneşti 76
Sfânta Lumină nu este în mod simplu o minune. Este minunea minunilor 77
Mărturia monahului Mitrofan, cel care s-a ascuns în podul Sfântului Mormânt ca să vadă Sfânta Lumină..... 79
Sfânta Lumină iese din placa Sfântului Mormânt ca şi cum ar ieşi dintr-un lac..... 82
Placa Sfântului Mormânt izvorăşte mir când vine Sfânta Lumină 84
Candela neadormită de la Sfântul Mormânt 87
O mărturie personală legată de Sfânta Lumină de la Ierusalim..... 88
Venirea Sfintei Lumini - clipă de adevărată comuniune cu Domnul nostru Iisus Hristos 90
De ce Sfânta Lumină vine în sâmbăta Paştilor?..... 93
Părintele Eugen Tănăsescu - Ce (mai) este Sfânta Lumină? 94
Pr. prof. drd. Marius Daniel Ciobotă - Sfaturi practice în Biserică: Semnificaţia corectă a lumânării de la slujba Învierii 100
Ce facem cu lumânarea de la Înviere ? 101
Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim..... 103
Silviu Cluci - Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim..... 103
Sfântul Mormânt al Mântuitorului 128
Golgota - locul răstignirii Mântuitorului (galerie foto) 139
Piatra Ungerii - locul unde Iosif a pregătit trupul lui Iisus pentru punerea în mormânt..... 145
Paraclisele din Biserica Sfântului Mormânt 153
(Foto) Închinare la odoarele din Tezaurul Bisericii Sfântului Mormânt..... 178
Church of the Holy Sepulchre..... 182

Canonul şi Acatistul Sfântului Mormânt al Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Canonul Acatistului Sfântului Mormânt

Rugăciunile începătoare

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Doamne, miluieşte ! *(de 12 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm la Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**
1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.

7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori), *apoi:*

Troparul: Iosif cel cu bun chip de pe lemn luând prea curat Trupul Tău, cu giulgiu curat înfăşurându-L şi cu miresme în mormânt nou îngropându-L L-a pus.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.

14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel, cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Strălucirea lui Iisus cea purtătoare de luminã întru Tine S-a sălăşluit, luminând pe credincioşii cei ce cu evlavie, din credinţă fierbinte se apropie la Tine, mormântule prea slăvite.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Tu te-ai arătat, întru adevăr, izvor de viaţă mort primind înlăuntru pe Hristos, cel de-a pururea viu. Rugămu-ne să înviezi sufletele noastre cele omorâte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întru tot cinstite mormântule al lui Hristos, a sufletului Mângâiere, a lumii luminare, a bine credincioşilor fală şi laudă, pe cei ce se închină ţie, din primejdii slobozeşte-i.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din prea curatele tale sângiuiri, o, prea curată Fecioară, fără sămânţă ai zămislit pe Făcătorul tuturor, carele a suferit îngropare pentru noi şi a înviat şi lumii a dat viaţă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt …

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Spăimântezu-mă întru tine, o, prea sfântule mormânt, cugetând la al tău dar, carele ai primit de la Dumnezeu, revărsând cu îmbelşugare credincioşilor dumnezeiasca luminare cea vărsătoare de aur.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Prea slăvite al lui Hristos mormântule şi de trei ori fericite, luând în sânurile tale pe Dătătorul luminii, te-ai arătat în faptă scaun purtător de luminã al Împăratului tuturor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Veniţi, credincioşilor, să ne adunăm, ca să alcătuim ceata Mirelui celui purtător de luminã a sufletelor noastre, carele ca dintr-o Cămară luminată, din mormânt ce prea slăvire a răsărit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Dă-ne, Preaneîntinată, şi nouă, celor ce din dor străjuim la mormântul cel primitor de viaţă, a Fiului şi Dumnezeului tău lăsare de păcate şi izbăvire de multe primejdii.

Catavasia: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă strigând; din cuget curat întru Domnul să prăznuim.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tãu.***

Dumnezeieştii îngeri te străjuiau, îmbrăcaţi în albe haine arătându-se femeilor, binevestind Învierea cea de-a treia zi din morţi a lui Iisus.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tãu.***

Că alt soare izvorăşti strălucire celor ce cu credinţă se apropie de tine, prea lãudat veselind toate şi sfinţind sufletele binecredincioşilor, cu totul fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mormântule prea sfinte, cine va povesti darurile tale cele multe şi de multe feluri care le ai, întru tot cinstite, sălăşluire fiind a lui Hristos, Împăratul tuturor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Vas prea neîntinat, Biserică prea nespurcată, chivot fecioresc, prea sfânt loc de sfinţenie, pe tine, frumuseţea lui Iacov, te-a ales Stăpânul.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, mă rog, luminează-le; ca să Te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu pe Tine, Adevăratul Dumnezeu, cel ce îi chemi din negura greşelilor.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tãu.***

Mare odor a toată lumea te-ai arătat cu adevărat, mormântule, prea luminate. Rogu-te, cu strălucirile tale cele de raze slobozitoare, străluceşte şi inima mea cea întunecată.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tãu.***

Unule singur fericite Iisuse, aratã-ne fericiţi şi pe noi cei ce cu nevrednicie locuim în Casa ta aceasta şi lãudãm prea sfântul Tãu mormânt şi pe Tine Te slãvim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sălaş cu totul luminos al lui Hristos, străluceşte sufletele celor ce cu dor mânecă la tine, rogu-mă, şi trimite lor darul ceresc, din dumnezeiasca luminare cea prea înaltă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Tărie şi laudă, Cel ce dintru tine, Stăpâna lumii, S-a născut, şi mântuire s-a făcut celor pierduţi, izbăvindu-i din porţile iadului şi din mormânt sculându-Se.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii …

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Ca pe un stâlp de foc, noi, credincioşii, te vedem, o, mormântule prea cinstite, la păşunile fericirii povăţuind pe cei bine credincioşi, cărora să ne învrednicim toţi cu dumnezeiescul dar.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Acoperă, apără, păzeşte pe bine credincioşii închinători, care cu credinţă trec cu vederea năvălirile tâlharilor şi greutatea locului, ca trecând, să vină să te cuprindă pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Rugătoare cerere primeşte, o, Împărate al tuturor, al celor ce cu fierbinte credinţă se roagă ţie, şi dă pace scăpând de cele rele pe toţi cei ce cu credinţă se apropie la dumnezeiescul Tău mormânt.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Izgoneşte degrab din Ierusalim lătrările eresurilor, adunând împotrivă, Stăpâne, într-o împreunã glăsuire, laudele cu dumnezeiască cuviinţă, pentru solirile celeia ce fără sămânţă Te-a născut pe Tine.

Catavasia: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viaţa mea, Mult Milostive.

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul, cuvioşilor tineri, iar pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe tiran l-a plecat a grăi: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Cu bună cucernicie cuprinzând mormântul Tău, Iisuse prea începătorule Dumnezeule, noi, credincioşii, lăudăm Pogorârea Ta, cu dor strigând împreună: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul Părinţilor noştri!

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Mort ţinându-Te de către Iosif, Stăpâne Iisuse al meu, Hristoase, Te pui cu pogorământ în mormânt nou, tânguindu-ne şi strigând cu căldură: bine eşti cuvântat, Dumnezeul Părinţilor noştri!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfinţeşte sufletele şi trupurile, milostive îndurate Iisuse, celor ce pentru Tine petrec calea mării, şi dă cu credinţă a striga: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul Părinţilor noştri!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Milostivitoare a firii tu ai fost, singură de Dumnezeu fericită, căci pe Dumnezeu, Cel ce şade pe umeri de heruvimi, în braţe ţinându-L, strigi: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul Părinţilor noştri!

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaia cuvioşilor...

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Prea laud, dumnezeiescule Cuvânt, pogorârea care ai făcut pentru mine, cel osândit, Trup împrumutând, la moarte Te-ai dat, ca să mă faci nemuritor, pe mine, cel omorât.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Toate cele cereşti se prea înspăimântează, văzându-Te pe Tine, Cuvinte, mort în groapă, iar de a Ta slavă toate s-au umplut, când ai înviat a treia zi din groapă.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Prea luminate şi de Dumnezeu proslăvite mormânt, de câte daruri te-ai făcut pricinuitor nouă, căci odată morţi fiind, acum prin tine ne-am făcut vii. Drept aceea, te cinstim întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Sfeşnic cu raze de aur pe tine mai înainte te-ai închipuit primind negrăit Lumina cea neapropiată, cu cunoştinţă prin El strălucind marginile. Drept aceea, te lăudăm pe tine, Curată, în veci.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaie cuvioşilor rouă ai izvorât şi jertfa dreptului cu apă ai ars-o; că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea; pe Tine Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Oştile îngereşti; iar prin tine Preacurată S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat. Pe care mărindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Tu ai primit mort şi fără glas spre Carele nu cutează a căuta cetele îngereşti, umplându-te de daruri cu adevărat ca un alt cer, luminat cu slavă, întru tot cinstite mormântule al Mântuitorului cu bună cucernicie te fericim.

Stih: ***Preasfântule mormânt al lui Hristos, mântuieşte-ne pe noi cu darul tău.***

Învredniceşte prea sfinte pe cei ce cu bunã cucernicie te sărutã pe tine, sã afle răsplătire dintru înălţime şi toate neghinele celui viclean ascuţite, cu sabia dumnezeiescului dar tãindu-le, nevătămaţi pe noi păzeşte-ne.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Treime nedespărţită şi împreunã fãrã de început şi împărţită numai în ipostasuri, mai presus de minte şi de toatã înţelegerea cea zidită, Părinte, Cuvinte şi Duhule, întăreşte pe toţi cei ce întru umilinţã slăvesc Stăpânirea Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Întărind fiind cu a ta putere şi al tău dar, ţie aducând, prea fãrã de prihanã, cântare cu osârdie, deci primeşte-o pe aceasta, Fecioarã curatã, dând împotrivã darul tău cel mult minunat, din visteriile cele nesfârşite, de Dumnezeu fericită.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta

este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi celelalte...

Acatistul Sfântului Mormânt al Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta,

facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacele şi Icoasele:

Condacul 1

În mormânt, Viaţă pus ai fost Hristoase şi prin Învierea Ta l-ai arătat lăcaş vrednic de închinare, strălucindu-l cu razele dumnezeirii. Către care şi noi, cugetând cu evlavie, dorind a ne umple de lumina Ta sfântă, strigăm: ***Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!***

Icosul 1

Ca o candelă aprinsă de Însuşi Dumnezeu arătându-se mormântul la fiecare praznic al Învierii, Cetele îngerilor slavoslovesc, firea tresaltă şi poporul se minunează, cântând către el acestea:
Bucură-te, mormânt prea luminat al lui Hristos;
Bucură-te, podoabă a poporului bine credincios;
Bucură-te, mărturie a Învierii Celui Răstignit;
Bucură-te, făclie aprinsă de Domnul cel slăvit;
Bucură-te, că la fiecare Paşte înfloreşti;
Bucură-te, că în mijlocul lumii străluceşti;
Bucură-te, biserică ce răsună de rugăciuni;
Bucură-te, că în tine se arată râuri de minuni;
Bucură-te, că luminezi întreaga lume;
Bucură-te, că laşi în noi neşterse urme;
Bucură-te, că râvnim după a ta binecuvântare;
Bucură-te, cel mai slăvit loc de închinare;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 2-lea

Lumea care Te-a prigonit, Mântuitorule, se arată înşelătoare, amăgindu-ne cu ispitele ei, dar noi, întăriţi fiind prin pătimirea Ta, nu voim a părăsi cugetarea la mormântul Tău, pentru care Îi cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Doamne, cel ce eşti Lumina lumii, ai fost pus în mormânt de ucenicii Tăi, dar întunericul nu Te-a cuprins. Întăreşte-ne pe noi, cei ce suntem înconjuraţi de întunericul deşertăciunilor, dar avem gândul la mormântul în care ai stat, ca să zicem către el acestea:
Bucură-te, chivot în care taina Învierii a fost ţinută;

Bucură-te, că în toate marginile lumii a fost răspândită;
Bucură-te, templu de care se sfărâmă idolii păgânilor;
Bucură-te, sabie care taie în carnea rătăcirilor;
Bucură-te, că Domnul asupra ta veghează;
Bucură-te, că loc de închinare te aşază;
Bucură-te, mare care îneci îndoiala;
Bucură-te, miere care alungi amăreala;
Bucură-te, că pe credincioşi îi umpli de binecuvântare;
Bucură-te, că la tine toţi aleargă să găsească alinare;
Bucură-te, că în tine Domnului ne închinăm;
Bucură-te, că în sufletele noastre te purtăm;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 3-lea

După ce hulitorii de Dumnezeu Te-au răstignit, o, Fiule al lui Dumnezeu, şi ai murit pe Cruce pentru păcatele noastre, Iosif cel cu bun chip a cerut de la Pilat trupul Tău, şi cerându-l l-a primit, strigând din adâncul sufletului: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Iosif, fiind pătruns de puterea Ta cea dumnezeiască, a lepădat frica iudeilor şi, pogorând trupul Tău de pe Cruce împreună cu Nicodim, cu smirnă şi cu aloe l-au uns, punându-l în mormântul către care noi strigăm:
Bucură-te, sfârşitul patimilor Mântuitorului;
Bucură-te, începutul proslăvirii Domnului;
Bucură-te, masă care ţii ca pe o jertfă pe Hristos;
Bucură-te, că Domnul S-a adus pentru noi tămâie cu bun miros;
Bucură-te, lacrimă de bucurie a pământului întristat;
Bucură-te, rază de soare pentru Iosif cel îndurerat;
Bucură-te, că Fecioara Maria cu lacrimile sale te-a udat;
Bucură-te, că binecuvântarea ei peste tine s-a arătat;
Bucură-te, că apostolii de tine s-au uimit;
Bucură-te, că mulţi credincioşi în tine s-au odihnit;
Bucură-te, poartă deschisă a casei Domnului Preaiubit;
Bucură-te, scară ce urcă spre Raiul mult dorit;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 4-lea

Ostaşii Ţi-au păzit mormântul, Hristoase, căci necredincioşii iudei s-au temut de Învierea Ta şi de arătarea slavei Tale. Ajută-ne pe noi, Doamne, să ne păzim ini-

mile ca nu cumva să pleci de la noi din cauza păcatelor noastre şi să nu mai cântăm Ţie: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Nici o oaste din lume nu poate sta împotriva puterii Tale, Doamne, că în mâinile Tale e viaţa şi moartea, pe braţele Tale stă întreaga lume. Iar cei ce Ţi-au păzit mormântul l-au arătat fără să vrea vrednic de păzire şi de cinstire, fiind odor de mult preţ. Pentru care îi cântăm acestea:
Bucură-te, că lumina ţi-e strai de prăznuire;
Bucură-te, că Domnul înveşmântează a Sa zidire;
Bucură-te, că bolnavii aleargă la tine pentru vindecare;
Bucură-te, că se izbăvesc de a suferinţei apăsare;
Bucură-te, că primesc putere şi sănătate;
Bucură-te, că Îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru toate;
Bucură-te, că eşti plin de Cete îngereşti;
Bucură-te, că te cântă glasuri omeneşti;
Bucură-te, că nimeni nu poate stăvili lauda Ta;
Bucură-te, că se biruie cel ce vrea împotrivă a-Ţi sta;
Bucură-te, că vei fi lăudat până la sfârşitul vremurilor;
Bucură-te, că în veac va prisosi evlavia creştinilor;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 5-lea

O, Răsăritule al răsăriturilor, strălucind Tu, ai înviat, biruind moartea. Firea întreagă s-a umplut de lumina Ta şi mormântul Tău s-a umplut de viaţă, pentru care Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Doamne Iisuse Hristoase, dacă vom tăcea noi şi nu vom lăuda Învierea Ta, pietrele mormântului Tău vor mărturisi, că în el s-a arătat îngerilor Învierea Ta şi în el S-a arătat oamenilor Biserica nefăcută de mână, în care Jertfă şi Jertfitor fiind, slujire fără prihană ai adus ca Arhiereu. Şi cântăm lui cu evlavie:
Bucură-te, că pentru noi Hristos a Înviat;
Bucură-te, când mărturisim „Adevărat a Înviat!”;
Bucură-te, tron prea sfânt al Bisericii dreptmăritoare;
Bucură-te, că în tine Domnul a strălucit ca un soare;
Bucură-te, că firea întreagă s-a umplut de lumină;
Bucură-te, că în tine orice durere se alină;
Bucură-te, cămara luminii celei neînserate;
Bucură-te, izgonirea duhurilor întunecate;

Bucură-te, că la tine căutăm a Domnului călăuzire;
Bucură-te, că în tine se simte a Mângâietorului umbrire;
Bucură-te, că n-ai stăpânit pe Cel ce stăpâneşte peste toate;
Bucură-te, că ai ţinut pe Cel ce ne izbăveşte de păcate;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 6-lea
Cei ce păzeau mormântul au fost cutremuraţi de Învierea Ta, Mântuitorule, şi înţelegând că au păzit pe Cel ce păzeşte prin harul Său întreaga lume, plini de căinţă au strigat: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea
O, Mântuitorule, de multe ori ne-am temut de Învierea Ta, pârgă a învierii noastre, prinşi fiind în mreaja păcatelor. Ridică piatra temerii de pe mormântul inimilor noastre, ca să putem cânta cu pricepere mormântului Tău:
Bucură-te, că peste tine se varsă mană cerească;
Bucură-te, că umpli toate de lumină dumnezeiască;
Bucură-te, că Învierea ai adeverit;
Bucură-te, că de lumină ai strălucit;
Bucură-te, că încălzeşti răceala sufletelor;
Bucură-te, că aduci mângâiere oamenilor;
Bucură-te, că arăţi calea credincioşilor;
Bucură-te, că întăreşti propovăduirea preoţilor;
Bucură-te, că celor rău credincioşi împotrivă le stai;
Bucură-te, că celor slabi în credinţă putere le dai;
Bucură-te, apărător împotriva răzvrătirii demonilor;
Bucură-te, bucuria oamenilor şi a îngerilor;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 7-lea
Foarte de dimineaţă mironosiţele femei au alergat la mormântul Tău, tânguindu-se; ci înaintea lor a stat îngerul şi le-a zis: „Vremea tânguirii a încetat, nu mai plângeţi, ci apostolilor spuneţi Învierea”. Pentru care noi, primind cu bucurie cuvintele sale, cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea
Să cânte acum credincioşii şi să se veselească auzind vestea cea bună a Învierii lui Hristos. Că moartea a fost înghiţită şi viaţa s-a arătat biruitoare, pentru care noi cântăm mormântului plin de sfinţenie:
Bucură-te, prin care credincioşii se dumiresc;

Bucură-te, prin care rău credincioşii se osândesc;
Bucură-te, nădejdea deznădăjduiţilor;
Bucură-te, dăruirea cea nedeşartă a săracilor;
Bucură-te, a lui Dumnezeu sălăşluire;
Bucură-te, a iadului biruire;
Bucură-te, întărirea poporului creştinesc;
Bucură-te, odihna celor ce se nevoiesc;
Bucură-te, a neamului omenesc bucurie;
Bucură-te, a cerului nescrisă solie;
Bucură-te, prin care s-a dezlegat osândirea;
Bucură-te, prin care s-a arătat Învierea;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 8-lea

„Domnul nostru şi Dumnezeul nostru!“, strigăm cu uimire când privim cu ochii inimii spre sfântul mormânt, şi precum oarecând Toma a întins degetul spre trupul Tău, aşa şi noi Îţi atingem cu dorirea inimii mormântul, ştiindu-l semn al Învierii Tale şi cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Doamne, în necredinţa noastră de multe ori am cerut semne şi minuni, asemănându-ne iudeilor de odinioară. Să ne fie nouă mormântul Tău semn spre întărirea credinţei, pentru ca vindecaţi de rana îndoielii să putem cânta:
Bucură-te, că pe Domnul şi Dumnezeul nostru în tine L-ai primit;
Bucură-te, că întunericul tău de lumina Sa a fost înghiţit;
Bucură-te, că în tine pe apostoli i-ai primit;
Bucură-te, că soli ai Învierii Domnului au devenit;
Bucură-te, că cete de cuvioşi în tine s-au închinat;
Bucură-te, că mulţime de maici spre tine s-au îndreptat;
Bucură-te, chemare tainică a credincioşilor;
Bucură-te, tărie neclintită în faţa greutăţilor;
Bucură-te, că ne îndemni să cugetăm la moarte;
Bucură-te, că alungi gândurile cele deşarte;
Bucură-te, că inimile noastre către tine se îndreaptă;
Bucură-te, că mulţi credincioşi să te vadă aşteaptă;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 9-lea

De mare dar s-a învrednicit mormântul Tău, Mântuitorule, umplându-se de lumina cea dumnezeiască la praznicul Învierii, pentru care noi Te rugăm să ne umpli de lumina Ta cea dătătoare de viaţă şi pe noi, cei ce cu evlavie Îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Temei al dreptei credinţe fiind sfântul mormânt şi mărturie a Dumnezeului celui Viu arătându-se, credincioşii nu contenesc a-i aduce laude ca acestea:
Bucură-te, lauda împăraţilor bine credincioşi;
Bucură-te, încununarea patriarhilor evlavioşi;
Bucură-te, că te cântă luminaţii arhierei;
Bucură-te, că eşti al credinţei noastre temei;
Bucură-te, apărarea oastei dreptmăritoare;
Bucură-te, că eşti cinstit de multe popoare;
Bucură-te, că acestora te-ai arătat înnoită cântare;
Bucură-te, cel mai cinstit dintre altare;
Bucură-te, că pe Cel Înviat Îl mărturiseşti;
Bucură-te, că pe Cel nevăzut Îl vădeşti;
Bucură-te, întăritorule în credinţă;
Bucură-te, dăruitorule de umilinţă;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 10-lea

În fiecare an nenumărate minuni se arată la mormântul cel sfânt, când se pogoară în mod văzut Lumina dumnezeiască, de la care mii de lumânări şi candele se aprind şi felurite descoperiri se arată celor ce se adună la praznicul Învierii, ca să cânte cu inimă curată: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Nu conteneşte limba omenească a grăi cuvinte de laudă despre mormântul în care S-a odihnit Hristos şi l-a rânduit pentru noi loc de luminată închinare. Pentru aceea, din plinătatea inimii grăim cu dragoste acestea:
Bucură-te, că la minunea Învierii Domnului ai fost părtaş;
Bucură-te, că an de an Luminii Lui eşti sfânt sălaş;
Bucură-te, că în tine au loc arătări minunate;
Bucură-te, că limba omenească a le spune nu poate;
Bucură-te, că multe lumânări se aprind singure la tine;
Bucură-te, că hulitorii se fac de ruşine;
Bucură-te, că ţi se aprind candelele din lumina dumnezeiască;
Bucură-te, că umpli sufletele credincioşilor de pace cerească;
Bucură-te, că mulţi păgâni s-au umplut de mirare;

Bucură-te, că şi ei au alergat la a Bisericii alinare;
Bucură-te, că nu s-au temut să-şi dea viaţa pentru Hristos;
Bucură-te, că au intrat în Raiul cel prea frumos;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 11-lea

De multe ori au încercat iudeii şi păgânii să batjocorească venirea Sfintei Lumini, dar de fiecare dată Dumnezeu le-a stat împotrivă, pe unii ruşinându-i, iar pe alţii întorcându-i la credinţa cea adevărată, ca să cânte cu pocăinţă: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Mare minune s-a arătat când Lumina Sfântă a spart stâlpul Bisericii Sfântului Mormânt, arătându-se dreptcredincioşilor pe care musulmanii plătiţi de armeni i-au împiedicat să intre la Sfânta Slujbă a Învierii, dar prin ieşirea Luminii din stâlpul de piatră Dumnezeu a arătat care este credinţa cea adevărată, spre bucuria creştinilor şi a cuviosului Sofronie, patriarhul Ierusalimului, şi a celor ce cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, că patriarhul Sofronie te-a udat cu lacrimile sale;
Bucură-te, că degrabă ai alinat a credincioşilor jale;
Bucură-te, că Stâlpul Ortodoxiei până astăzi s-a păstrat;
Bucură-te, că din piatră icoana Învierii s-a arătat;
Bucură-te, că lumina sfântă firea pietrei a biruit;
Bucură-te, că prin ea adevărul credinţei s-a vădit;
Bucură-te, că îndată un musulman a crezut în Hristos;
Bucură-te, că prin mucenicie s-a adus jertfă cu bun miros;
Bucură-te, că moaştele sale în biserică s-au îngropat;
Bucură-te, că şi alţi musulmani de rătăcire s-au lepădat;
Bucură-te, că păstrezi dovada puterii dumnezeieşti;
Bucură-te, că pe cei ce ajung la tine îi întăreşti;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 12-lea

„Cel ce aleargă din toată inima la acest mormânt va pricepe acolo cuvintele Scripturilor care îl vor învăţa pe el”, a grăit Sfântul Grigorie Palama, arătându-se dascăl al Luminii dumnezeieşti, iar noi, crezând învăţăturii sale, cântăm cu zdrobire de inimă: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Dorind a ne învrednici să prăznuim Paştele la mormântul Tău cel Sfânt şi ştiindu-ne sărăcia şi neputinţele, ne rugăm Ţie, Doamne, să rânduieşti precum ştii aceasta.

Dacă este bine plăcut Ţie, să ajungem cu trupul la mormântul Tău, iar de nu, măcar în inimile noastre să-i putem cânta cu bucurie:
Bucură-te, propovăduirea cuvântătorilor de Dumnezeu;
Bucură-te, că cinstirea ta se înmulţeşte mereu;
Bucură-te, prin care înţelepciunea deşartă a fost ruşinată;
Bucură-te, prin care neştiinţa a fost înţelepţită şi luminată;
Bucură-te, dar al lui Dumnezeu pentru cei credincioşi;
Bucură-te, piatră de poticnire pentru necredincioşi;
Bucură-te, mărire a teologhisirii celei adevărate;
Bucură-te, că luminezi minţile cele întunecate;
Bucură-te, pecete a cerului pe pământ;
Bucură-te, că eşti plin de îngerescul cânt;
Bucură-te, că eşti plin de fiorul nemuririi;
Bucură-te, stea care arăţi ieslea Învierii;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Doamne Iisuse Hristoase, Cuvinte al lui Dumnezeu, arată-ne pe noi chip al mormântului Tău! Să simtă inimile noastre pătimirea Ta, să fie pătrunse de sângele Tău şi de moartea Ta cea dătătoare de viaţă, ca la Înfricoşătoarea Ta Judecată să ne arăţi plini de lumină dumnezeiască şi cu adevărat mădulare vii ale Trupului Tău, ca să-Ţi putem cânta în vecii vecilor: ***Aliluia!***

Apoi se zice:

Icosul 1
Ca o candelă aprinsă de Însuşi Dumnezeu arătându-se mormântul la fiecare praznic al Învierii, Cetele îngerilor slavoslovesc, firea tresaltă şi poporul se minunează, cântând către el acestea:
Bucură-te, mormânt prea luminat al lui Hristos;
Bucură-te, podoabă a poporului bine credincios;
Bucură-te, mărturie a Învierii Celui Răstignit;
Bucură-te, făclie aprinsă de Domnul cel slăvit;
Bucură-te, că la fiecare Paşte înfloreşti;
Bucură-te, că în mijlocul lumii străluceşti;
Bucură-te, biserică ce răsună de rugăciuni;
Bucură-te, că în tine se arată râuri de minuni;
Bucură-te, că luminezi întreaga lume;
Bucură-te, că laşi în noi neşterse urme;
Bucură-te, că râvnim după a ta binecuvântare;

Bucură-te, cel mai slăvit loc de închinare;
Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!

Condacul 1

În mormânt, Viaţă, pus ai fost, Hristoase, şi prin Învierea Ta l-ai arătat lăcaş vrednic de închinare, strălucindu-l cu razele dumnezeirii. Către care şi noi, cugetând cu evlavie, dorind a ne umple de lumina Ta sfântă, strigăm: ***Bucură-te, mormânt plin de Lumină cerească!***

Apoi se citeşte această:

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, ia aminte la rugăciunile pe care Ţi le aducem din buzele noastre necurate şi, curăţindu-ne de toată întinăciunea, acoperă-ne cu harul milostivirii Tale!

Nu avem cuvinte, Doamne şi Stăpânul vieţii noastre, să-Ţi mulţumim după cuviinţă pentru marele dar pe care ni l-ai făcut şi ni-l faci în fiecare an prin pogorârea Sfintei Lumini la mormântul Tău; nu suntem vrednici de o minune atât de mare, dar deşi nu suntem vrednici a grăi despre acest mare dar pe care l-ai făcut Bisericii Tale, nici nu ne putem opri să mulţumim după puterile noastre că ne-ai arătat acest semn, ca să pricepem că eşti cu adevărat viu în Biserica Ta cea dreptmăritoare, pe care porţile iadului nu o vor birui.

Tu, Cel ce ai zis: „Eu sunt cu voi până la sfârşitul veacurilor”, ne-ai arătat aceasta în multe feluri şi în chip ales la marele praznic al Învierii. Slavă Ţie, Doamne, că acoperi Biserica Ta! Slavă Ţie, Doamne, că îi întăreşti pe credincioşi! Slavă Ţie Doamne, că ai binecuvântat pământul cu mormântul Tău!

Ne aducem aminte câte minuni ai făcut la acest dătător de viaţă mormânt. Cum vom uita Stâlpul Ortodoxiei? Cum vom uita că atunci când ereticii au dat bani musulmanilor, pentru a nu-i lăsa pe credincioşi să intre în Biserica Sfântului Mormânt, Lumina sfântă a ţâşnit afară, spărgând un stâlp de piatră? Cum vom uita bucuria patriarhului Sofronie şi a celorlalţi credincioşi văzând dovedită credinţa lor curată că Tu, Doamne, Iisuse Hristoase, eşti cu adevărat capul şi ocrotitorul Bisericii?

Nu vom putea uita, Doamne, pentru că prea mare este dragostea pe care ne-ai arătat-o. Şi luând aminte la cuvintele Tale: „Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!”, cu

inimile noastre mărturisim că la praznicul Învierii trimiţi Sfânta Lumină ca binecuvântare pentru cei credincioşi.

Pentru aceasta Te rugăm, Doamne, Iisuse Hristoase, trimite harul Tău peste noi şi fă din inima noastră lăcaş al Luminii Tale celei neapropiate, ca pe Tine să Te slăvim, Iubitorule de oameni, împreună cu Părintele Tău cel fără de început şi cu Preasfântul şi de Viaţă Făcătorul Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi se face otpustul.

Acatistul Sfântului şi de viaţă făcătorului mormânt al Domnului (al doilea acatist)

Pagina de folos - Acatistul Sfantului Mormant al Domnului nostru Iisus Hristos: acatistul este citit de parintele Negrea Bogdan Vasile
https://www.youtube.com/watch?v=vpMlbixDHMQ

Rugăciunile începătoare

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Acum noi, nevrednicii, stând cu evlavie înaintea prea cinstitului şi de viaţă primitorului mormânt al Domnului, împreună cu Îngerii aducem dumnezeieşti cântări, ca Cel care are sfinţenie neasemănată să ne sfinţească şi pe noi, care cădem înaintea Lui şi cu credinţă cântam : ***Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !***

Icosul 1

Îngerii nevăzuţi pururea cu frică înconjoară mormântul prea fericit al lui Hristos şi pe acesta văzându-L că pe un tron minunat şi izvor de lumină, se minunează şi stau cântând către El acestea:
Bucură-te, mormânt prea luminat al lui Hristos;
Bucură-te, pierderea duşmanului celui înţelegător;
Bucură-te, singura înflorire a tot pământul;
Bucură-te, podoaba tuturor drept credincioşilor;
Bucură-te, masă care ţii ca pe o jertfă pe Hristos;
Bucură-te, crin care creşti mugurul iertării pentru cei credincioşi;
Bucură-te, că te afli în mijlocul lumii;
Bucură-te, că eşti mai presus în mărire decât cerul;
Bucură-te, ţinătorul izvorului nestricăciunii;
Bucură-te, cel în care a fost îngropat Ziditorul;
Bucură-te, cel în care zidirea s-a luminat;

Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 2-lea

Văzând dreptul din Arimateea că este necunoscută soarta de neînlăturat a morţii, în grădină şi-a făcut pentru sine mormânt, dar coborându-Te mort de pe Cruce, Doamne, cu cinste în el se grăbeşte a Te îngropa, strigând Ţie cu mare dragoste: ***Aliluia !***

Icosul al 2-lea

Cu dumnezeiasca cunoştinţă, Iosif cel bun cu chip a cunoscut lucrarea cea mare a răstignirii ; pentru aceasta, venind la Pilat, a zis : „Dă-mi Trupul cel prea curat al Domnului !” şi cum L-a cerut, L-a luat. În mormânt nou L-a pus strigând către mormânt astfel:
Bucură-te, sfârşitul Patimilor Mântuitorului;
Bucură-te, cântare de bucurie a credincioşilor;
Bucură-te, lucrător al nestricăciunilor oamenilor;
Bucură-te, apărător împotriva răzvrătirii duşmanilor;
Bucură-te, tron ceresc, pe care Domnul a fost văzut locuind;
Bucură-te, că eşti izvor din care curge Viaţa;
Bucură-te, că te-ai făcut lui Hristos dumnezeiască sălăşluire;
Bucură-te, zidirea din nou a Sionului de sus;
Bucură-te, chemarea sigură a credincioşilor;
Bucură-te, vas plin de cuvântare de Dumnezeu;
Bucură-te, care dezlegi toată îndoiala;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 3-lea

Iosif fiind cuprins de puterea Ta cea dumnezeiască, a lepădat frica iudeilor şi pogorând Trupul Tău de pe Cruce împreună cu Nicodim, cu smirnă şi aloe L-au uns, apoi cu cinste Te-a înmormântat, cântând cu dragoste: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Având Fecioara în suflet sabia întristării, după cum i s-a proorocit, lângă mormântul Fiului aflând-se, cu tânguire plângea şi pe acesta udându-L cu lacrimi, striga acestea:
Bucură-te, prin care a venit bucuria;
Bucură-te, prin care stricăciunea s-a stins;
Bucură-te, temelie şi întărire a celor bine credincioşi;
Bucură-te, căderea şi zdrobirea celor rău credincioşi;
Bucură-te, mormânt prea fericit al Fiului Hristos Dumnezeu;

Bucură-te, cămara prea plăcută a Mielului celui înţelegător;
Bucură-te, că ai ţinut pe Cel ce ţine toate;
Bucură-te, că n-ai stăpânit pe Cel ce rânduieşte toate;
Bucură-te, stea care arăţi soarele;
Bucură-te, luminător care luminezi toată lumea;
Bucură-te, vas al focului Celui neapropiat;
Bucură-te, cămara Luminii celei neînserate;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 4-lea

Vifor de întristare având Femeile mironosiţe, n-au voit să se depărteze de mormânt, că în el se ascundea bucuria şi de aceea, se sârguiau toată noaptea să se tânguiască cu Maica lui Iisus şi ca după lege să petreacă sâmbăta, s-au întors strigând: ***Aliluia !***

Icosul al 4-lea

Auzitu-Te-au ucigătorii de Hristos zicând mai înainte către dânşii că vei învia din morţi şi, alergând la Pilat, au cerut să fie pecetluit mormântul Tău şi cu custodie să fie păzit; dar noi, stând lângă acesta, strigăm cu dragoste:
Bucură-te, cel ce eşti cel mai mare loc de închinare;
Bucură-te, cel ce izvorăşti râuri de minuni;
Bucură-te, întărirea celor ce se clătină;
Bucură-te, tron nemişcat al Bisericii;
Bucură-te, stăpânirea Dumnezeirii care a strălucit sub pământ;
Bucură-te, plinirea sfinţeniei care sfinţeşte tot pământul;
Bucură-te, cel ce uşurezi pe credincioşii cei împovăraţi;
Bucură-te, prin care iudeii au fost alungaţi afară;
Bucură-te, prin care neamurile au devenit moştenitoare;
Bucură-te, învingerea şi amărăciunea iadului;
Bucură-te, mântuirea tuturor oamenilor;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 5-lea

Luptător cu Dumnezeu arătându-se cu pizma poporului iudeu, s-a făcut ucigător de Hristos şi, pentru aceasta, pecetluind mormântul cu paza împrejur, Te-au păzit ca pe un mort şi Te-au hulit ca pe un înşelător, Îndelung răbdătorule, neînţelegând să zică: ***Aliluia !***

Icosul al 5-lea

Văzând păzitorii lumina negrăită din cer strălucind în mormântul Domnului şi văzând piatra răsturnată din cauza cutremurului, s-au cutremurat şi s-au înfricoşat ca morţi făcându-se, iar sutaşul a zis:
Bucură-te, mărirea celor mântuiţi ;
Bucură-te, nădejdea celor deznădăjduiţi;
Bucură-te, întărirea poporului creştin;
Bucură-te, dăruirea cea nedeşartă a săracilor ;
Bucură-te, că s-a sălăşluit în tine Dumnezeirea;
Bucură-te, că s-a împodobit în tine temelia Sionului;
Bucură-te, cel ce speli toată necurăţia din suflete;
Bucură-te, cel ce slăbeşti toate săgeţile duşmanului;
Bucură-te, prin care s-a dezlegat osândirea;
Bucură-te, prin care s-a arătat Învierea;
Bucură-te, prin care credincioşii se conving;
Bucură-te, prin care rău credincioşii se osândesc;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 6-lea

Făcându-se propovăduitori cei ce păzeau mormântul, în Sfânta Cetate s-au întors vestind cu putere mare tuturor iudeilor minunile pe care le-au văzut în mormântul strălucitor. Iar aceştia, din pizmă, au cugetat din nou cele deşarte şi n-au înţeles să cânte: ***Aliluia !***

Icosul al 6-lea

Strălucind din mormânt lumina de bucurie, ai alungat întunericul întristării; că, înviind a treia zi, Mântuitorule a toate, de pe pământ ai ridicat lacrima, iar noi luminaţi fiind de mormântul Tău, cu bucurie strigăm acestea :
Bucură-te, bucuria neamului omenesc;
Bucură-te, stricăciunea duşmanilor de tot felul;
Bucură-te, vindecătoarea de boală care duci la mântuire;
Bucură-te, că prin tine ne-am îmbrăcat, goliţi fiind de Adam;
Bucură-te, că prin tine cei morţi prin satana, ne-am făcut nestricăcioşi;
Bucură-te, cel care închipuieşti chipul lui Iona;
Bucură-te, cel care groapa lui Iosif lămureşti;
Bucură-te, că îndrepţi glezna celor şchiopi;
Bucură-te, dătătorul de belşug al celor buni;
Bucură-te, cel ce umpli pe cei credincioşi de bună mireasmă;
Bucură-te, că din cauza necunoştinţei vânezi pe cei rău credincioşi;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 7-lea

În zadar poporul iudeilor a cugetat să tăgăduiască Învierea lui Hristos, că deşi au dat bani ostaşilor, Longhin cu putere a vestit aceasta, strigând fără de frică: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Nou har a arătat Hristos înviind din mormânt celor care luminaţi de EL, aşteptau Învierea din morţi şi viaţa veacului ce va să fie şi lumina nesfârşită; pe al cărui mormânt văzându-l, cu dragoste cântăm aşa:
Bucură-te, ridicarea celor căzuţi;
Bucură-te, iertarea celor greşiţi;
Bucură-te, cel ce izvorăşti tuturor bună credinţă;
Bucură-te,cel ce alungi credinţa cea rea a neamurilor;
Bucură-te, că prin tine ne umplem de toate bunătăţile;
Bucură-te, că prin izvoarele tale ne adăpam de desfătare;
Bucură-te, care închipuieşti cinstită colimvitră;
Bucură-te, prin care izvorăsc râurile cerului;
Bucură-te, în care a fost îngropat Cel nemuritor;
Bucură-te, prin care moartea s-a îndepărtat;
Bucură-te, prin care se luminează zidirea;
Bucură-te, prin care Izbăvitorul se închină;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 8-lea

Foarte de dimineaţă venind Mironosiţele, văzând minune străină, s-au mirat că piatra de pe uşa mormântului fiind foarte mare, de înfricoşătorul cutremur s-a prăvălit şi un Înger în acesta, stătea strigându-le: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cu totul fiind izvor de bucurie şi veselie ai zis Mironosiţelor : „Bucuraţi-vă !” ; iar ele, ţinând prea curatele Tale picioare, cu cinste şi cu lacrimi le-au sărutat şi cu dragoste către mormânt, ziceau:
Bucură-te, mângâierea celor întristaţi;
Bucură-te, întărirea celor bolnavi;
Bucură-te, propovăduirea apostolilor în toată lumea;
Bucură-te, lumânarea şi întărirea scriitorilor;
Bucură-te, cel ce adevereşti Învierea lui Hristos;
Bucură-te, că îndreptezi căderea lui Adam;
Bucură-te, învingerea rău credincioşilor;
Bucură-te, povăţuitorul cel dulce al celor îndoielnici;

Bucură-te, prin care şi morţii se ridică ;
Bucură-te, bucuria celor materiale şi spirituale ;
Bucură-te, blestemul păgânilor şi al necuraţilor;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 9-lea

Toate cetele Îngerilor s-au spăimântat văzându-te pe Tine, Mântuitorule, dormind în mormânt şi a treia zi înviind cu dumnezeiasca cuviinţă şi dăruind oamenilor Raiul în locul iadului şi au cântat strigând: ***Aliluia !***

Icosul al 9-lea

Femeile mironosiţe auzind graiurile Îngerilor care şedeau în mormânt, zicând că ai înviat din mormânt, toate, Mântuitorule, s-au umplut de bucurie şi cu dragoste strigau acestea :
Bucură-te, mărirea teologhisirii;
Bucură-te, bogăţia Sionului celui sfânt;
Bucură-te, minunea Îngerilor mult lăudată;
Bucură-te, rănirea demonilor mult tânguită;
Bucură-te, trâmbiţa care răsună puterea bunei cinstiri;
Bucură-te, mare care îneci mulţimea cinstirii celei rele;
Bucură-te, cel pe care mulţimea Îngerilor te înconjoară;
Bucură-te, cel la care mulţimea oamenilor se închină;
Bucură-te, prin care cel căzut se ridică;
Bucură-te, cel în care Agar s-a tulburat;
Bucură-te, dezlegarea patimilor celor cumplite;
Bucură-te, dătătorul dumnezeieştilor daruri;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 10-lea

Vrând să mântuiască neamul omenesc, din iad a coborât cu sufletul până la acesta, iar cele dedesubt s-au umplut de lumină şi de strălucirea Dumnezeirii Sale şi fiind izbăviţi toţi cu profeţii şi drepţii au cântat strigând: ***Aliluia !***

Icosul al 10-lea

Ioan şi cu Petru au alergat la mormânt de dimineaţă, încă întuneric fiind şi prin dumnezeiasca lumină văzând giulgiurile şi mahrama cu acestea zăcând înăuntru, s-au umplut de bucurie mare minunându-se şi către acestea au zis:
Bucură-te, cel ce încălzeşti răceala sufletului;
Bucură-te, cel ce arăţi căile celor credincioşi;
Bucură-te, cel ce umpli cu dumnezeiasca lumină toate;

Bucură-te, cel ce lămureşti vestirile bunei credinţe;
Bucură-te, oglinda cerească care străluceşti lumina cea dumnezeiască;
Bucură-te, cunoaştere care dăruieşti înţelegere începuturilor dumnezeieşti;
Bucură-te, cel ce luminezi minţile celor în întuneric;
Bucură-te, cel ce răcoreşti inimile celor însetaţi;
Bucură-te, prin care toate s-au înnoit;
Bucură-te, prin care închipuirile s-au înlăturat;
Bucură-te, prin care înţelepciunea s-a ruşinat;
Bucură-te, în care neştiinţa s-a înţelepţit;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 11-lea

Laudă de mânecare adâncă mânecând Ţie, Mântuitorule, aducem în loc de miruri, închipuindu-ne cu frica mormântului purtător de viaţă, Împărate Sfinte, pe care L-ai arătat nou izvor de haruri, Cuvinte, celor care strigă Ţie: ***Aliluia !***

Icosul al 11-lea

Sfânta Elena văzând cu bucurie purtătorul Tău de lumină mormânt, mai presus de soare, Mântuitorule răsărind din pământ, căzând s-a închinat cu dragoste şi plină de spaimă Te laudă strigând către mormânt acestea:
Bucură-te, bucuria şi nădejdea lumii;
Bucură-te, lumina sufletului şi minţii mele ;
Bucură-te, lauda împăraţilor drept credincioşi;
Bucură-te, încununarea patriarhilor bine credincioşi;
Bucură-te, că te vestesc arhiereii credincioşi;
Bucură-te, că te prea măresc cu evlavie preoţii;
Bucură-te, rânduială şi chip de faptă bună a monahilor;
Bucură-te, acoperământ şi chip al celor ce aleargă la tine;
Bucură-te, apărarea oastei bine credincioase;
Bucură-te, îndemnarea noastră a tuturor;
Bucură-te, mormântul Viţei celei înţelegătoare;
Bucură-te, mlădiţa a acesteia mult ridicătoare;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 12-lea

Bucurându-se de aflarea ta, o, atotcinstitule mormânt, dumnezeiasca împărătească Elena, Biserică foarte mare şi prea frumoasă a zidit în jurul tău; iar noi, credincioşii, totdeauna cu evlavie înconjurându-te, Celui îngropat în tine cu credinţă cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Cu bucurie cântând te lăudăm, o mormânt dătător de lumină a lui Hristos, că peste tot neîncăput Domnul, Dumnezeu şi Om în tine fiind îngropat trei zile, te-a sfinţit, te-a prea mărit şi pe toţi i-a învăţat să strige cu credinţă către tine, aşa:
Bucură-te, sfârşitul voinţei celei negrăite;
Bucură-te, cornul nebiruit al credincioşilor;
Bucură-te, propovăduirea cuvântătorilor de Dumnezeu străluciţi;
Bucură-te, învăţarea dascălilor credincioşi;
Bucură-te, că Cel necuprins a fost cuprins de tine;
Bucură-te, că a treia zi a înviat din tine;
Bucură-te, cel ce verşi râuri cunoaşterile de Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce reverşi izvoarele evlaviei dumnezeieşti;
Bucură-te, cel lăudat de popoare în greutăţi;
Bucură-te, cel lăudat de preotul credincios;
Bucură-te, că ai închis pentru credincioşi prăpastia iadului;
Bucură-te, că acestora te-ai arătat cântare nouă;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, Cuvinte al lui Dumnezeu, necuprins în firea întreagă, dătător de viaţă şi Zidito-rule a toată făptura, cum ai încăput în mormânt, primeşte deci, acum, Milostive, aceste rugăciuni ale păcătoşilor şi mântuieşte de durerile cele sufleteşti şi trupeşti şi de chinurile cele veşnice pe toţi cei care strigă: ***Aliluia !***

Apoi, iarăşi se zice:

Icosul 1
Îngerii nevăzuţi pururea cu frică înconjoară mormântul prea fericit al lui Hristos şi pe acesta văzându-L că pe un tron minunat şi izvor de lumină, se minunează şi stau cântând către El acestea:
Bucură-te, mormânt prea luminat al lui Hristos;
Bucură-te, pierderea duşmanului celui înţelegător;
Bucură-te, singura înflorire a tot pământul;
Bucură-te, podoaba tuturor drept credincioşilor;
Bucură-te, masă care ţii ca pe o jertfă pe Hristos;
Bucură-te, crin care creşti mugurul iertării pentru cei credincioşi;
Bucură-te, că te afli în mijlocul lumii;
Bucură-te, că eşti mai presus în mărire decât cerul;
Bucură-te, ţinătorul izvorului nestricăciunii;
Bucură-te, cel în care a fost îngropat Ziditorul;

Bucură-te, cel în care zidirea s-a luminat;
Bucură-te, mormânt de trei ori fericit !

Condacul 1

Acum noi, nevrednicii, stând cu evlavie înaintea prea cinstitului şi de viaţă primitorului mormânt al Domnului, împreună cu Îngerii aducem dumnezeieşti cântări, ca Cel care are sfinţenie neasemănată să ne sfinţească şi pe noi, care cădem înaintea Lui şi cu credinţă cântam : ***Bucură-te, mormânt de trei ori fericit!***

Apoi, se zice această:

Rugăciune către Domnul nostru, Iisus Hristos

(alcătuită de Sfântul Isaac Sirul)

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, care ai plâns pentru Lazăr şi lacrimi de întristare şi de mi-lostivire ai vărsat pentru dânsul, primeşte lacrimile mele. Cu Patimile Tale, vindecă patimile mele. Cu Rănile Tale, tămăduieşte rănile mele. Cu Sângele Tău, curăţeşte sângele meu şi amestecă in trupul meu mireasma Trupului Tău cel de viaţă făcător. Fierea cu care vrăjmaşii Te-au adăpat să îndulcească amărăciunea cu care potrivnicul m-a adăpat. Trupul Tău întins pe Cruce să întindă către Tine mintea mea cea trasă jos de diavoli. Capul Tău, pe care L-ai aplecat pe Cruce, să înalţe capul meu cel pălmuit de potrivnici. PreaSfintele Tale mâini, pironite de cei fără de lege pe Cruce, să mă tragă spre Tine din prăpastia pierzării, precum a făgăduit PreaSfântă gura Ta. Faţa Ta, cea batjocorită cu pălmuiri şi cu scuipări, să umple de strălucire faţa mea cea întinată în fărădelegi. Duhul Tău, pe care L-ai încredinţat Tatălui când erai pe Cruce, să mă povăţuiască spre Tine, prin harul Tău.

Nu am inimă plină de durere ca să Te caut. Nu am pocăinţa, nici umilinţa care întorc pe fii la moştenirea lor. Nu am lacrimi mângâietoare, Stăpâne. S-a întunecat min-tea mea cu cele lumeşti şi nu poate să caute spre Tine cu durere.

S-a răcit inima mea de atâtea ispite şi nu poate să se înfierbânte cu lacrimile dragostei celei pentru Tine.

Ci Tu, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeule, Vistierul bunătăţilor, dăruieşte-mi pocăinţă neştirbită şi inimă îndurerată, ca să pornesc cu tot sufletul în căutarea Ta.Căci fără de Tine mă voi înstrăina de tot binele. Dă-mi aşadar, Bunule, harul Tău.

Tatăl, care Te-a născut din Sânurile Sale fără de ani şi mai înainte de veci, să înnoiască în mine închipuirea Icoanei Tale. Te-am părăsit, Doamne; să nu mă părăseşti.

Am ieşit de la Tine ; ieşi în căutarea mea. Du-mă la păşunea Ta cea duhovnicească. Numără-mă între oile turmei Tale prea alese. Hrăneşte-mă împreună cu ele din verdeaţa dumnezeieştilor Tale Taine. Căci inima lor curată este Sălaşul Tău şi se vede într-însa strălucirea descoperirilor Tale. Strălucirea Ta este mângâierea şi odihna celor ce s-au ostenit pentru Tine în necazuri şi în toate felurile de chinuri.

Acestei străluciri mă învredniceşte şi pe mine, cu harul şi cu Iubirea de oameni a Mântuitorului Hristos, în vecii vecilor. Amin!

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin !

Sursa:

https://www.sarbatori-crestine.ro/rugaciuni/acatiste-catre-dumnezeu/acatistul-sfantului-si-de-viata-facatorului-mormant-al-domnului/

https://apologeticum.wordpress.com/wp-content/uploads/2011/04/acatistul-sfc3a2ntului-si-de-viata-primitorului-mormc3a2nt-al-mc3a2ntuitorului-nostru-iisus-hristos.pdf

https://chirho88888888.wordpress.com/2020/04/18/acatistul-sfantului-si-de-viata-primitorului-mormant-al-domnului-si-mantuitorului-nostru-iisus-hristos/

Lumina Sfântă a venit la Ierusalim la Mormântul Domnului

Mii de pelerini aflaţi la Mormântul Mântuitorului nostru Iisus Hristos din Ierusalim au primit Lumina Sfântă astăzi, 11 aprilie 2015. Sfânta Lumină s-a pogorât la ora 14:15.

Credincioşii împreună cu Patriarhul Ierusalimului, Teofil al III-lea şi cu un sobor de ierarhi şi preoţi au înconjurat de trei ori Sfântul Mormânt. În timp ce s-a cântat „Lumină lină”, Patriarhul şi-a scos veşmintele şi mitra şi s-a supus percheziţionării pentru a se dovedi că nu are asupra sa nici un dispozitiv cu care să poată aprinde vreo lumânare.

Patriarhul îmbrăcat numai în stihar a intrat în Sfântul Mormânt. În interior, Patriarhul a îngenuncheat înaintea dalei de marmură ce acoperă mormântul, pe care se află o candelă neaprinsă şi cărticica cu rugăciunea Luminii Sfinte.

Patriarhul a ieşit din Sfântul Mormânt şi a dat Lumina Sfântă preoţilor care aşteptau, precum şi celor de afară.

Sfânta Lumină de la Ierusalim

Una dintre puţinele minuni care au loc, în fiecare an, în zilele noastre este aceea a arătării Sfintei Lumini la Sfântul Mormânt în noaptea de Înviere, adică a acelei

lumini neaprinse de mâna omenească. Asupra acestui lucru există numeroase mărturii, sute şi sute de credincioşi fiind prezenţi în momentul când, în noaptea Învierii lui Hristos, luminează pe pământ pentru câteva clipe un foc nematerial, o lumină care poate fi ţinută în mână fără a te arde.

Procesiunea este măreaţă. Patriarhul cu tot sinodul, arhimandriţii, stareţii mănăstirilor din Palestina, monahi şi fraţi, toată Frăţia Sfântului Mormânt, la care se adaugă şi pelerinii clerici, stau înşiruiţi pe două rânduri într-o ordine desăvârşită. Apoi merg de la altarul Bisericii Învierii spre Sfântul Mormânt, în sunete de clopot şi toacă, împletite cu glasurile neîntrecute ale slujitorilor. Întreg văzduhul este numai sunet şi cântare. Procesiunea se face fără lumânări şi în toată Biserica nu se află nici o candelă sau lumânare aprinsă.

Să ne închipuim această măreaţă privelişte. De jur împrejurul Sfântului Mormânt, lumea de pe lume, ca la un mare spectacol, înghesuită peste tot şi la toate nivelele unde se poate sta, până sus la uriaşa cupolă de deasupra. Toţi ţin în mâini bucheţele de lumânări, câte treizeci şi trei, după numărul anilor pământeşti ai Mântuitorului, şi, cu privirile aţintite spre Sfântul Mormânt, sunt într-o încordată aşteptare. Procesiunea slujitorilor înconjură de trei ori Sfântul Mormânt şi cele două capete ale şirului se ajung înfăşurându-l ca o uriaşă panglică vie.

Privindu-i, gândul se duce la hora cosmică a aştrilor şi a atomilor, în rotirea lor neobosită. Ceea ce simbolizează aceia, aici se petrece aievea: Dumnezeu este centrul existenţei, toată făptura se roteşte în jurul lui Hristos, prin Care toate viază şi se mişcă. Parcă deja a început măreţul ospăţ de nuntă al Mirelui Hristos precum zice Biserica: "Mire Hristoase, Care eşti mai frumos decât toţi fii oamenilor, Care ne-ai chemat la ospăţul cel duhovnicesc al nunţii tale". Chipurile luminoase ale slujitorilor, tineri şi cu trăsături îngereşti, preînchipuiesc mulţimea tinerilor în haine albe din jurul tronului Mielului, din Apocalipsă, iar cântarea lor este bărbătească şi plină de frumuseţe.
Mormântul Domnului este pecetluit de cu seară: "Lumina era în întuneric, dar întunericul nu a cuprins-o". După a treia înconjurare se despecetluieşte uşa. Patriarhul intră înlăuntru, adună cu mâinile vată de pe lespedea Sfântului Mormânt (care era dinainte aşezată acolo), şi care se aprinde acum cu o lumină fosforescentă, care nu arde şi iese cu ea afară la mulţime... Un strigăt de uimire cutremură toată Biserica şi ropotele de aplauze ale unei nestăvilite bucurii umplu văzduhul. Minunea s-a mai petrecut o dată. Toată lumea se înghesuie să-şi aprindă buchetul de lumânări de la Sfânta Lumină şi în câteva clipe întreaga Biserică este o mare de foc. "Acum toate s-au umplut de lumină, şi cerul şi pământul".

Paştile este sărbătoarea luminii, a biruinţei, a bucuriei şi totodată inaugurare, început al împărăţiei celei veşnice. Aşa cum pe Tabor Domnul şi-a arătat o clipă ucenicilor slava Sa, tot aşa şi acum, la Sfântul Mormânt prin Sfânta Lumină, Hristos Cel înviat străluceşte o rază a slavei Sale peste cei adunaţi la ospăţul cel de taină al Învierii Sale.

Dar totul durează doar câteva clipe; e o icoană, o arvună numai şi încă nu e bucuria cea deplină. De aceea, în noaptea Învierii Biserica o va spune cu dorire: "O, Paştile cele mari şi preasfinţite, Hristoase...! Dăruieşte-ni-le însă mai adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăţiei Tale!"

Încetul cu încetul, entuziasmul se potoleşte, lumea e fericită că încă o dată s-a învrednicit să primească Sfânta Lumină. La altarul Bisericii Învierii începe citirea celor cincisprezece paremii şi se continuă Sfânta Liturghie a Sâmbetei celei mari, la care am avut marea fericire să slujesc şi eu, nevrednicul, ca smerit pelerin la Sfintele Locuri din Ţara Sfântă. Dar, în jurul Sfântului Mormânt, până târziu se vor împleti cu dangătul clopotelor ecourile bucuriei pascale ale mulţimilor de credincioşi de toate confesiunile care s-au adunat la dumnezeiescul ospăţ.

Ieromonah Petroniu Tănase
Schitul Prodromu, Muntele Athos

O mărturie despre Sfânta Lumină de la Ierusalim

Aşa se aprinde Sfânta Lumină la Ierusalim la Paştile ortodoxe

Când am ajuns la Ierusalim în anul 1974 am slujit Prohodul Mântuitorului cu Patriarhul Benedict, ce avea 97 de ani, în Vinerea Sfintelor Paşti. Prohodul s-a terminat aproape de ziua în Sâmbăta Sfintelor Paşti. Iar, când citeşte Evanghelia: "Şi au pecetluit Mormântul împreună cu custodia" atunci intră armata în Biserică şi se duce şi stinge cele 40 de candele de aur de la Sfântul Mormânt. Şi pe lespedea Sfântului Mormânt ce are 3,5 m lungime şi 2,5 în lăţime pun pecete, preoţii au pus vata deja foarte groasă acolo, ca atunci când va veni lumina s-o ia şi s-o dea aprinsă la popor. Vine armata şi pune 3 sigilii pe uşa Sfântului Mormânt, sigiliul armatei evreieşti - evreieşte, englezeşte şi arăbeşte, am văzut cu ochii aceasta. Pe urmă s-au stins cele 2770 de candele din tot mormântul, căci cele 40 de aur sunt în Sfântul Altar, unde este piatra pe care a fost pus trupul lui Iisus.

Sfântul Mormânt are mai multe altare, armenii şi monofiziţii şi maroniţii au altarele lor. Sâmbătă dimineaţa s-au stins toate candelele şi la Mormântul Domnului şi pe Golgota, peste tot. Iar în Mormânt rămâne numai puţină lumină ce vine prin nişte gemuleţe mici de la zi, căci sunt galerii la Sfântul Mormânt. Rămân călugări de strajă, căci Biserica are multe odoare, se închide Biserica şi se duc toţi acasă după Prohod, până Sâmbătă la orele 11. Pe la orele 11, armata este foarte de mare folos, te întreabă: Eşti ortodox, treci aici! Eşti catolic, ai alt loc. Fiecare religie are locul ei. Apoi intră toată lumea liniştită în Biserică şi deodată intră 20 de mitropoliţi îmbrăcaţi în veşminte şi 400 de preoţi. Nu se intră în Mormânt cu aparate de fotografiat cu bliz, în mormânt nu-i voie, trebuie să fie numai lumina de la zi. Fiecare are în mâna lui câte un smoc de 33 de lumânări, atâtea câţi ani a avut Domnul nostru Iisus Hristos. Pe la orele 12, la amiază, vine şi Patriarhul, desculţ şi cu capul gol, îmbrăcat într-o cămaşă albă de mătase cu mâneca largă.

Lumânările, cele 33, sunt lipite deolaltă şi au pictată Învierea lui Hristos pe ele şi se vând în magazinele din Ierusalim. Patriarhul este controlat de armată în faţa a mii de oameni, ca nu cumva să aibă ceva de aprins şi să se spună, că a făcut ceva şi a aprins Sfânta Lumină. După aceea, episcopii îl îmbracă. Stiharul alb rămâne pe el, îl îmbracă cu toate veşmintele de Patriarh. Numai bine se fac orele 13, iar pe la orele 13, Patriarhul se roagă în 3 limbi: "Să ne rugăm să vie Sfânta Lumină!" arabii strigă, bat din palme, aclamă. Patriarhul este ţinut de diaconi atunci când cade în genunchi şi ţine rugăciunea lui cam o jumătate de oră.

Pe la orele 12 a fost începută Vecernia, iar când se termină rugăciunea de chemare a Sfintei Lumini, numai ce auzi în Biserică: "Kirie eleison, Gospodi pamilui, Doamne miluieşte" - fiecare strigă în limba lui. Patriarhul stă în genunchi şi exact când a ajuns Vecernia la cântarea "Lumina lină a Sfintei slave a Tatălui ceresc ..." a intrat un nor azuriu albastru în Biserică, la care nu te puteai uita, că te orbea. Din nor a fulgerat de 3 ori, un fulger a trecut peste Catapeteasma (Iconostas) peretele ce desparte altarul de popor şi s-a dus lin, drept la mormântul lui Hristos, când a atins piatra de pe Sfântul Mormânt, toată vata de pe el s-a aprins şi toate candelele s-au aprins singure. La cei din balcoanele de sus li s-au aprins singure lumânările în mâini. Patriarhul a chemat armata, care a rupt sigiliile şi când s-au deschis uşile de la Sfântul Mormânt, înăuntru era un cuptor mare de văpaie de foc, o văpaie albăstruie albă. Patriarhul are nişte cutii mari cu cheile şi cu mânere cu multe găuri. Patriarhul ia vata aprinsă şi o bagă cu foc în cutii şi lumina ţâşneşte prin găurile cutiilor şi apoi le încuie cu cheiţa şi ia cutiile de mânere, iar diaconii merg înainte şi havasii (soldaţi) cu culioane roşii, ca protopopii şi cu bastoane de argint, care-l păzesc pe Patriarh şi merg prin mijlocul Bisericii cu vasele cu lumină şi strigă: "Veniţi de luaţi Lumina!" De la lumina Patriarhului mii şi mii de lumânări se aprind, că ţâşneşte pe găurile acelea ca razele soarelui.

Catolicii, ca să nu ia lumina de la noi de la ortodocşi, sunt 6 candele în dreapta şi 6 în stânga, catolicii iau din candelele din dreapta, iar armenii din stânga, iar la noi s-a aprins chiar pe Mormântul lui Hristos.

Lumina aceasta a Învierii se aprinde numai la Paştile ortodoxe, la cele catolice nu se aprinde. Lumina sfântă s-a aprins în data de 14 aprilie 1974, în Sâmbăta de Paşti la orele 13,00. Când s-au aprins lumânările încep toacele cele de argint, clopotele cele făcute de Constantin cel mare, sute de cădelniţe şi în glasul lor începe a se înconjura Bisericuţa şi a se cânta: "Învierea Ta, Hristoase Dumnezeule îngerii o laudă în ceruri..." când cântă atâtea coruri, în mireasma de tămâie şi în marea de flăcări, parcă nu mai eşti pe pământ, parcă eşti în cer şi nimeni nu s-a ars vreodată de atâtea lumini.

Această cântare, de la Vecernia Duminicii ţine până Duminică dimineaţa. Se cântă acum "Hristos a înviat!" în toate limbile pământului. Lumina este imaterială, timp de 2 minute dai pe faţă cu ea şi nu te arde. Lumina aceasta, ce vine singură din ceruri în Sâmbăta Paştilor este Lumina cu care Hristos s-a coborât la iad, cum zice Isaia: "Cei ce şedeau în întuneric vor vedea lumină mare". La noi a venit Iisus cel înviat, Duminica.

Iisus a predicat în iad Evanghelia vreme de 33 de ore şi 3 zile, aşa scrie în penticostar. De Joi seara până Vineri seara e o zi, de Vineri seara până Sâmbătă seara o zi, de Sâmbătă seara până Duminică seară este o zi, aşa se calcula la evrei. De Vineri de la orele 15 până Duminică, Sâmbăta spre Duminica la orele 24 (12)

sunt exact 33 de ore. Din iad Iisus i-a scos numai pe cei ce credeau că Iisus va veni în lume, nu i-a scos pe toţi de acolo.

Clopotul cel mare de la Mormântul Domnului, făcut din aur, în Vinerea Sfintelor Paşti îl plânge pe Mântuitorul pentru că a murit, se trage singur, rar şi cu jale, bang, bang. Grecii mi-au spus cum boceşte clopotul cel mare şi că se trage singur, iar când vine Învierea, tot singur se trage şi sună foarte repede şi cu veselie şi le acoperă pe toate celelalte clopote. Uiţi că eşti pe faţa pământului. Vezi zeci de mii de lumini, care se duc spre căminele lor pe străzile Ierusalimului.

În Ierusalim, la magazine sunt un fel de căldăruşe cu sită deasupra şi cu fitil, pline cu untdelemn de măsline, ca un fel de candele. Pe acestea le aprinzi de la Sfânta Lumină şi poţi să duci acasă Sfânta Lumină.

Acolo erau polonezi, bulgari, francezi, italieni, americani, englezi, oameni din toată lumea. În jurul Sfântului Mormânt sunt scaune pentru ambasadori, fiecare ţară are un reprezentant, care vede Sfânta Lumină. Eu am adus la Măn. Sihăstria Sfânta Lumină într-un felinar de acela şi candelele noastre ard din 1974 cu Sfânta Lumină de la Mormânt.

Când a fost părintele Petroniu la Sfântul Mormânt, Sfânta Lumină a venit aşa: Când s-a făcut rugăciunea pentru Sfânta Lumină, deodată a venit un stâlp de foc şi s-a speriat toată lumea, a venit deasupra Sfântului Mormânt s-a despicat în 3, un stâlp de foc a mers la Golgota, unul la Mormântul Domnului şi unul la Biserica Sfintei Învieri. În trei stâlpi s-a făcut Lumina aceasta, căci nu vine în fiecare an la fel, aici sunt taine mari. De aici, ar trebui catolicii să se întoarcă la Paştile ortodoxe, dovada adevărului: Sfânta Lumină! Catolicii trebuie să se întoarcă la

ortodoxia credinţei, căci au făcut mare greşeală când au modificat data Paştilor, după voia lor şi nu după voia lui Dumnezeu.

Iată o minune, care de 2000 de ani se tot repetă, dovada Învierii sigure a lui Iisus Hristos. Dar ce să spună sectarii, că ei n-au nici Paşti, nici Crăciun, toate le fură de la ortodocşi? ***Ortodoxia este singura credinţă mântuitoare, care îl mântuie pe omul creat de Dumnezeu!***

Sfânta Lumină se aprinde numai la ortodocşi. Minunea anului 1326

În anul 1326 erau trei sultanate turceşti, unul în Damasc, unul în Egipt şi unul în Babilon. Ce au zis turcii? Când vin creştinii la Ierusalim să serbeze Paştile să nu le dăm voie să slujească, până ce nu vor plăti taxa de 9000 bani de aur, căci turcii nu cred în Hristos.
Patriarhul ortodox Ioachim n-a avut de unde să plătească suma pentru că creştinii ortodocşi erau puţini în Ierusalim şi doar 100 de preoţi, căci erau religii altele, de tot felul.

Dar sunt două străzi de armeni în Ierusalim, moşieri, bogaţi mari, ei au zis: Plătim noi taxa!

Dar turcii i-au întrebat: "De ce iese Sfânta Lumină numai la ortodocşi şi nu iese şi la voi?"

Armenii au zis: "Pentru că ortodocşii numai ei slujesc la Mormântul lui Hristos şi pe noi ne-au dat la o parte".

"Dar, dacă veţi sluji voi va veni Lumina?"

Noi plătim şi taxa - au zis armenii - Lumina va veni la noi la armeni!

Turcii au zis: "De nu iese lumina la voi o s-o păţiţi!" Noi îi scoatem pe ortodocşi din Mormânt - şi l-au luat pe Patriarhul Ioachim şi l-au închis în Mănăstirea Sfântului Sava, din Ierusalim, cu toţi preoţii.

A zis Patriarhul: Dacă nu ne lăsaţi să facem, slujba la Mormântul lui Hristos, o să facem la Biserica Sfântului Iacob, care este aproape de Mormânt, iar turcii le-au dat voie ortodocşilor la aceasta. Dar, turcii au pus de pază peste ei doi turci, generali de armată, ca să nu vină vreun creştin la Mormânt.

Creştinii au început a plânge şi au zis că s-a supărat Dumnezeu pe ei şi I-a îndepărtat de la Mormântul lui Hristos, dar patriarhul le-a zis: "Nu vă temeţi, că are să se facă minune mare."

Armenii ziceau, că Lumina la ei o să vină. Iar Patriarhul zicea, că de va vrea Hristos să iasă Lumina la ei n-avem noi ortodocşii ce face. Armenii au făcut slujba şi ziua şi noaptea, dar n-a mai venit Sfânta Lumină.

Turcii le-au zis: De ce n-a venit Sfânta Lumină, că aţi plătit taxa?

În acelaşi timp, ortodocşii făceau slujba tocmai a doua zi, pe când răsărea soarele şi când a zis patriarhul: "Hristos a înviat!" un stâlp de marmoră din Biserica Sfântului Iacob a crăpat şi a ieşit Sfânta Lumină în vârful Stâlpului. Patriarhul a pus o scară şi au luat Sfânta Lumină din vârful stâlpului şi în acest fel Sfânta Lumină a ieşit tot la ortodocşi.

Generalul turc de pe vârful stâlpului, care păzea acolo pe stâlp, a strigat: "Cred în Hristos!" Celălalt general de lângă el i-a şi tăiat pe loc cu sabia capul, celui ce a strigat că crede în Hristos. Moaştele acestui general turc convertit şi martir al Sfintei Lumini le-am sărutat şi eu, sunt acolo în Ierusalim şi acest turc este martirul Sfintei Lumini.

Văzând turcii ca Sfânta Lumină a ieşit tot la ortodocşi, au pus un ciuber cu murdărie înaintea uşii Sfântul Mormânt şi fiecare armean trebuia să mănânce câte o lingură de murdărie şi în acest fel i-au spurcat turcii pe armeni. Anul 1326. De atunci a rămas o zicală: "Este bine să te duci cu armenii la Biserică, dar să nu mănânci cu ei, că ei caută să te spurce, aşa cum i-au spurcat turcii pe ei, când n-a venit Sfânta Lumină".

Distanţa de la Sfântul Mormânt până la Biserica Sfântului Iacob unde s-a aprins Sfânta Lumină este de 100 m. Stâlpul este fotografiat şi săpat din marmură fiind pus în Altarul Bisericii Sfântului Iacob. Aceasta este minunea cu armenii, din anul 1326.

Generalul turc convertit şi martir al Sfintei Lumini este pus în Biserica Sfântului Iacob. De aici se vede, că Iisus Hristos numai o Biserică a întemeiat - pe cea ortodoxă - aceasta este mântuirea, lumii.

Sfânta Lumină este dovada sigură, că numai ortodocşii sunt pe calea adevărului pur al lui Hristos, drum ce duce sigur la ceruri.

(extras din "Pelerinul Român")

Coloana despicată de Sfânta Lumină (1579)

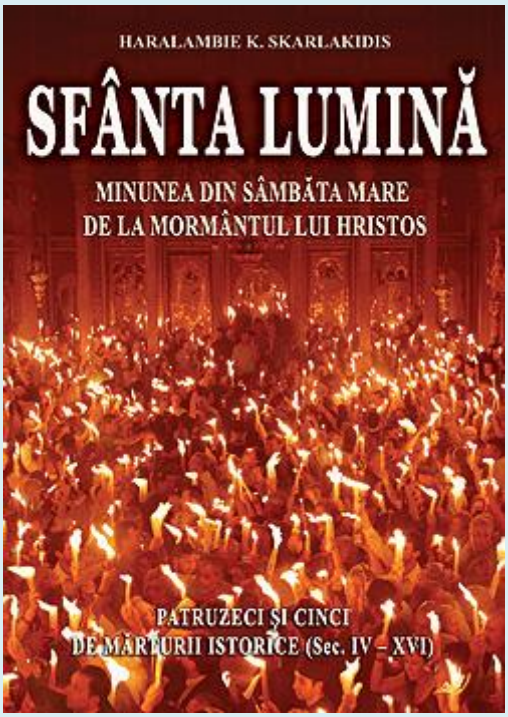

În Sâmbăta mare a anului 1579, potrivit cronicilor bisericeşti ale Cetăţii Ierusalimului, stăpânitorii turci au interzis Patriarhului grec şi creştinilor ortodocşi să intre în Biserica Învierii pentru rânduita ceremonie a Sfintei Lumini.

Scrierile care se referă la eveniment nu menţionează anul exact, ci spun că, în acea perioadă, patriarh al Ierusalimului era Sofronie, patriarh al Constantinopolului era Ieremia, al Alexandriei era Silvestru, al Antiohiei era Ioachim, iar sultan al Împărăţiei Otomane era Murat al III-lea. [*În Proschinitarul Sfintei Cetăţi a Ierusalimului şi întregii Palestine, la pagina 49, care a fost editat în 1787 la Viena de către Hrisanthos Prussis, se menţionează că evenimentul s-a săvârşit „în vremea Preafericiţilor Kyr Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, Ieremia, Patriarhul Constantinopolului, Silvestru, Patriarhul Alexandriei şi Ioachim al Antiohiei, şi al împărăţiei sultanului Murat”.*]

Dacă apelăm la cataloagele oficiale ale acestor patru Patriarhi constatăm că cei patru patriarhi greco-ortodocşi, într-adevăr, şi-au îndeplinit îndatoririle lor în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Iar dacă cercetăm anii patriarhatului fiecăruia şi perioada corespunzătoare împărăţiei sultanului Murat III, atunci aflăm că singurul an comun pentru guvernarea celor cinci bărbaţi este anul 1579. [*Sultanul Mourat Khan III a împărăţit în perioada 1574-1595, Patriarhul Ierusalimului,*

Sofronie IV, în perioada 1579-1608, Patriarhul Constantinopolului, Ieremia II, în perioada 1572-1579, Patriarhul Alexandriei, Silvestru, în perioada 1569-1590 şi Patriarhul Antiohiei, Ioachim IV, în perioada 1553-1592. Singurul an comun este 1579.]

Curtea şi intrarea Bisericii Învierii

În Sâmbăta mare a acelui an, potrivit izvoarelor scrise, un grup de soldaţi turci au interzis intrarea ortodocşilor în Biserica Învierii. Mulţimea credincioşilor a aşteptat în curtea bisericii toată ziua, chiar şi după apusul soarelui.

Patriarhul grec, Sofronie al IV-lea, era în primul an al patriarhatului său. Era pentru prima dată când şi-a asumat săvârşirea celei mai însemnate ceremonii a anului, însă turcii l-au lipsit de acest drept legal.

Patriarhul stătea rugându-se în partea stângă a uşii bisericii, lângă o coloană. Şi deodată, în timp ce deja se făcuse noapte, coloana s-a despicat şi Sfânta Lumină a izbucnit din interiorul ei. Patriarhul a aprins îndată lumânarea sa şi a împărţit Sfânta Lumină credincioşilor. În câteva minute Sfânta flacără s-a întins la toţi cei care se aflau acolo şi curtea bisericii s-a luminat. Uimiţi, păzitorii turci au deschis atunci uşile Bisericii şi patriarhul împreună cu mulţimea ortodocşilor s-au îndreptat sărbătoreşte spre Sfântul Mormânt.
Coloana din partea stângă a uşii Bisericii Învierii care s-a crăpat şi lângă ea autorul cărţii. Despicătura are o înălţime de 1,20m şi seamănă cu o flacără care se suie în sus.

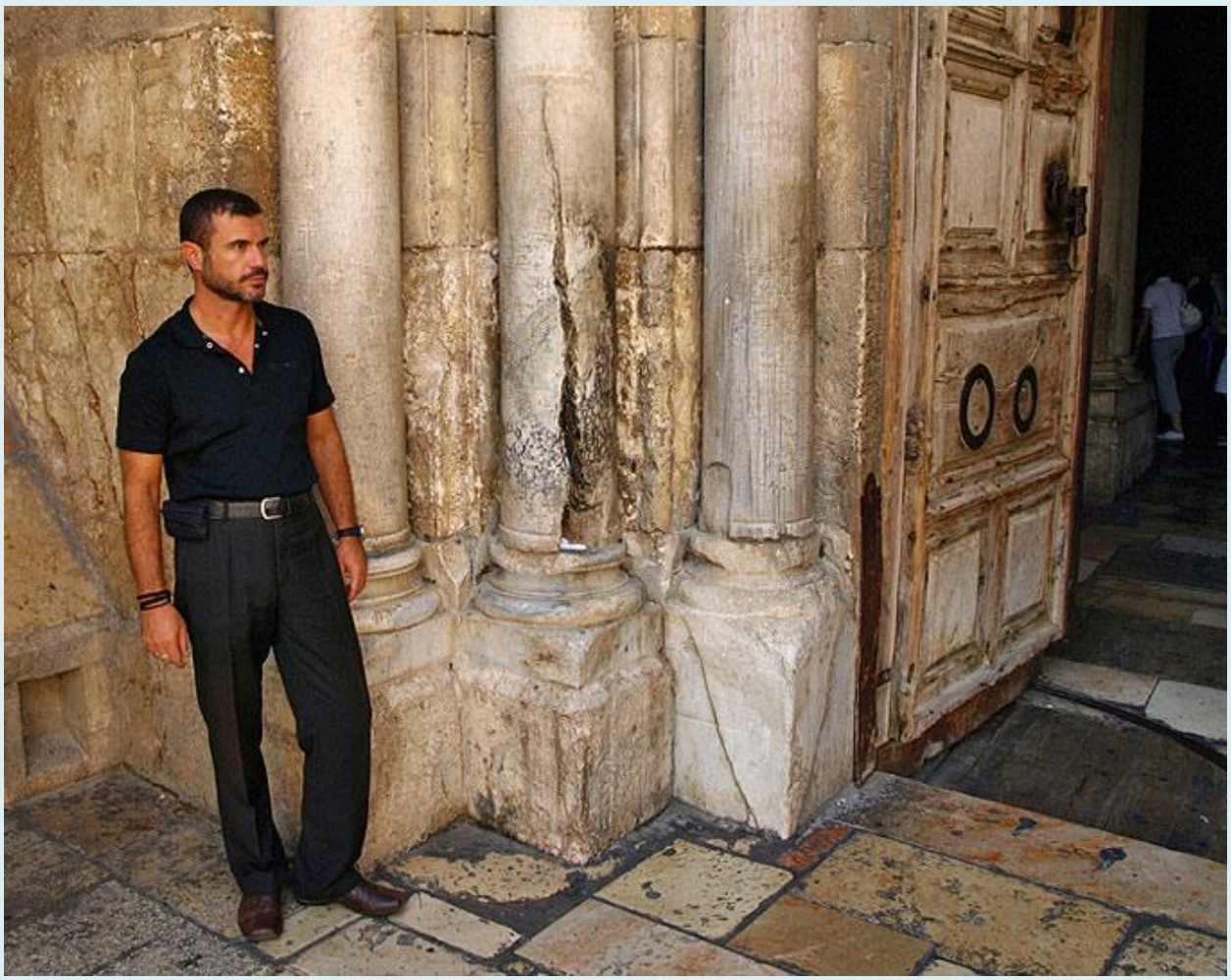

Autorul (Haralambie Skarlakidis) alături de coloana din stânga intrării Bisericii Învierii. Despicătura are o înălţime de 1,20 m.

Evenimentele acelei zile sunt descrise în toate aşa-numitele Proschinitare ale Ierusalimului, care sunt nişte îndrumătoare pentru închinătorii Sfintelor Locuri. Cel mai vechi dintre aceste Proschinitare în care se menţionează despicarea coloanei,

este cuprins într-un preţios manuscris care se află în Biblioteca din München. Este vorba despre de Codicele Monacensis Graec. 346 care cuprinde Proschinitarul ieromonahului Anania. [*Manuscrisul ocupă numărul 346 în catalogul lui Ignaz Hardt, Catalogus codicum manuscriptorum graecorum bibliothecae regiae Bavaricae, vol. 3, München 1812, p. 547-48.*] Manuscrisul a fost scris de către ieromonahul cretan Acachie în 1634 şi este o copie a vechii lucrări a ieromonahului Anania, scrisă în 1608, adică la 29 de ani după minunea pe care o descrie. Aceasta înseamnă că Anania a avut posibilitatea să adune date despre minune de la oamenii care au trăit evenimentele.

Prima foaie a Codicelui Gr. 346 din Biblioteca din München, cu titlul: „Proschinitarul, cu Dumnezeul cel Sfânt, al Sfintei Cetăţi a Ierusalimului şi al celorlalte Sfinte Locuri”.

Manuscrisul din Biblioteca din München a fost editat pentru prima dată în 1890 de către Papadopulos-Kerameus în Sankt Petersburg, [*A. Papadopulos-Keramevs (ed.), Προσκυνητάριον της Ιερουσαλήμ και των λοιπών αγίων τόπων 1608-1634 [Proschinitarul Ierusalimului şi al celorlalte Sfinte Locuri], p. 17.*] cu o traducere simultană în limba rusă.

Potrivit consemnărilor cretanului Acachie, ieromonahul Anania povesteşte următoarele: „În afara Sfintei Uşi, în partea de apus, sunt trei coloane de marmură. Şi din coloana din mijloc se spune că a ieşit Sfânta Lumină în vremea de demult. Şi este crăpată destul de mult şi se vede până astăzi. Această minune a arătat-o Dumnezeu în felul acesta: Deoarece se spune că, în vremea aceea, cei care rânduiau pe patriarh nu l-au lăsat să intre înăuntru să facă sărbătoarea Învierii după obicei. În Sâmbăta mare, seara, patriarhul cu poporul stăteau mâhniţi afară în curte, având lumânările în mâinile lor. Patriarhul stătea pe tronul Sfintei Elena aproape de o coloană. Şi atunci, se spune, a ieşit Sfânta Lumină din acea coloană, despre care am spus că este crăpată destul de mult. Şi [Lumina] a mers în susul coloanei lângă care stătea patriarhul. Atunci s-au aprins lumânările pe care le ţinea patriarhul, iar apoi a aprins şi poporul, după obicei, de la acelea pe care patriarhul le ţinea în mâini. Şi se spune că atunci când cei ce rânduiau au văzut această minune, au deschis sfânta uşă şi au intrat patriarhul şi poporul şi au săvârşit sărbătoarea după obicei."

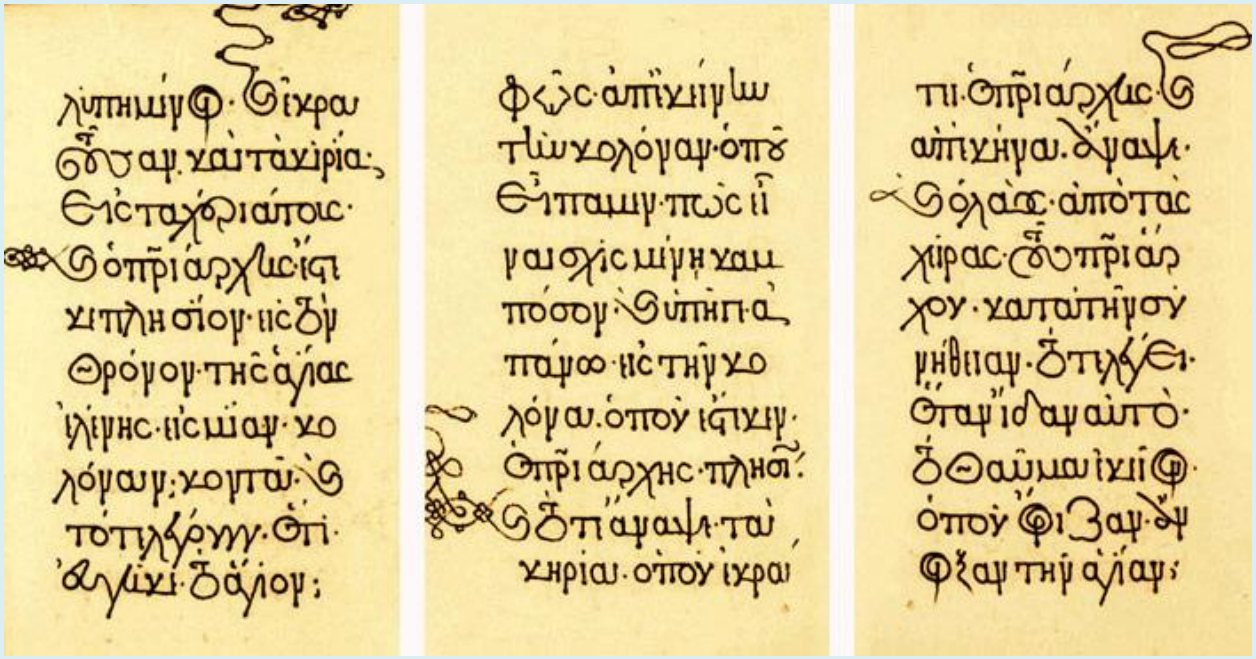

Istorisirea ieromonahului Anania despre coloana care s-a crăpat în Codicele Monacenis Gr. 347, 1634. Deasupra sunt reprezentate foile 85a, 85b şi 86a. München, Bayerische Staatsbibliothek.

Aceeaşi istorisire, cu câteva informaţii în plus, este cuprinsă în multe Proschintare ale Ierusalimului care au fost editate în secolele următoare. Cea mai veche ediţie ale acestor călăuze se întâlneşte la Viena în 1749, cu titlul: Proschinitarul Sfintei Cetăţi a Ierusalimului, care a fost scris de păzitorul Sfântului Mormânt, arhimandritul Simeon.

În lucrare se confirmă că despicarea şi aprinderea coloanei a avut loc în timpul nopţii. ***Arhimandritul Simeon scrie: „Atunci patriarhul a stat afară în curtea bisericii, în Sfânta şi marea Sâmbătă, cu poporul până spre seară, cu mare mâhnire rugându-se din tot sufletul Domnului. Şi patriarhul s-a suit pe tronul Sfintei Elena [care era] lângă o coloană. Şi rugându-se patriarhul împreună cu poporul, o, iubirea Ta de oameni, Stăpâne!, s-a despicat o coloană şi a ieşit Sfânta Lumină afară. Atunci patriarhul a aprins în grabă lumânările pe care le ţinea în mâinile sale, iar din mâinile lui a aprins poporul lumânările spre sfinţirea lui”. [Simeon, Προσκυνητάριον Αγίας Πόλεως Ιερουσαλήμ [Proschinitarul Sfintei Cetăţi a Ierusalimului], Viena 1749, p. 19.]***

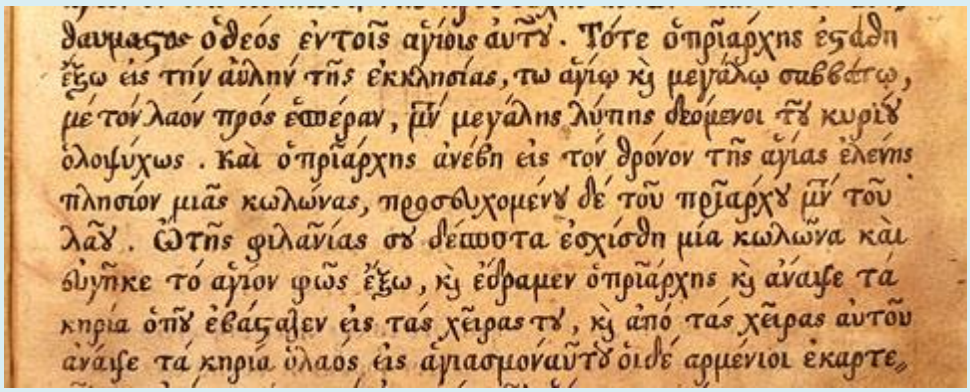

Fragmentul care se referă la coloana care s-a despicat în Proschinitarul lui Simeon, Viena 1749, p. 19.

În ediţia de la Viena se menţionează un eveniment în plus, care are legătură cu un emir arab, pe nume Tunom. Acesta în vremea minunii se afla în curtea Bisericii. Când a văzut aprinderea coloanei a conştientizat autenticitatea minunii şi a mărturisit coreligionarilor lui puterea lui Iisus Hristos. După ce a discutat cu ei în contradictoriu, această mărturisire a lui a fost pricina de a fi executat şi de a i se da trupul focului spre ardere. [*În ediţia din Viena se arată următoarele referitor la emirul arab: „Sunt şi nişte cuie înfipte în pământ, în faţa pragului Sfintei Uşi, încă din vremea aceea în amintirea minunii săvârşite. Spun că ele au fost înfipte acolo de un emir, care văzând acea uimitoare minune, a crezut îndată în Hristos şi strigând: Una (singură) este (adevărată), credinţa creştinilor!, a înfipt acele cuie unul cîte unul în piatră ca într-o ceară moale. Şi acesta a mărturisit prin ardere în foc” (Simeon, Προσκυνητάριον Αγίας Πόλεως Ιερουσαλήμ [Proschinitarul Sfintei Cetăţi a Ierusalimului], Viena 1749, p. 20). Istorisirea despre cuie este menţionată pe scurt şi în manuscrisul din München, astfel: „Se află nişte cuie înfipte jos în pământ, înaintea sfintei Uşi. Se spune că au fost înfipte în acea vreme” (f. 87a).*] Astăzi el este considerat oficial drept mucenic al Ortodoxiei,

pomenirea lui se săvârşeşte la 18 aprilie, iar moaştele lui se află în Mănăstirea Megali Panaghia din Ierusalim.

Sfântul mucenic Tunom şi în spate coloana care arde, în icoana care se află în Mănăstirea Megali Panaghia din Ierusalim

O altă descriere însemnată a minunii despicării coloanei o întâlnim în Cronica mona-hului moldovean Partenie Agheev, [*Monahul Partenie s-a născut la Iaşi, în anul 1807.*] care a vizitat Ierusalimul în 1845. ***În volumul al doilea al Cronicii sale, monahul Partenie pomeneşte următoarele: „Această coloană este cinstită atât de ortodocşi, cât şi de neortodocşi, chiar şi de armeni. Aş dori să scriu ceva despre această întâmplare, despre felul în care creştinii ortodocşi răsăriteni, în unanimitate, vorbesc despre această întâmplare şi turcii înşişi confirmă ceea ce ei afirmă. Pe un zid există o placă de marmură cu inscripţie şi ei susţin că textul se referă la această întâmplare, dar nu am putut să o citim, deoarece este scrisă cu litere siriace, în limba arabă. Deci, doar am auzit despre acest caz, dar nu am putut să citesc… Trecuse deja mai mult de o jumătate de oră şi încă nu-şi făcuse apariţia Sfânta Lumină. Ziua era luminoasă şi frumoasă. Patriarhul stătea în partea dreaptă, când, deodată, a căzut un trăsnet şi coloana din mijloc de pe latura din stânga s-a despicat şi din despicătură şi-a făcut apariţia un foc. Patriarhul a ridicat şi a aprins lumânările, ca apoi toţi ortodocşii să-şi aprindă lumânările de la el”.[Traducere din ediţia Monk Parthenius, „Holy Week and Pascha in Jerusalem”, Orthodox Life 34, 2 (1984), New York, Jordanville.]***

Relatarea monahului moldovean este deosebit de importantă, deoarece confirmă că datele despre despicarea coloanei şi aprinderea focului erau înregistrate pe o placă de marmură cu litere siriace. Ceea ce are importanţă este faptul că în amândouă cazurile – fie că coloana a fost lovită de trăsnet, fie că s-a despicat şi focul s-a aprins singur – este vorba despre o minune, deoarece patriarhul care stătea lângă ea, şi-a aprins lumânarea de la focul produs.

Dar dacă un foc sau o descărcare electrică au străbătut coloana cu o tensiune atât de înaltă, acum 430 de ani, atunci urmele sale trebuie să fie încă vizibile. Despicătura pare, într-adevăr, să fie arsă şi erodată de foc. În ce măsură însă aceste urme de eroziune pot fi depistate şi certificate ştiinţific?

La Paştile anului 2008, coloana despicată a devenit obiect de cercetare a fizicianului Andrei Volkov. Fizicianul rus, a trimis nişte fotografii cu rezoluţie mare ale despicăturii unui compatriot de al său, omului de ştiinţă şi profesorului Evghenii Mihailovici Morozov,[*Evghenii Mihailovici Morozov, s-a născut în 1927 şi este Doctor în Ştiinţe Tehnice şi profesor de Fizica Rezistenţei (Physics of Strength) la Institutul de Fizică Mecanică din Moscova. A creat ecuaţii matematice, programe în CAE (computer-aided engineering) şi a dezvoltat teorii speciale referitoare la caracteristicele de rezistenţă a materialelor în formarea fisurilor şi la limitele rezistenţei materialelor. Cariera lui academică şi de cercetare a început în 1951 şi, după multe distincţii şi premii, continuă şi astăzi.*] care este considerat unul dintre cercetătorii de vârf din toată lumea în domeniul ştiinţific al Fracture Mechanics [*Mecanica Ruperilor Materialelor este ştiinţa care se ocupă cu cercetarea ruperilor şi a formei fisurilor în materiale. Foloseşte metode de mecanică analitică ca să calculeze puterea exercitată la formarea unei fisuri, precum şi cu metode experimentale care calculează rezistenţa unui material la ruperea şi fisurarea lui.*] (Mecanica Ruperilor Materialelor) şi a Physics of Strength of Materials (Fizica Rezistenţei Materialelor).

Profesorul Evghenii M. Morozov prezintă în ultima sa lucrare, Mecanica Ruperilor de Elastoplastic, rezultatele cercetărilor contemporane cu privire la teoria fisurilor şi aspectele comportării corpurilor fisurate, criteriile dezvoltării fisurilor şi alte complexe aspecte ale mecanicii ruperilor materialelor

Profesorul Evgheni M. Morozov, după ce a analizat în amănunt fotografiile despicăturii – cum este cea reprezentată în stânga – a ajuns la concluzia că ea a putut fi pricinuită numai în urma unei descărcări electrice.

Andrei Volkov, care a colaborat cu Evghenii M. Morozov în această problemă, menţionează următoarele în interviul său pentru ziarul Vera: Această coincidenţă, că tocmai la Paşti, atunci când nu a coborât Lumina, s-a arătat fisura, nu este o minune? Desigur, poate spune cineva că toate acestea au fost dinainte aranjate şi că despicătura din coloană a fost produsă în mod artificial. Pentru informaţii ne-am adresat lui Evgheni Mihailovici Morozov care este specialist de vârf în domeniul Mecanicii Ruperilor Materialelor nu numai în Rusia, ci în toată lumea şi care a scris mai mult de 800 de studii ştiinţifice în această privinţă. Evgheni Mihailovici a cercetat fotografiile cu fisura şi a declarat clar că ea, aşa cum îi este structura, a putut apărea numai ca rezultat al unei descărcări electrice. Ce înseamnă aceasta? Că a fost cu desăvârşire cu neputinţă ca cineva să producă această despicătură. Închipuiţi-vă, cât de puternic transformator ar fi trebuit să aibă cineva, şi mai ales în secolul XVI, când oamenii nu aveau nici o idee despre existenţa energiei electrice? Aşadar, mărturia este adevărată.

Punctul de vedere ştiinţific al lui Evghenii Morozov are, fără îndoială, o mare autoritate şi adevereşte izvoarele scrise care se referă la minunea despicării coloanei. Voiam însă să am şi un al doilea punct de vedere asupra problemei. De aceea, m-am adresat unuia din marii oameni de ştiinţă greci în domeniul mecanicii ruperilor materialelor, profesorul Gheorghios A. Papadopulos [*Gheorghe A. Papadopoulos este Profesor de Ingineria Materialelor de la Universitatea din Atena şi autor al mai multor cărţi şi articole ştiinţifice în domeniul Mecanicii Ruperilor. Vezi G.A. Papadopoulos, Fracture Mechanics: The Experimental Method of Caustics and the Det. – criterion of Fracture, Londra 1993, şi G.A. Papadopoulos, Experimental Mechanics of fracture (Optical Methods of Stress Analysis), Atena 2000.*], de la Universitatea din Atena, căruia i-am trimis fotografiile fisurii.

După ce a examinat fotografiile, profesorul Papadopulos şi-a exprimat părerea că despicătura coloanei a fost produsă, într-adevăr, de o descărcare electrică, care s-a manifestat în acelaşi timp cu o undă seismică ce a avut loc de jos în sus. Această dublă uzură a coloanei – descărcare electrică+undă seismică – o consideră inexplicabilă şi de aceea trage concluzia că „aici se poate spune că este vorba numai despre o minune”. De unde a venit descărcarea electrică, rămâne un fapt necunoscut din punct de vedere ştiinţific.

În răspunsul său la cererea mea făcută prin email, profesorul Papadopulos spune următoarele:

Stimate Domnule Skarlakidis, Vă mulţumesc pentru email-ul Dvs. din 31/1/2010. Nădăjduiesc să ajut puţin la valoroasa Dvs. lucrare. De 35 de ani mă ocup cu Mecanica Experimentală a Ruperilor Materialelor, în Laboratorul de Rezistenţă a Materialelor din cadrul Institutului Politehnic Naţional Metsovio şi cred că acolo unde nu există explicaţie ştiinţifică, există minune.

Nu am nici un motiv să pun la îndoială manuscrisul din anul 1634 ce se află în Biblioteca din München, în care se menţionează chipul minunat al despicării coloanei, precum şi cele ce au urmat. Adică faptul că patriarhul grec şi-a aprins făclia de la această Lumină. Cred că nu se poate pune la îndoială o minune, mai ales atunci când există mărturii, aşa cum aţi arătat.

Observând despicătura din fotografii, am putea trage concluzia că ea este rezultatul unei duble uzuri: combinaţia între descărcare electrică (probabil un trăsnet puternic) şi o puternică vibraţie seismică. Descărcarea electrică, datorită înaltei temperaturi din acel moment a fărămiţat materialul coloanei în lungimea unui brâu îngust. Unda seismică de suprafaţă a corodat coloana prin oscilare răsucită. Această coroziune concomitentă a avut drept rezultat pornirea despicării de la baza coloanei în sus în zigzag (aşa cum se vede în fotografie, traseul despicăturii nu este în linie dreaptă) de-a lungul brâului fărămiţat de trăsnet.

Dacă, într-adevăr, s-au petrecut cele spuse mai sus, inexplicabilă rămâne această concomitentă combinaţie de uzură a coloanei. Prin urmare, aici se poate spune că este vorba numai despre o minune.

Stimate Domnule Skarlakidis, vă felicit pentru strădania Dvs. şi vă doresc din tot sufletul realizări deosebite.

Cu preţuire,
Gheorghios Papadopulos, Profesor de Mecanică,
Laboratorul de Rezistenţă a Materialelor, Universitatea din Atena

Cu faptul minunat al coloanei care s-a despicat şi s-a aprins se încheie lunga noastră călătorie de-a lungul veacurilor legată de minunea Sfintei Lumini. Călătoria noastră a început în jurul anului 330, prin referirea aprinderii candelei aşezată pe Mormântul lui Hristos de către Sfântul Grigorie Luminătorul, şi s-a încheiat în anul 1579 cu evenimentul pe care deja l-am

cercetat. Mărturiile adunate sunt în număr de 43 şi fiecare le poate evalua după propria sa judecată.

Cercetând pe scurt aceste mărturii, merită să consemnăm trei caracteristici deosebite.

În toate istorisirile există un parametru comun: Referirea la o lumină sau flacără-foc sau fulger, care coboară din cer în faţa mulţimii, într-o epocă în care nu exista nici electricitate, nici posibilitatea producerii artificiale a unui astfel de fenomen.

A doua caracteristică importantă este aprinderea candelei neadormite şi luminarea unui Mormânt gol, întunecos şi pecetluit. Eveniment care s-a petrecut astfel cel puţin şase secole. Luminarea interiorului Mormântului nu se realiza desigur numai de la strălucirea candelei neadormite, ci mai ales de la Lumina care ieşea din însăşi piatra pe care a fost pus Trupul lui Iisus.

A treia caracteristică importantă care este menţionată în multe istorisiri este sincronizarea celor două fenomene de mai sus. Adică pogorârea Luminii cereşti, aprinderea simultană a candelei şi luminarea interiorului Mormântului. Sincronizare care este posibil să se realizeze, şi atunci şi acum, numai prin lucrarea dumnezeiască.

S-a amintit deja că în prezenta scriere nu sunt cuprinse mărturiile de după 1579 (deşi există multe) şi nici cele mai noi, deoarece, pe de o parte, se va crea o saturaţie de informaţii, iar pe de altă parte, spaţiul necesar pe care l-ar cere aşa ceva ar fi prea mare. Mai mult, structura scrierii este pur istorică şi orientarea este îndreptată exclusiv către primele veacuri în care se menţionează minunea. Cu toate acestea, s-a considerat necesar să se includă unsprezece mărturii mai noi, care prezintă un interes deosebit.

Primele două dintre aceste mărturii provin de la doi martori oculari: monahul moldovean Partenie (1846) şi arheologul englez Warren, care a trăit minunea de patru ori la rând, în perioada 1867-1870. Cu aceste două istorisiri, numărul total al mărturiilor istorice se urcă la numărul final de 45.

Următoarele şapte mărturii provin de la cinci patriarhi greci şi doi episcopi, care au fost conducătorii ceremoniei şi care descriu minunea exact aşa cum au trăit-o în interiorul Sfântului Mormânt. În felul acesta vom avea o imagine completă despre ce se întâmplă în mod real în interiorul Mormântului în clipa când se arată Sfânta Lumină.

A zecea mărturie mai nouă, care, de asemenea, prezintă un interes deosebit, provine de la singurul om care a trăit minunea în interiorul Mormântului, fără să aibă dreptul s-o facă. Este vorba despre monahul grec Mitrofan care, în Sâmbăta mare a anului 1926, s-a ascuns deasupra tavanului Sfântului Mormânt cu scopul de a trăi minunea de aproape.

A unsprezecea, şi ultima mărturie mai nouă este a chiar a autorului cărţii de faţă şi se referă la Sâmbăta mare a anului 2008.

Sursa: Haralambie Skarlakidis, Sfânta Lumină – Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos – Patruzeci şi cinci de mărturii istorice (sec. IV-XVI),Atena, 2015

Persanul al-Biruni (cca. 1000) şi Sfânta Lumină

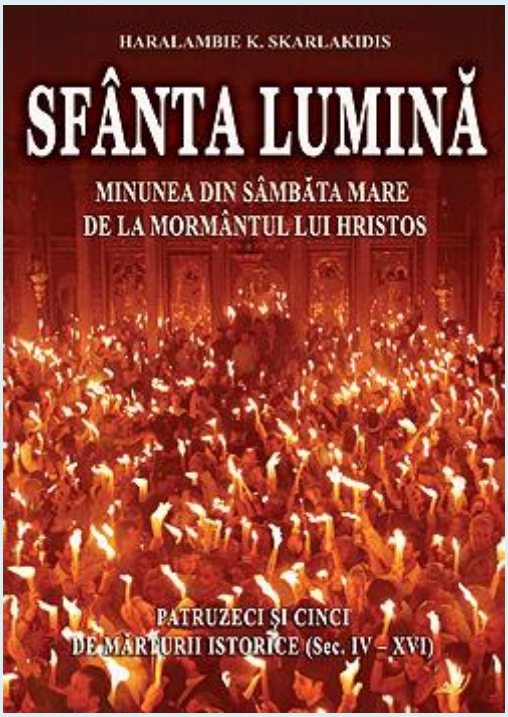

Al-Biruni (973-1048), deşi este foarte puţin cunoscut în lumea occidentală, a fost unul dintre cei mai mari oameni de ştiinţă ai tuturor timpurilor. A fost astronom, filozof, matematician, fizician, istoric, geograf, farmacist, specialist în geodezie, geolog, cartograf, antropolog, călător etc., iar opera sa ştiinţifică se estimează că depăşeşte 150 de lucrări, în care se ocupă aproape cu toate ştiinţele. [*Numărul operelor consemnate sunt 146. Printre acestea se cuprind 35 de cărţi de astronomie, 15 de matematică (8 de aritmetică, 5 de geometrie, 2 de trigonometrie), 23 despre astrologie, 16 scrieri filologice, 10 despre geodezie şi cartografie, 4 despre instrumente astronomice, 9 despre geografie, 2 despre medicină şi farmacologie, 4 lucrări istorice, 3 despre religii şi filozofie, 2 despre mineralogie şi roci ş.a.*] Cunoştea foarte bine limba greacă veche şi a studiat în original zeci de scrieri ale vechilor oameni de ştiinţă greci. [*Cercetătorul operei înţeleptului pers, D. Tsibukidis, în articolul său „Cugetare filozofică elenă-elenistă în textele lui al-Biruni”, spune următoarele: „În operele sale, al-Biruni s-a bazat în mare măsură pe operele lui Aristotel: Fysika, Metafysika, Peri Ouranou [Despre cer], Meteorologika, Peri ton zoon [Despre animale]… De asemenea, a analizat în mod deosebit dialogurile lui Euclid, operele lui Arhimede, dialogul filozofic Diakosmos al lui Democrit… A cercetat cu râvnă Megisti Synaxi şi Geografia matematicianului şi astronomului Ptolemeu, cuvintele medicilor greci Hipocrate, Dioscoride, Galen, Orivasios, cronicele lui Eusebiu… Într-o perioadă*

când fanatismul religios bântuia Europa medievală…, acesta [al-Biruni], ca precursor al Renaşterii, a depăşit cu mult în cugetare ştiinţifică Europa din acea vreme" (D. Tsibukidis, "Graeco-Hellenistic philosophical thought in the writings of Abu Raikhan Biruni", în Graeco-Arabica 7-8, Nicosia 2000, p. 524, 533).]

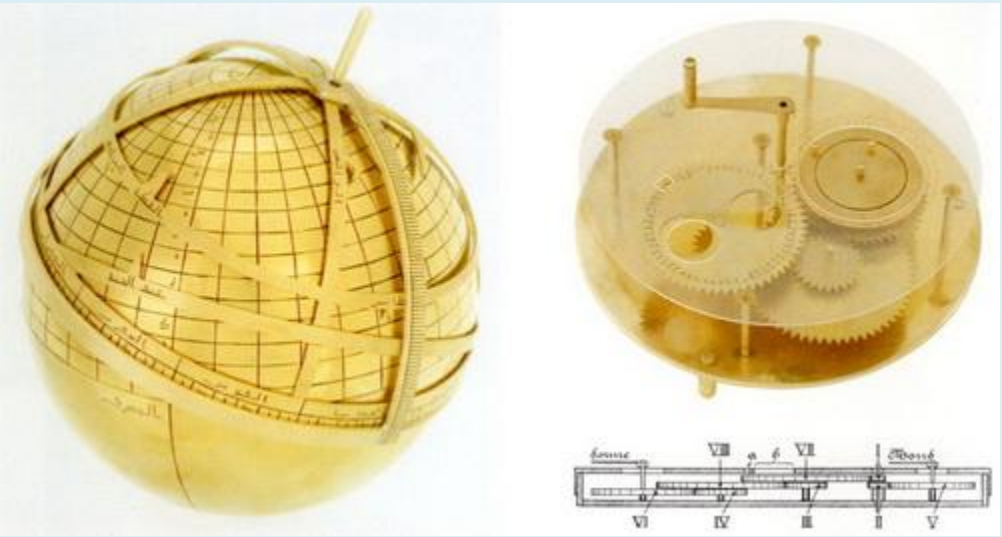

La stânga, model de astrolab sferic, iar în dreapta, model de calendar mecanic solar şi lunar. Aceste două modele au fost construite având drept bază schiţele şi descrierile lui al-Biruni şi se află la Institutul de Istorie a Ştiinţelor islamice şi arabe, din cadrul universităţii Goethe din Frankfurt

George Sarton, profesor la Harvard, îl consideră pe al-Biruni drept „unul din cei mai mari oameni de ştiinţă ai Islamului".[*„One of the very greatest scientists of Islam, and, all considered, one of the greatest of all times" (G. Sarton, Introduction to the History of Science, Baltimore 1951, vol. 1, p. 707).*] De asemenea, profesorul de Istoria Ştiinţelor la Harvard şi Alexandria, Abdelhamid I. Sabra, l-a numit pe al-Biruni „una dintre cele mai luminate minţi în domeniul ştiinţei din întreaga istorie". [*„One of the great scientific minds in all history" (A.I. Sabra, Ibn al-Haytman, Harvard Magazine, septembrie 2003).*]

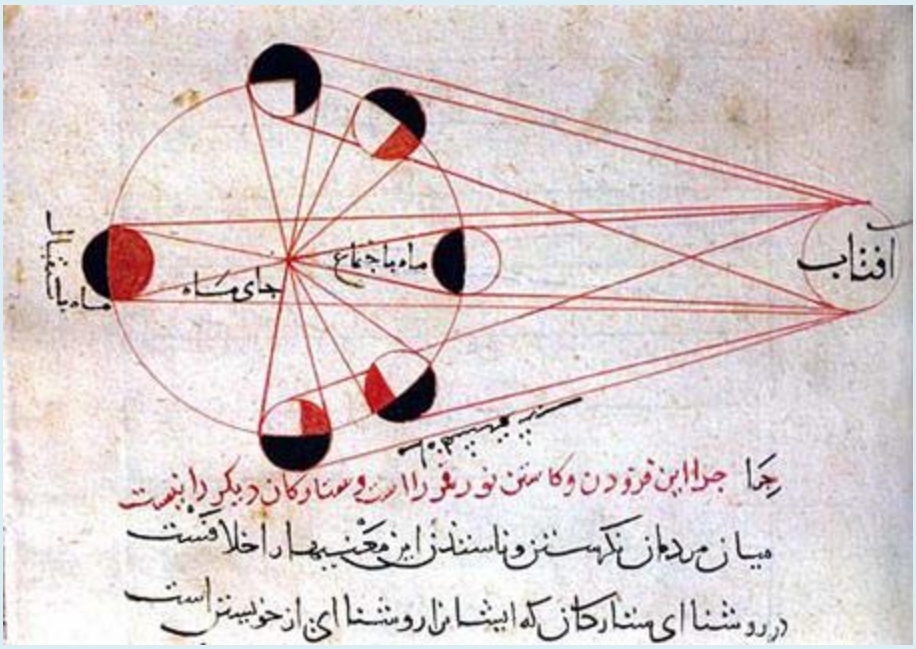

Manuscrisul persan cu schiţa lui al-Biruni, explicând eclipsa de lună. Al Biruni a observat eclipsa de lună din 17 septembrie 1019

Pentru a se comenta opera sa diversă şi contribuţia sa ştiinţifică este nevoie de o carte foarte voluminoasă. Merită să se prezinte numai o lucrare ştitate: evaluarea razei pământului la 6339,9 km., estimare care se depărtează de la realitate numai cu 16,8 km. Aşa cum consemnează profesorii de matematică John J. O'Connor şi Edmund F. Robertson, Occidentul avea să ajungă la aceleaşi consideraţii abia în secolul al XVI-lea, adică cu cinci sute de ani mai târziu.[*„He found the radius of the earth to be 6.339 km, a value not obtained in the West until the 16th century" (F. Robertson – J. O'Connor, Al-Biruni, MacTutor, History of Mathematics archive).*]

Statuia lui al-Biruni în parcul Laleh din Teheran

Din cele 150 de lucrări ale lui al-Biruni s-au păstrat numai 22. Printre ele este şi Al-Athār al-bāqiyah (Cronologia Vechilor Neamuri), care, conform cercetătorului german Eduard C. Sachau, a fost scrisă în jurul anului 1000.[*E.C. Sachau, The Chronology of Ancient Nations, Londra 1879, Prolog, VIII. Acelaşi lucru susţine şi M. Canard: „L'ouvrage de Biruni e ete compose en l'an 1000" (M. Canard, "La destruction de l'Église de la Réssurection", Byzantion 35, 1955, p. 35).*] În această lucrare înţeleptul persan, într-un capitol referitor la sărbătoarea Paştelui creştinilor, scrie tot ceea ce ştie despre ceremonia Sfintei Lumini.

Lucrarea se păstrează în cinci manuscrise [*Cele cinci manuscrise sunt: MS Or Ms 161, anul 1307, Universitatea din Edinburgh; MS Paris Arabe 1489, sec.17, Paris, Biblioteca Naţională; MS Beyazit 4667, sec. 17; MS Muzeului Asiatic, St.*

Petersburg; MS Add. 7697, anul 1286, Londra, British Library.] şi s-a editat pentru prima dată în 1878 de către E.C. Sachau,[*C.E. Sachau, Chronologie orientalischer Völker von Albêrûnî, Leipzig 1878.*] însă, aşa cum s-a constatat mai târziu, ediţia a fost incompletă, deoarece manuscrisul folosit nu conţinea capitolul despre Sfânta Lumină şi nici alte părţi ale lucrării.

În 1912, Muzeul Asiatic al Academiei Regale de Ştiinţe din Sankt Petersburg a dobândit un manuscris al aceleiaşi lucrări mai vechi decât cel folosit de E.C. Sachau. Acest manuscris, care era mai elaborat şi conţinea capitolul despre Sfânta Lumină, a fost făcut cunoscut pentru prima dată de către directorul Muzeului Asiatic, Carl H. Salemann.[*C.H. Salemann, „Zur Handschriftenkunde, Al-Biruni's al-Atar al-Bakiyah", Izvestiya Imperatorsko Akademii Nauk, St. Petersburg 1912, p. 861-870.*]

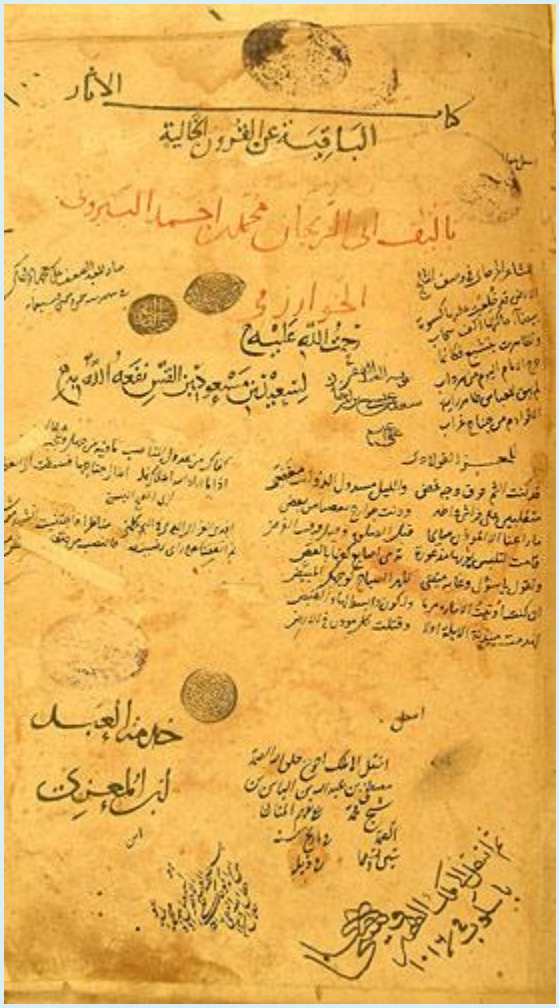

Prima filă a lucrării lui al-Biruni, „Cronologia Vechilor Neamuri", din manuscrisul Beyazit 4667, sec. XVII. Constantinopol, Biblioteca Beyazit

Extrasul de manuscris care se referă la ceremonia Sfintei Lumini a fost tradus în rusă în 1915 de către I.J. Krachkovsky.[*I.J. Krachkovsky, „«Blagodatny ogon» po rasskazy al-Biruni i drugich musul'manskich pisatelej X-XIII vekov", Christianskij Vostok 3 (1915), p. 235-238.*]

În 1933 cercetătorul german Hellmut Ritter a descoperit în Biblioteca Umumi (Beyazit) din Constantinopol încă un manuscris arab al aceleiaşi lucrări care, de asemenea, conţine capitolul despre Sfânta Lumină. Textul arab al capitolului respectiv a fost editat în 1952 de către germanul Johann Fück [*J. Fück, „Sechs Ergänzungen zu Sachaus Ausgabe von al-Bīrūnī's Chronologie orientalischer Völker", Documenta Islamica Inedita, Berlin 1952, p. 94. Pentru traducerea rusească vezi de asemenea M.A. Sal'e, Abureikhan Biruni (973-1048): Izbrannye proizvedeniia, Taşkent 1957, p. 348-350.*] şi în 1988 s-a tradus în limba germană de către profesorul Gotthard Strohmaier [*Gotthard Strohmaier este profesor de limbi semitice şi arabe la Universitatea Freien din Berlin şi membru al Academiei din Berlin.*] în lucrarea Al-Biruni în Grădina Ştiinţei. Din această traducere, dar şi din însuşi textul arab, provine traducerea în limba română care urmează. Traducerea germană redă corect sensul textului, totuşi în anumite locuri au fost localizate de către profesorul de Ştiinţe Arabe Dr. Gamal al-Tahir nişte mici greşeli, care au fost corectate.

Al-Biruni scrie în lucrarea sa: Referitor la Sâmbăta Învierii se vorbeşte despre o povestire care îl surprinde pe cercetătorul ştiinţelor naturale şi despre motivul pentru care este cu neputinţă să se descopere. Dacă nu ar exista înţelegerea unanimă a potrivnicilor [minunii] şi nu ar fi menţionat că au văzut-o şi ei înşişi, chiar şi dascăli eminenţi şi alţi oameni nu ar fi menţionat-o în scrierile lor, poate cineva ar fi putut să nu aibă încredere. Eu am aflat din cărţi şi am auzit de la al-Faraj ibn Salih din Bagdad, că în Biserica Învierii din Ierusalim este săpat într-o stâncă mormântul lui Hristos, în aşa fel încât este cuprins de o cupolă. Deasupra se înalţă o cupolă mai mare şi în jurul stâncii există galerii, de unde urmăresc musulmanii. Creştinii şi oricare altul vine în acea zi la locul Mormântului, imploră şi invocă pe Dumnezeul Cel Preaînalt de la amiază până seara. Vin încă şi muezinul geamiei, imamul, conducătorul rugăciunii şi emirul cetăţii, care stau lângă Mormânt. Aduc cu ei opaiţe, pe care le aşează sus, deşi [Mormântul] este încă închis. Creştinii au deja stinse opaiţele şi făcliile lor şi aşteaptă până ce zăresc o flacără albă curată care aprinde o Lamcandelă. De la această flacără aprind candelele în geamie şi în biserici. În continuare se întocmeşte un raport scris către califi despre ceasul când a coborât flacăra. După viteza venirii [flăcării] şi după faptul că s-a petrecut aproape de amiază se trage concluzia că anul va fi roditor. Dacă venirea întârzia către seară şi mai

târziu, se trăgea concluzia că [anul] nu va fi roditor. Cel care m-a înştiinţat povesteşte că unii sultani au pus în locul fitilului o sârmă de aramă ca să nu se aprindă şi să nu se înfăptuiască (minunea). Însă atunci când venea flacăra se aprindea arama. Venirea în acea zi a flăcării din cer, care revine în acel loc în fiecare an, se face pricină să rămânem uimiţi” [*Traducerea germană menţionează următoarele: „Vom Ostersonnabend wird etwas erzählt, das den Naturwissenschaftler in Erstaunen setxt und das er schwerlich als wahr anerkennen wird. Und wenn sich nicht die Gegner über die Nachrichten darüber einig waren und berichtet hätten, es selbst gesehen zy haben, und wenn nicht hervorragende Gelehrte und andere Leute es in ihren Büchern uberliefert hätten, konnte man sich nicht damit zufriedengeben. Ich habe es aus Büchern erfahren und auch von al-Farag ibn Salih aus Bagdad gehört, daß mitten in der Auferstehungskirche in Jerusalem das Grab Christi aus einem einzigen Felsblock ausgehöhlt ist, der es nach Art einer Grabkuppel umschließt. Darüber erhebt such eine andere große, Kuppel. Rund um den Felsen sind Emporen. Von dort schauen die Muslime zu. Die Christen, und wer sonst an diesem Tag zum ort des Grabes kommt, flehen und rufen zu Gott, dem Erhabenen, vom Mittag bis zum Abend. Es kommen auch der Muezzin der Moschee, der Vorbeter und der Emir der Stadt und setzen sich bei dem Grab nieder. Sie bringen Lampen mit, die sie daraufstellen, während es noch verschlossen ist. Die Christen haben schon zuvor ihre Lampen und Leuchter gelöscht und warten, bis daß sie ein reines weißes Feuer sehen, das eine Lampe zum Entflammen bringt. Davon werden die Lampen in der Moschee und in den Kirchen angezundet. Dann macht man an den Kalifen einem schriftlichen Bericht uber den Zeitpunkt, an dem das Feuer herabkam. Aus der Geschwindigkeit seines Herabkommens und ob es bald nach der Mittagszeit erfolgte, schießt man auf ein fruchtbares Jahr; wenn es sich aber zum Abend him verzögert oder noch später wird, auf ein unfruchtbares. Derselbe Berichterstatter teilte auch mit, ßab ein Herrscher anstelle des Dochtes einem Kupferdraht anbrachte, damit es sich nicht entzünden und das Ganze mißlingen sollte. Als aber das Feuer harabkam, brannte das kupfer. Die Herabkunft dieses Feuers an einem Tag, der nach einem bestimmten Zeitraum wiederkehrt, gibt Anlaß zur Verwunderung” (G. Strohmaier, Al-Biruni, In den Gärten der Wissenschaft, Leipzig 1988, p. 125-126). Pentru traducerea franceză, vezi M. Canard, „La destruction de l’Église de la Résurrection”, p. 36-37, precum şi I. J. Krachkovsky, „Le feu beni”, Proche-Orient Chrétien 49 (1999), p. 261-62. Pentru traducerea engleză, vezi F.E. Peters, Jerusalem: The Holy City in the Eyes of Chroniclers, Princeton 1985, p. 262.*]

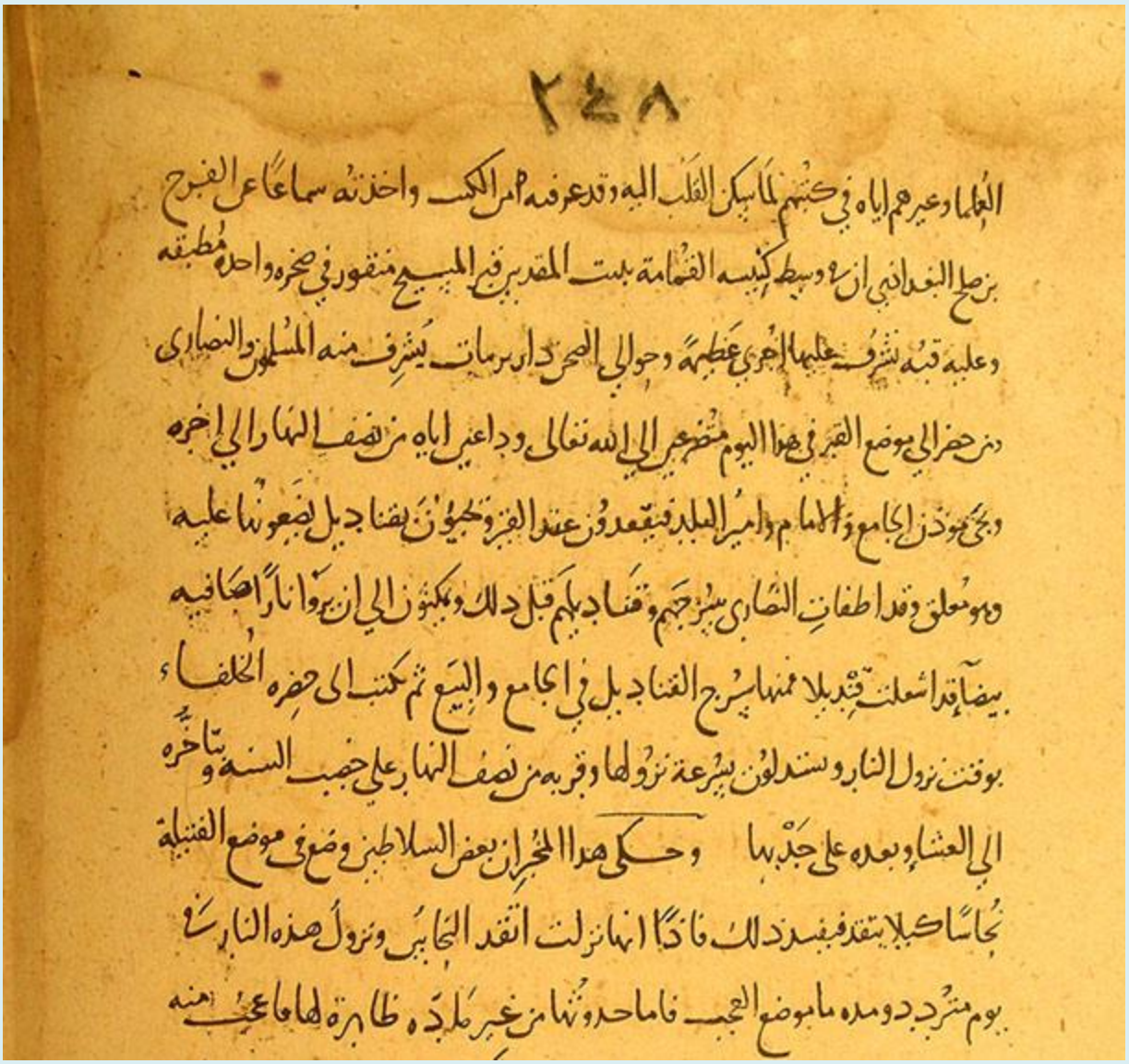

Referinţa lui al-Biruni la ceremonia Sfintei Lumini. Istorisirea începe la sfârşitul filei 347 şi continuă pe fila 348. Codicele Beyazit 4667, sec. XVII. Constantinopol, Biblioteca Beyazit.

Al-Biruni nu a urmărit ceremonia Sfintei Lumini, însă arată că are încredere în izvoarele arabe referitoare la ea. De la început, afirmă că nu ar fi vorbit despre istoria Sâmbetei Învierii, dacă nu ar fi existat „înţelegerea unanimă a potrivnicilor” (الخصوم اطباق) minunii, care trăiseră evenimentul ca martori oculari. „Potrivnicii” sunt cei ce neagă minunea, cei care, ca musulmani, nu o acceptă, însă descriu evenimentul în chip unanim. Tocmai aceasta arată că îl impresionează pe al-Biruni.

Astfel, referirea lui dobândeşte o altă greutate, deoarece pune împreună toate relatările acestor musulmani care au trăit minunea şi ale căror opere nu se mai

păstrează astăzi. Mai mult, informaţiile lui provin de la un martor ocular al ceremoniei, Faraj ibn Salih din Bagdad.

Al-Biruni, ca un sârguitor şi profund om de ştiinţă, face o referire completă la izvoare, încât să nu existe nici o îndoială cu privire la cele spuse de el, la o chestiune de o natură religioasă specială, care ar pricinui nedumerire coreligionarilor lui. Informaţiile pe care ni le aduce sunt cu adevărat de o nepreţuită valoare. Faptul că citise în cărţi despre ceremonia Sfintei Lumini arată că paradoxul minunii era deja foarte răspândit în lumea arabă încă din secolul al X-lea.

Relatarea lui are multe puncte comune cu povestirea lui Ibn al-Qass. Şi al-Biruni menţionează că, în timp ce mulţimea aştepta, deodată „observă o flacără albă curată care aprinde o candelă". Şi continuă spunând că „de la această flacără ei aprind candelele în moschee şi în biserici". Moscheea despre care se vorbeşte este Domul Stâncii. Aducerea Sfintei Lumini la această moschee arată deplina acceptare a minunii de către musulmani, dar şi consideraţia de care era înconjurată minunea. Cele două căpetenii ale Cetăţii, imamul şi emirul, precum şi muezinul (cel care cheamă la rugăciune), se aflau lângă Mormânt având cu ei opaiţele lor.

Aşa cum menţionează Benjamin Z. Kedar, profesor de Istorie la Universitatea din Ierusalim, în epoca lui al-Biruni ceremonia era în esenţă împărţită între creştini şi musulmani [*„Al-Biruni has Christians and Muslims praying for the fire's coming. Thus the descent of the Holy Fire assumes the features of a ceremony shared by Christians and Muslims". Adică: „Al-Biruni arată că creştinii şi musulmanii se roagă pentru venirea Luminii. Astfel pogorârea Sfintei Lumini primeşte însuşirile unei ceremonii pe care o impart creştinii şi musulmanii" (B.Z. Kedar, „Convergences of Oriental Christian, Muslim and Frankish worshippers", în The Crusades and the Military Orders, p. 90).*]. Minunea era acceptată de obşte şi se sărbătorea deopotrivă de către toţi locuitorii cetăţii. O deosebită valoare are şi menţiunea că în fiecare an se trimitea câte un raport la califi, adică la califii din Bagdad, în care se consemna ceasul venirii Sfintei Lumini.

Întârzierea Luminii era considerată un semn de rău augur pentru următorul an, în timp ce prezenţa timpurie a ei, spre ora amiezei, era interpretat ca un semn de rodnicie. Aceasta înseamnă că faima minunii se întindea mult mai departe de Ierusalim.

Martorul al lui al-Biruni povesteşte că sultanul a cerut înlocuirea fitilului candelei cu un fir de aramă. Însă atunci când a coborât Sfânta Lumină, a aprins chiar şi fitilul de aramă.

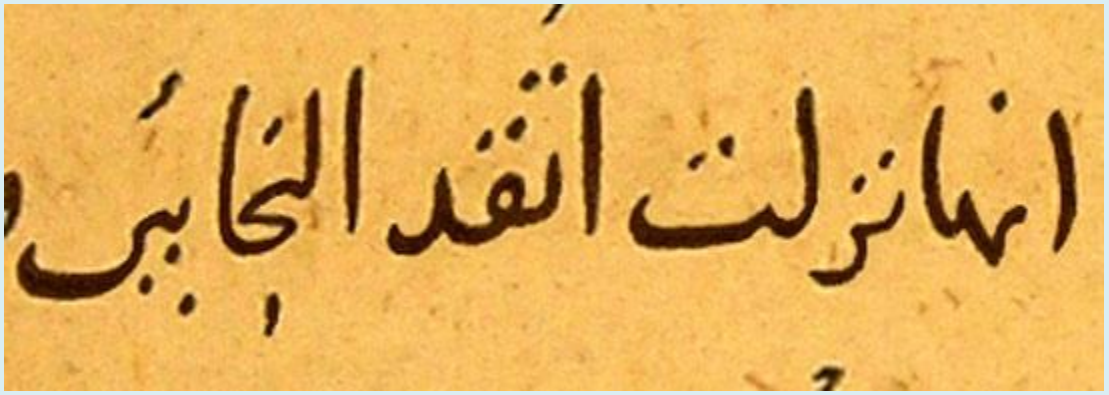

Cuvinteledin imagine, adică „atunci când flacăra a coborât, a aprins arama”, sunt luate din manuscrisul Beyazit 4667

Este de o mare importanţă faptul că informaţia este transmisă lui al-Biruni de un musulman, martor ocular al evenimentului, care, ca unul de altă religie, nu are nici un motiv să laude minunea unei religii străine. Aşa cum deja s-a menţionat, referirile lui al-Biruni şi ale lui Ibn al-Qass arată limpede marea răspândire şi acceptare pe care a cunoscut-o minunea în rândurile populaţiei musulmane din Palestina.

Însă această faimă a atras după sine o foarte neplăcută decizie a conducătorilor lumii musulmane, pentru că minunea se opunea revendicărilor credinţei musulmane, ba chiar funcţiona ca mijloc de prozelitism, atrăgând pe musulmani la credinţa creştină.

În anul 1009, la numai 9 ani de la scrierea operei lui al-Biruni, califul Egiptului, al-Hakim, a hotărât să oprească definitiv participarea anuală a creştinilor şi musulmanilor la ceremonia Sfintei Lumini. Ca să-şi ducă la bun sfârşit planul, a hotărât să dea foc şi să distrugă în întregime Biserica Învierii şi Mormântul lui Hristos.

Sursa: Haralambie Skarlakidis, Sfânta Lumină – Minunea din Sâmbăta Mare de la Mormântul lui Hristos – Patruzeci şi cinci de mărturii istorice (sec. IV-XVI), Atena, 2015

Ibn al-Qass şi relatarea despre Sfânta Lumină

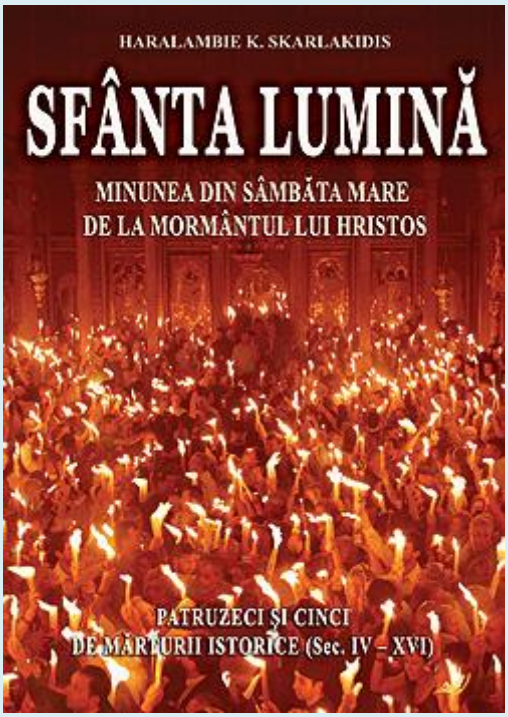

Juristul arab Ibn al-Qass *(Abi Ahmad al-Tabari Ibn al-Qass.)* s-a născut pe la sfârşitul secolului al IX-lea şi a murit în 946. A fost un desăvârşit cunoscător al legii islamice şi scriitor al mai multor lucrări teologice. Printre acestea se numără şi opera Kitab dala'il al qibla, în care se menţionează pentru prima dată o descriere a Sfintei Lumini.

Lucrarea se păstrează în cinci manuscrise *(Cele cinci manuscrise sunt: MS Ahmad Taymur 103, Cairo, Biblioteca Naţională; MS Miqat 1201, Cairo, Biblioteca Naţională; MS Veliyuddin 2453 Constantinopol, Biblioteca Beyazit; MS XXXIV, Madrid, Colecţia Gayangos; MS Oriental 13315, 1705, London, British Library. Este singurul manuscris care cuprinde toată opera (ff. 2b-57a). Trei din cele cinci manuscrise sunt analizate în ediţia J.-C. Ducène, „Le Kitab dala'il al-qibla d'Ibn al-Qass: analyse de trois manuscrits et des emprunts d'Abu Hamid al-Garnati", ZGAIW 14 (2001), p. 169–187.)*
şi a fost editată pentru prima dată în 1913 de către cercetătorul şi colecţionarul arab, Qirqis Safa *(Q. Safa, „Ta'rif ba'd mahtutat maktabati", Al-Masriq 16, Beirut 1913.)*, dintr-un manuscris personal care datează din anul 1389. După moartea lui Safa, manuscrisul a dispărut, ca după câteva zeci de ani să apară în Egipt, în Colecţia Ahmad Taymur a Bibliotecii Naţionale din Cairo, unde se află până astăzi sub denumirea de Codicele Ahmad Taymur nr. 103. Acest manuscris

arab a fost editat la Frankfurt în 1987, de către profesorul Dr. Fuat Sezgin. *(F. Sezgin, "Kitab dala'il al-qibla li-ibn al-Qass" [Das Buch über die Orientierung nach Mekka von Ibn al-Qass], ZGAIW 4 (1987–88), p. 7-92. Dr. Fuat Sezgin este director al Insitutului pentru Istoria Ştiinţelor Arabe şi Islamice din cadrul Universităţii Johann W. Goethe din Frankfurt.)*

Imaginile manuscrisului, transcrierea textului original şi traducerea provin din versiunea franceză a lui Louis Cheikho. Traducerea a fost verificată şi de către profesorul de Studii Arabe Dr. Gamal al-Tahir, astfel încât să existe o cât mai mare acurateţe.

Ibn al-Qass scrie, aşadar: La Paştele creştinilor, în Sâmbăta mare, creştinii ies de la locul Mormântului şi merg în jurul stâncii care este înconjurată cu o balustradă. De acolo privesc Mormântul şi toţi împreună se roagă şi se închină înaintea lui Dumnezeu Cel preaînalt, de la rugăciunea de dimineaţă până la apusul soarelui. Emirul şi imamul templului sunt prezenţi. Sultanul încuie uşa Mormântului. Toţi stau nemişcaţi până ce zăresc o lumină, asemănătoare cu un foc alb, care iese din interiorul Mormântului. Atunci sultanul deschide uşa şi intră ţinând o lumânare, o aprinde cu acel foc şi apoi iese. Flacăra lumânării aprinse nu frige. O dă imamului care o duce şi aprinde candelele templului. Când această lumânare a trecut prin trei mâini, atunci arde şi se preface în flacără [obişnuită]. Apoi se întocmeşte un raport care adevereşte că focul a venit în cutare ceas şi zi şi se înmânează sultanului. Dacă a apărut în acea zi, în ceasul rugăciunii, pentru ei este semn că anul nu va fi roditor, fără ca aceasta să însemne că va fi un an secetos. Dacă flacăra a apărut către amiază, aceasta înseamnă un an cu lipsă de alimente. *(Traducerea franceză arată următoarele: „À la Pâques des Chrétiens, le Samedi Saint, les gens sortent de l'emplacement du tombeau pour aller au rocher autour duquel sont les balustrades; (de là) ils regardent le tombeau, tous prient, se prosternent devant Dieu le Très-Haut, depuis la première prière du matin jusqu'au coucher du soleil. L'émir et l'imâm de la mosquée y sont présents. Le gouverneur verrouille la porte de sépulcre. Ils restent tous ainsi [sans bouger], tant qu'ils ne voient pas une lumière semblable à un feu blanc sortant de l'intérieur du tombaeu. Le gouverneur ouvre alors la porte du sépulcre et y entre tenant un cierge qu'il allume à ce feu, et ensuite il le sort. Le cierge allumé ne se consume pas. Il le passe à l'imâm qui l'emporte et en allume les lampes de la mosquée. Quand ce cierge est passé en trois mains, il se consume et se transforme en feu. Puis on rédige et on remet au gouverneur un rapport constatant que le feu est descendu telle heure et tel jour. S'il est descendu ce jour-là à l'heure de la prière, c'est pour eux un signe que l'année ne sera pas fertile, sans que ce soit une année de sécheresse; s'il est descendu à l'heure de midi, cela*

indique une année de disette" (L. Cheikho, Al-Masriq 16, Beirut 1913, p. 578-9). Pentru traducerea rusească vezi I.J. Krachkovsky, „Blagodatny ogon", Christiansky Vostok 3 (1915), p. 232-33.)

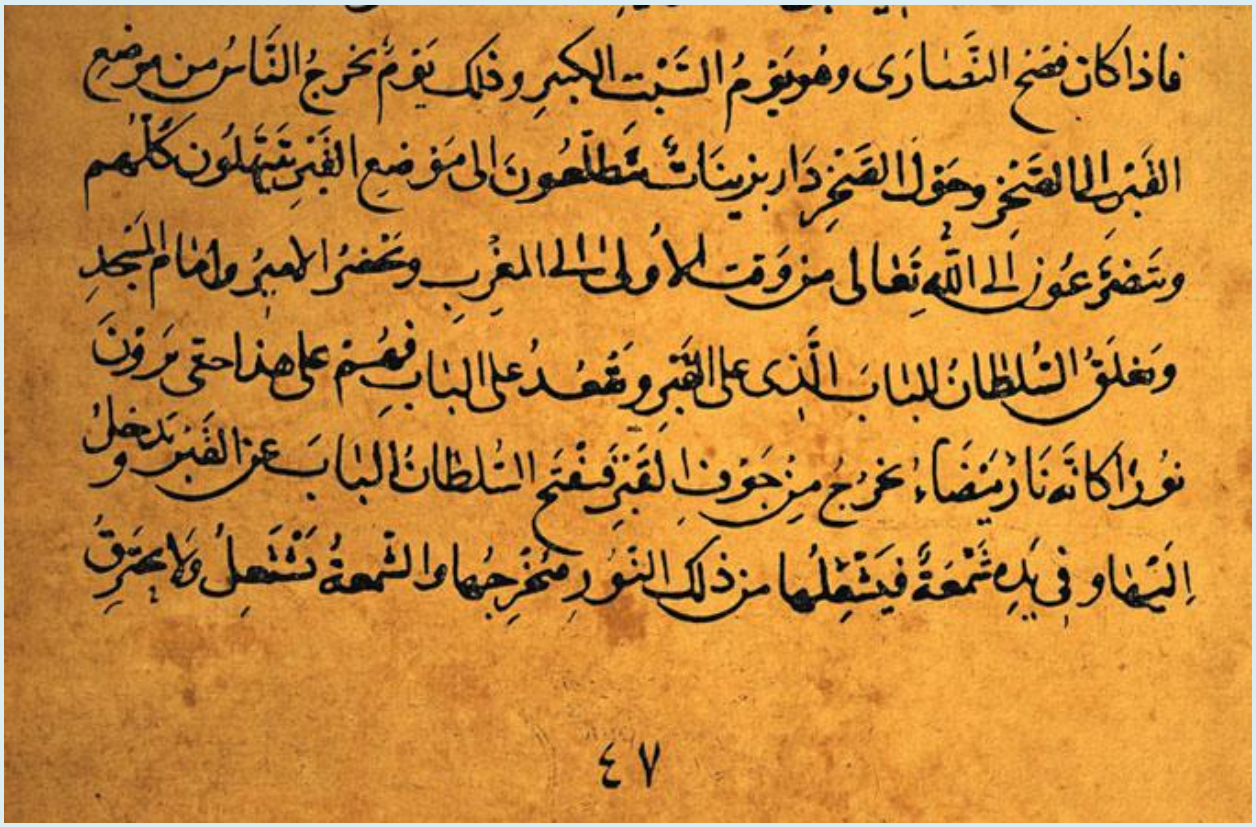

Referirea lui Ibn al-Qass are o importanţă deosebită, deoarece provine de la un musulman foarte pios şi bun cunoscător al legilor. Aşa cum se menţionează în text, conducătorii musulmani ai Ierusalimului deţineau controlul asupra ceremoniei, fiind prezenţi imamul templului, emirul şi sultanul (الا سلطان), care era singurul deţinător al cheilor Mormântului.

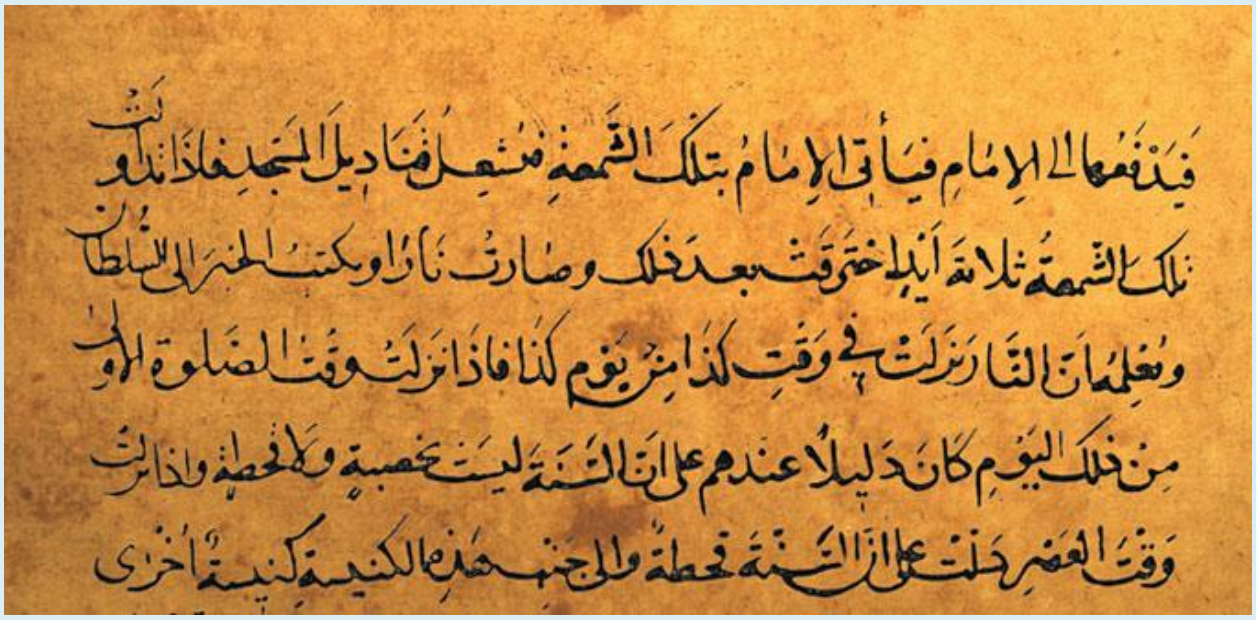

Pe toată durata ceremoniei credincioşii se roagă, iar Patriarhul ortodox, stând în afara Mormântului şi în faţa întregii mulţimi de faţă, rosteşte invocarea rânduită pentru venirea Sfintei Lumini.

Toate se fac la arătare. Mormântul este încuiat şi gol. Deodată, o Lumină albă iese dinăuntrul lui: este vorba despre Lumina cea mai presus de fire, care izvorăşte din Mormânt.

Atunci sultanul descuie Mormântul şi intră să-şi aprindă lumânarea, iar după ce iese, o dă imamului. Musulmanii participă într-o măsură atât de mare şi cu atâta seriozitate, încât ai crede că ceremonia le aparţine.

De o excepţională însemnătate este şi mărturia care spune că flacăra sfântă nu frige. Ibn al-Qass face o distincţie clară între lumina care apare în interiorul Mormântului şi flacăra pe care o iau credincioşii după câteva minute cu lumânările lor.

Referirea lui are o deosebită însemnătate. El foloseşte cuvântul نور care înseamnă lumină şi cuvântul نار care înseamnă foc.

Atunci când se arată Sfânta Lumină, ea este văzută de musulmani ca o lumină dumnezeiască, albă, fără nici o legătură cu focul pământesc. Iar când această flacără dumnezeiască se dă din lumânare în lumânare, după „trei mâini”, aşa cum spune, adică după câteva secunde, Lumina cerească se transformă în pământească.

نور se transformă în نار , din Lumină dumnezeiască se schimbă în foc pământesc.

Atunci când sultanul iese cu lumânarea aprinsă din interiorul Sfântului Mormânt, flacăra lumânării lui nu frige. Ibn al-Qass foloseşte expresia لا تحرق care înseamnă „nu arde”.

În traducerea sa L. Cheikho se întâlneşte expresia „nu se strică”, care însă nu redă clar sensul. Potrivit profesorului de Limbi Arabe, Dr. Gamal al-Tahir, nu există nici o îndoială că sensul propoziţiei este „flacăra lumânării nu este arzătoare”. Este vorba despre fenomenul cunoscut al nearderii Sfintei Lumini, care continuă să se observe până astăzi.

În clipa când se aprinde candela neadormită dinăuntrul Sfântului Mormânt, Lumina are culoarea alb-albăstruie şi nu arde deloc. Câteva secunde mai târziu, ea se schimbă în flacără obişnuită, aşa cum a constatat scriitorul acestor rânduri şi alte mii de creştini, şi cu adevărat arde, dar nu arde cu intensitatea unei flăcări obişnuite.

Acceptarea minunii de către comunitatea musulmană din Ierusalim se face şi mai vădită în referirea că imamul aprindea cu Sfânta Lumină „candelele dinlăuntrul templului”, prin templu înţelegând „Cupola Stâncii”, care este considerat al treilea templu sfânt a lumii islamice, după Mekka şi Medina. Sfânta Lumină era dusă, aşadar, de către imam în cel mai sfânt loc al musulmanilor din Ierusalim.

Toate acestea se întâmplau în prima jumătate a secolului al X-lea, într-o perioadă în care lumea creştină şi lumea musulmană se aflau într-un puternic conflict. Ţinând cont de severitatea religiei musulmane, pare de necrezut că cea mai importantă minune din lumea creştină, care are legătură cu Învierea lui Hristos, era primită de musulmanii din Ierusalim şi era sărbătorită cu toată solemnitatea de către conducătorii politici şi religioşi ai cetăţii.

Povestirea lui Ibn al-Qass ne transmite un mesaj foarte luminos care descoperă multe despre autenticitatea minunii, dar şi despre Învierea Dumnezeului-Om.

Sursa: Haralambie Skarlakidis, Sfânta Lumină – Minunea din Sâmbăta Mare de la Mormântul lui Hristos – Patruzeci şi cinci de mărturii istorice (sec. IV-XVI), Atena, 2015

Experienţa Sfintei Lumini nu este uşor de descris sau de explicat în cuvinte omeneşti

Actualul patriarh al Ierusalimului, Teofil III, a fost hirotonit diacon în Ierusalim în anul 1970 şi a fost ales urmaş al Patriarhului Irineu I în august 2005. Într-o discuţie pe care am avut-o în septembrie 2009, a vorbit despre ceremonie, ca despre un fapt minunat, pe care a trăit-o ca pe o experienţă ne mai întâlnită. Mai mult, compară minunea Sfintei Lumini cu minunea Dumnezeieştii Euhuristii (Liturghii).

Patriarhul Teofil spune: „Ceea ce vă pot spune referitor la ceremonia Sfintei Lumini este că puterea credinţei este cea care provoacă minunea. Este o experienţă cutremurătoare cea pe care o trăieşte cineva în acea clipă. Iar această experienţă este asemenea experienţei Tainei Dumnezeieştii Euharistii, în cadrul căreia pâinea şi vinul se prefac în Trupul şi Sângele lui Hristos. Experienţa Sfintei Lumini nu este uşor de descris sau de explicat în cuvinte omeneşti. În acea clipă conştientizezi micimea şi nimicnicia ta.”

(Haralambie K. Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, pp. 267)

Sfânta Lumină nu este în mod simplu o minune. Este minunea minunilor

Patriarhul Irineu I a fost hirotonit diacon în Ierusalim în anul 1969 şi a deţinut vrednicia patriarhală în perioada 2001-2005. Într-o discuţie pe care am avut-o în iunie 2009, a descris foarte limpede cele pe care le-a trăit pe durata ceremoniei în perioada în care a fost patriarh.

Cea mai importantă parte a dialogului pe care l-am avut este următorul:

- Preafericite, minunea se săvârşeşte după ce mai întâi terminaţi de citit rugăciunea specială sau în timpul ei?

- Uneori şi în timpul ei.

- Ce se întâmplă în acea clipă?

- Dintr-odată, tot Mormântul se umple de Sfânta Lumină. Este o Lumină albastru-deschis. Te cutremuri. Ieşi din sine. Este o flacără mare albastru-deschis care

zboară. De la această flacără se umple tot Mormântul... Nu este uşor să se exprime cineva.

- Cum se aprind mănunchiurile de lumânări ce le ţineţi în mâini?

- În clipa în care înalţ cele patru mănunchiuri cu 33 de lumânări fiecare, ele se aprind îndată de la flacăra albastru-deschis care zboară şi se răspândeşte prin văzduh. După puţin timp, flacăra ia culoarea galbenă a flăcării obişnuite.

- Este adevărat că în acele clipe Sfânta Lumină nu arde?

- Desigur. Sfânta Lumină nu arde deloc în acele prime clipe. De fiecare dată când am participat la ceremonie, ca patriarh, nu a ars nici un fir de păr din barba mea. Din păcate, există unii care iau în râs minunea. Printre ei sunt şi purtători de rasă. Aşa cum au existat cândva iconomahii, tot astfel şi astăzi există aghiofotomahii (luptători împotriva Sfintei Lumini). Dumnezeu să-i învrednicească să se pocăiască şi să înceteze să mai hulească. Sfânta Lumină nu este în mod simplu o minune. Este minunea minunilor.

(Haralambie K. Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, pp. 266)

Mărturia monahului Mitrofan, cel care s-a ascuns în podul Sfântului Mormânt ca să vadă Sfânta Lumină

Monahul grec Mitrofan s-a născut în anul 1900 în localitatea Kerasunda din Pont. În 1921, în perioada genocidului locuitorilor din Pont de către turci, a fost omorâtă toată familia lui. El însuşi, la vârsta de 21 de ani, a fost prins şi trimis la închisoarea din Ntigiampakir, unde prizonierii lucrau la minele de cupru. Cei mai mulţi dintre ei erau condamnaţi la moarte din pricina mâncării infectate şi a condiţiilor mizerabile de trai.

După câteva luni de şedere în temniţă, Părintele Mitrofan a reuşit să evadeze. Fără patrie şi familie, singurul scop al vieţii sale era să reuşească să ajungă viu la Ierusalim, ca să se închine la Mormântul lui Hristos.

Timp de mai multe săptămâni, a călătorit desculţ prin munţi, ca o sălbăticiune, ascunzându-se de oameni. Îndreptându-se spre sud, a ajuns la localitatea Alep din Siria, de acolo a mers la Beirut, în Liban, după care, mergând zile întregi paralel cu ţărmul, a ajuns la portul Haifa din Palestina. Peregrinarea lui s-a încheiat la 1 noiembrie 1923, când a ajuns la Ierusalim, unde şi-a împlinit făgăduinţa sa la Sfântul Mormânt.

Doi ani mai târziu, în 1925, a fost tuns în monahism şi a fost rânduit păzitor al Sfântului Mormânt de către Patriarhul Damian I. În această calitate, a participat la ceremonia Sfintei Lumini de la Paştile anului 1925. Vreme de multe luni l-a chinuit nedumerirea şi îndoiala cu privire la natura minunii. Credinţa lui se clătinase şi se întreba dacă într-adevăr este vorba despre o minune adevărată. Răspunsul la întrebarea sa a venit câteva luni mai târziu, în Sâmbăta mare a anului 1926, când a reuşit să se ascundă în podul Sfântului Mormânt, de unde putea să urmărească tot ceea ce se petrecea în interiorul lui.

Cele pe care le-a trăit în acea zi, le-a povestit după 55 de ani, la Paştile anului 1980, preotului cipriot Sava Ahilleos, care le-a consemnat în scrierea sa: Am văzut Sfânta Lumină. În acel an, părintele Mitrofan avea 80 de ani şi număra deja 56 de ani neîntrerupţi de păzitor al Sfântului Mormânt.

Aşa cum el însuşi a mărturisit, când era tânăr de 25 de ani, fusese stăpânit de o dorinţă nestăpânită de a vedea cu ochii săi cele ce se petreceau în interiorul Mormântului în clipa când cobora Sfânta Lumină.

„Trebuia să văd, ca un alt Toma necredincios”, spunea el, „cu ochii mei ceea ce se întâmplă în interiorul Mormântului ca să cred”.

De multă vreme, căuta modul de a da răspuns la întrebările lui. Într-o zi, pe când curăţa cupola în podul Mormântului, a descoperit o mică ascunzătoare în care, cu greutate, putea intra trupul unui bărbat. Era singurul loc în care putea să se ascundă şi să urmărească nevăzut de nimeni venirea Sfintei Lumini.

În Vinerea mare a anului 1926, la miezul nopţii, Părintele Mitrofan pune în aplicare planul său îndrăzneţ. La ora 00:30 a cerut de la un ajutor de al său să-i aducă o scară ca să controleze candelele ce erau atârnate sus. După ce a urcat în podul Mormântului, a spus ajutorului să ia scara, motivând că va coborî de acolo printr-o săritură atunci când va termina controlul.

Însă Părintele Mitrofan a rămas în ascunzătoare toată noaptea. Ceasurile care au urmat au fost martirice, aşa cum povesteşte el însuşi, deoarece a început să fie stăpânit de o frică ne mai cunoscută. Învinovăţiri şi mustrări de conştiinţă îl chinuiau pentru ceea ce a îndrăznit să facă.

„Am început să mă prihănesc pe mine însumi”, spunea el, „pentru ceea ce am făcut şi pentru hotărârea mea lipsită de maturitate... Toată lumea crede, numai tu, Mitrofane, nu crezi.”

Vreme de 12 ceasuri a rămas nemişcat şi tăcut. Avea cu el numai puţină apă şi o mică lanternă, pe care a folosit-o la ora 11 dimineaţa, când Mormântul a fost pecetluit şi el a rămas singur în întuneric.

După o oră, potrivit tipicului, la ceasul al doisprezecelea din zi, uşa Mormântului a fost despecetluită şi mai târziu, a intrat patriarhul grec.

Fragmentul care urmează descrie cele care se săvârşesc după intrarea patriarhului, exact asa cum le descrie Părintele Mitrofan: ***„Atunci am desluşit chipul patriarhului, care s-a plecat să intre în Mormântul dătător de viaţă. Exact în acea clipă, când agonia mea ajunsese la o înfricoşătoare încordare nervoasă în mijlocul tăcerii mormântale, în care îmi auzeam şi răsuflarea, am auzit deodată un şuierat uşor. Semăna cu suflare uşoară de vânt. Şi îndată am văzut o privelişte de neuitat: o Lumină al-băstruie a umplut tot sfinţitul loc al dătătorului de viaţă Mormânt... Câtă frică şi cutremur nu mi-a pricinuit acea Lumină albăstruie, în care Îl vedeam clar pe patriarh, de pe faţa căruia curgea transpiraţia… Şi, ca şi cum ar fi fost luminat de acea Lumină, a început să citească rugăciunile… Şi îndată Lumina albăstruie a început să se preschimbe într-o Lumină albă, ca aceea a Schimbării la Faţă a lui Hristos. În continuare acea Lumină albă s-a preschimbat într-o sferă luminoasă ca soarele, care a rămas nemişcată deasupra capului patriarhului. Apoi l-am văzut pe patriarh ţinând mănunchiurile cu 33 de lumânări. Şi ridicându-şi încet mâinile în sus, s-au aprins dintr-odată sfânta candelă şi cele patru mănunchiuri de lumânări. În acea clipă a dispărut sfera luminoasă. Ochii mi s-au umplut de lacrimi şi trupul îmi ardea în întregime.”***

Aceasta este istorisirea Părintelui Mitrofan referitoare la fapta îndrăzneaţă pe care a întreprins-o în acea Sâmbătă mare a anului 1926. Este singurul martor ocular care, fără să aibă dreptul, a trăit coborârea Sfintei Lumini în interiorul Mormântului lui Iisus Hristos.

(Haralambie K. Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, pp. 251-254)

Sfânta Lumină iese din placa Sfântului Mormânt ca şi cum ar ieşi dintr-un lac

Patriarhul Diodor I a fost hirotonit diacon la Ierusalim, în anul 1944 şi a deţinut vrednicia de patriarh între anii 1981-2000. La Paştile anului 1998, cu puţine zile înainte de Sâmbăta mare, a dat un interviu profesorului danez, Niels Christian Hvidt, referitor la ceremonia Sfintei Lumini. Interviul a fost publicat în ziarul danez Berlingske Tidende, precum şi în cartea lui Hvidt cu titlul: Miracles - Encounters Between Heaven And Earth (Minuni - Întâlniri între Cer şi Pământ).

Patriarhul Diodor, până la adormirea sa din septembrie 2000, a deţinut rangul de patriarh vreme de 19 ani şi a fost prezent la ceremonia Sfintei Lumini 63 de ani neîntrerupţi. În interviul său acordat profesorului danez, patriarhul menţionează următoarele: „După ce se sting toate luminile, mă plec şi intru în prima încăpere a Mormântului. De acolo merg încet prin întuneric spre cealaltă încăpere a Mormântului, unde a fost pus Trupul lui Iisus. Acolo îngenunchez cu frică sfântă şi rostesc rugăciunile consacrate, care ni s-au transmis de-a lungul veacurilor; iar după ce le citesc, aştept. Uneori, e posibil să aştept câteva minute, dar, de obicei, minunea se săvârşeşte îndată ce citesc rugăciunile.

Din miezul pietrei pe care a stat Trupul lui Hristos o Lumină nedefinită iese înspre afară. De obicei, are o nuanţă albastru-deschis, dar culoarea se poate schimba şi să ia multe nuanţe diferite. Nu se poate descrie în cuvinte omeneşti.

Lumina iese din piatră ca şi cum ar ieşi dintr-un lac. Placa Mormântului arată ca şi cum ar fi acoperită cu un nor umed, dar este Lumină.

Această Lumină se comportă diferit în fiecare an. Uneori acoperă numai placa de pe Mormânt, în timp ce alte ori umple de lumină tot baldachinul, încât oamenii care stau în afara Mormântului şi privesc înăuntru văd cum este plin de Lumină. Această Lumină nu arde. Niciodată nu mi-a ars barba în cei 16 ani de când sunt patriarh în Ierusalim şi am primit Sfânta Lumină. Lumina are o compoziţie diferită de cea a unei lumini obişnuite care arde într-o candelă. Într-un anumit loc, Lumina se ridică în sus şi formează un stâlp, a cărui flacără are o natură diferită, astfel încât îmi este cu putinţă să aprind lumânările mele de la ea. În felul acesta, după ce iau flacăra în lumânările mele, ies şi dau Lumina mai întâi patriarhului armean şi apoi celui copt. După aceasta, împart Lumina tuturor celor care se află în Biserică...

Trăim multe minuni în Bisericile noastre şi minunile nu sunt ceva străin pentru noi, însă nici una din aceste minuni nu are puterea şi simbolismul pe care le are minunea Sfintei Lumini. Minunea este ceva ca o taină dumnezeiască. Preschimbă Învierea lui Hristos în ceva atât de viu pentru noi, ca şi cum ea [Învierea] s-ar fi petrecut cu câţiva ani în urmă... Mă aflu în Ierusalim din 1939 şi am venit aici la vârsta de 15 ani. Am urmărit ceremonia Sfintei Lumini în toţi aceşti ani şi astfel am fost martor ocular al minunii de 61 de ori. Pentru mine nu se pune întrebarea dacă eu cred în minune sau nu. Ştiu că ea este adevărată."

Aceasta este mărturia pe care a depus-o Patriarhul Diodor I la Paştile anului 1998. Descrierea ei este atât de analitică şi revelatoare, încât nu suportă nici un comentariu.

(Haralambie K. Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, pp. 259-261)

Placa Sfântului Mormânt izvorăşte mir când vine Sfânta Lumină

În perioada Paştelui anului 1998, patriarhul Diodor a fost cuprins de boală şi pentru prima dată în decursul patriarhatului său, nu a fost în stare să săvârşească singur ceremonia Sfintei Lumini. La câteva zile după interviul său acordat ziaristului danez, când a sosit ziua Sâmbetei Mari, a fost adus în Biserica Învierii într-un scaun, iar puţin mai târziu, când a ajuns la intrarea Sfântului Mormânt, a intrat în prima încăpere a Mormântului aşezat într-un cărucior pentru invalizi. Dar pentru că era cu neputinţă să înainteze în încăperea propriu-zisă a Mormântului, datorită dimensiunilor limitate a intrării, a încredinţat săvârşirea ceremoniei episcopului Elefteropolei Hristodul Saridaki. La fel s-a petrecut şi în anul 1999.

Episcopul Hristodul a fost hirotonit diacon în anul 1962 şi trăieşte la Ierusalim de 53 de ani, din 1957. În discuţia personală pe care am avut-o, la 10 ianuarie 2010, mi-a descris într-un mod deosebit de revelator cele pe care le-a trăit în interiorul Mormântului.

Iată dialogul pe care l-am avut cu Preasfinţia sa:
- *Preasfinţite, este adevărat că în Sâmbetele Mari din anii 1998 şi 1999 Patriarhul Diodor v-a încredinţat responsabilitatea săvârşirii ceremoniei Sfintei Lumini?*

- Este adevărat. În acei ani patriarhul Diodor era destul de bolnav şi în timpul ceremoniei stătea în prima încăpere a Mormântului, aşezat într-un cărucior pentru invalizi.

- Ce s-a întâmplat când aţi intrat în încăperea interioară?

- Am început îndată să citesc rugăciunea specială, iar când am terminat, am observat că placa de pe Mormânt a început să „transpire". Cu cât trecea timpul, fenomenul devenea din ce în ce mai intens şi placa se vedea a fi acoperită de un mir lichid care ieşea din interiorul ei. În acelaşi timp, împreună cu mirul lichid, s-a arătat o Lumină albăstruie foarte puternică, care acoperea toată placa Mormântului. În acea clipă s-a aprins în chip minunat şi candela neadormită.

- Şi atunci aţi aprins de la candelă mănunchiurile de lumânări ce le aveaţi în mâini?

- Nu, nu a fost nevoie, căci atunci când am întins mănunchiurile de lumânări deasupra plăcii Mormântului, deasupra Luminii albăstrui, ele îndată s-au aprins.

Exact aceleaşi lucruri minunate s-au petrecut şi în anul următor.

- În acele momente, în prima încăpere a Baldachinului, se afla şi reprezentantul armean?

- Desigur.

- Şi toate acestea pe care le-aţi văzut le-a văzut şi acela?

- Da, le-a văzut şi el. În ambii ani. Era un om foarte bun, preotul Rasmik, care acum se află în Australia. Atunci când s-a arătat Lumina albăstruie şi a aprins candela, se ruga în genunchi exact la intrarea în încăperea interioară. S-a în-vrednicit să le vadă pe toate.

- Cât timp a durat apariţia Luminii albăstrui?

- Nu a durat mult.

- Unul-două minute?

- Cam atât.

- Cum v-aţi simţit în acele clipe, Preasfinţite?

- Acestea nu se pot descrie. Intri în legătură cu Dumnezeu.

- Vă mulţumesc mult.

- Să mergeţi cu binecuvântarea lui Dumnezeu.

(Haralambie K. Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, pp. 264-265)

Candela neadormită de la Sfântul Mormânt

Sfeşnicul sau candela „neadormită” a Sfântului Mormânt a fost aprinsă pentru prima dată în 326, anul în care a fost descoperit Mormântul lui Hristos şi de atunci a rămas nestinsă vreme de 17 veacuri. Candela se stinge numai o singură dată pe an, în dimineaţa Sâmbetei mari, ca să se aprindă puţin mai târziu cu Sfânta Lumină.

Cea mai veche mărturie deespre această candelă neadormită o întâlnim în Cronica Egeriei. Pelerina Egeria este o ascetă originară din Spania, care a vizitat Sfântul Mormânt în perioada 381-384.

Ea descrie Vecernia săvârşită în jurul Mormântului lui Hristos, spunând următoarele: „La ceasul al zecelea, care aici se numeşte Lichnicon, sau cum, spunem noi, Vecernie, o mare mulţime s-a adunat la Înviere. Toate făcliile şi lumânările s-au aprins şi aceasta a creat o lumină înfricoşătoare. Lumina, însă, nu intră din afară, ci se primeşte dinăuntru din peşteră [Mormânt], adică de dincolo de zăbrele, unde o candelă arde totdeauna, zi şi noapte” (Egeria: diary of a pilgrimage, Ed. G.E. Gingras, New Zork 1970, p. 90)

(Haralambie Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mor-mântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu –Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, p. 42)

O mărturie personală legată de Sfânta Lumină de la Ierusalim

În anul 2008, mă aflam la ceremonia Sfintei Lumini din Sâmbăta mare, însă pentru prima dată nu în Biserica Învierii, aşa cum obişnuiam s-o fac mulţi ani la rând, ci în Biserica Sfinţilor Constantin şi Elena care se află în interiorul Patriarhiei. Această Biserică este aproape de marea turlă a Bisericii Învierii, iar de la ferestrele interioare se vede de sus locul Sfântului Mormânt. Cele două Biserici comunică între ele şi sunt în esenţă unite, deşi se află la altitudini diferite.

În acea Sâmbătă mare, Sfânta Lumină a coborât la ora obişnuită a amiezii şi în câteva minute s-a răspândit, din lumânare în lumânare, şi în mica Biserică unde mă aflam. După vreo zece minute, când cei ce erau de faţă luaseră Sfânta Lumină în lumânările lor, iar cei mai mulţi deja plecaseră din Biserică, o rază de lumină alb-albăstruie, care semăna cu o descărcare electrică, a intrat printr-o fereastră a bisericuţei. Raza luminoasă era dreaptă şi s-a îndreptat cu o viteză fulgerătoare către o icoană a Maicii Domnului cu Pruncul Hristos, care se afla exact vizavi de fereastră şi în continuare şi-a schimbat traiectoria în altă direcţie. În aceeaşi clipă, s-a auzit o şuierătură puternică, un sunet, care arăta că ceva spinteca aerul. Toate acestea au durat câteva fracţiuni de secundă.

Exact sub icoana Maicii Domnului se aflau două femei din Rusia care, în acea clipă, erau întoarse spre fereastra prin care intrase Lumina. Când raza alb-albăstruie şi sunetul puternic au fost percepute, cele două femei şi-au plecat

capetele lor din reflex şi după ce au scos un ţipăt puternic, au alergat câţiva metri într-o parte. Raza de lumină a trecut la câţiva centimetri pe deasupra capetelor lor. După puţin timp şi-au întors privirile spre icoană şi, cuprinse de teamă, se ţineau amândouă cu mâinile de inimile lor.

Eu mă aflam la distanţă de vreo cinci metri împreună cu prietenul şi colaboratorul meu, Ioan Koutsikidis, care, de asemenea, a văzut toată scena. În Bisericuţă se mai aflau încă vreo zece persoane.

Pentru câteva secunde am încercat să conştientizăm ce se întâmplase. Când ne-am apropiat de icoana Maicii Domnului am constatat cu uimire că singura candelă, care era agăţată înaintea ei, se aprinsese de la raza alb-albăstruie. Candela aceasta fusese stinsă mai înainte, precum şi toate celelalte candele din biserică.

Puţinii oameni care trăiseră evenimentul, au început să filmeze, să fotografieze şi să aprindă din nou lumânările lor de la candelă.

Acest caz arată limpede că Sfânta Lumină nu se manifestă exclusiv în Biserica Învierii, ci şi în alte biserici, sau chiar şi în locuri deschise.

(Haralambie K. Skarlakidis, Sfânta Lumină. Minunea din Sâmbăta mare de la Mormântul lui Hristos, traducere din limba greacă de Ierom. Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu – Sfântul Munte Athos, Atena, 2011, pp. 239-240)

Venirea Sfintei Lumini - clipă de adevărată comuniune cu Domnul nostru Iisus Hristos

În Săptămâna mare a Paştelui Ortodox, Dumnezeu trimite oamenilor Sfânta Lumină.

În vinerea mare, după prohod, încăperea ce adăposteşte Sfântul Mormânt este verificată cu minuţiozitate de către reprezentanţi ai autorităţilor, spre a nu ascunde vreo sursă de foc, toate candelele sunt stinse, este preserată vată pe lespedea Mormântului, iar apoi uşile kuvuklionului sunt închise şi pecetluite. Doi preoţi, unul grec şi unul armean stau de veghe lângă panglicile sigiliului până a doua zi.

Ceremonia începe în Sâmbăta mare la orele 9, când se porneşte în procesiune de la sediul Patriarhiei Ortodoxe spre Biserică Învierii. Dragomanii, ale căror toiege metalice răsună solemn pe podeau de piatră, deschid drumul prin mulţimea imensă de oameni. Urmează apoi doi diaconi ce poartă crucea ce conţine părticele din lemnul Sfintei Cruci a Mântuitorului, Patriarhul, mitropoliţi, episcopi, preoţi şi credincioşi, cu mare smerenie.

Clopotele încep să bată. Se înconjoară de trei ori Sfântul Mormânt, cântându-se „Învierea Ta, Hristoase” după care, Patriarhul dezbracă veşmintele rămânând doar cu stiharul, epitrahilul, brâul şi mânecuţele. El este controlat cu deosebită stricteţe de către reprezentanţii tuturor autorităţilor bisericeşti şi de stat, pentru a nu avea cumva vreo sursă de foc spre înşelarea poporului.

Toate luminile, candelele şi lumânările sunt stinse, se rup peceţile, iar Patriarhul intră singur în Sfântul Mormânt. Acolo el îngenunchează şi se roagă cu credinţă. Timpul se opreşte-n loc şi se lasă o tăcere adâncă. Emoţiile ating paroxismul, credincioşii sunt pătrunşi de greutatea momentului şi lacrimile încep să curgă. Atunci vine LUMINA, o scânteie pură, o imensă revărsare de lumină peste acest Mormânt de Viaţă Dătător.

Clopotele încep să sune, tobele să bată şi credincioşii cântă de bucurie. Vata presărată pe lespedea de piatră a Mormântului, lumânările şi candelele se aprind dintr-o dată. Patriarhul adună vata aprinsă, o aşează în două cupe de aur pe care le înmânează prin orificiile din Încăperea pietrei Îngerului diaconilor, pentru a fi duse la Altarul Învierii de pe Golgota şi la paraclisul patriarhal, închinat Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena.

Patriarhul iese apoi în faţa Sfântului Mormânt cu făcliile aprinse în mâini şi strigă: „Veniţi de luaţi Lumină!”

Credincioşii îşi dau unul altuia Lumina şi într-o clipă mulţimea devine o flacără imensă. Câteva clipe Lumina îşi menţine caracterul divin şi nu arde. Credincioşii o primesc ca pe o binecuvântare, o ating de feţele lor, îşi ating rănile şi mulţi sunt bolnavi a căror neputinţe şi dureri se vindecă în clipele acelea.

„Hristos a Înviat” se aude în toate limbile pământului şi bucuria pelerinilor nu are margini. Lumina este trimisă apoi în toate colţurile lumii spre binecuvântarea credincioşilor ortodocşi. Sfânta Lumină vine doar în Biserica Ortodoxă, însă mulţi sunt cei de alte credinţe, care asistând la această unică, minunată clipă de adevărată comuniune cu Domnul nostru Iisus Hristos cel Înviat din morţi, se întorc la adevărata credinţă, devenind fii ai Bisericii Mamă, ai Bisericii Ortodoxe.

Fiul Omului S-a întrupat, a suferit scuipările şi bătăile, şi-a dat viaţa pe cruce şi a înviat pentru toţi oamenii, căci precum stă scris şi în Acatistul Sfintei Învieri a Domnului: „Strălucind la toată lumea cu învierea Sa, Domnul Iisus Hristos, acum toate le-a umplut de lumină: şi cerul şi pământul şi cele de dedesubt; ca să prăznuiască toată zidirea Învierea lui Hristos”.

(Preot David Pristavu, Drumul Crucii şi Biserica Sfântului Mormânt, 2006, p. 45-46)

De ce Sfânta Lumină vine în sâmbăta Paştilor?

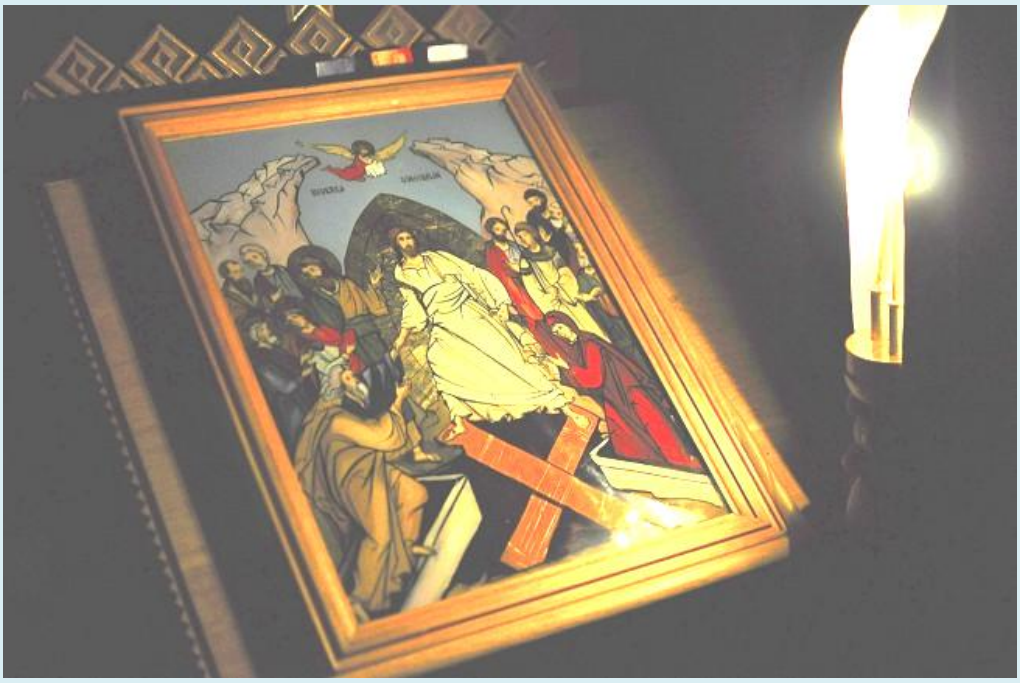

Trebuia să se împlinească proorocia lui Isaia: cei ce şedeau în întuneric şi în umbra morţii, lumină va străluci peste voi.

Sfânta Lumină vine sâmbăta la ora unu şi un sfert. Sfânta Lumină nu reprezintă Învierea la noi pe pământ, ci pogorârea în iad, că trebuia să se împlinească proorocia lui Isaia: cei ce şedeau în întuneric şi în umbra morţii, lumină va străluci peste voi; cei ce şedeau în întuneric şi în umbra morţii, va veni peste voi lumină mare.

Sâmbăta, Mântuitorul a fost în iad cu sufletul. La noi, când a înviat la miezul nopţii, a înviat cu tot cu trup, duminica, dar la ei a fost numai cu sufletul şi i-a scos.

(Ne vorbeşte Părintele Cleopa, vol.12, Editura Episcopiei Romanului, p. 136)

Părintele Eugen Tănăsescu - Ce (mai) este Sfânta Lumină?

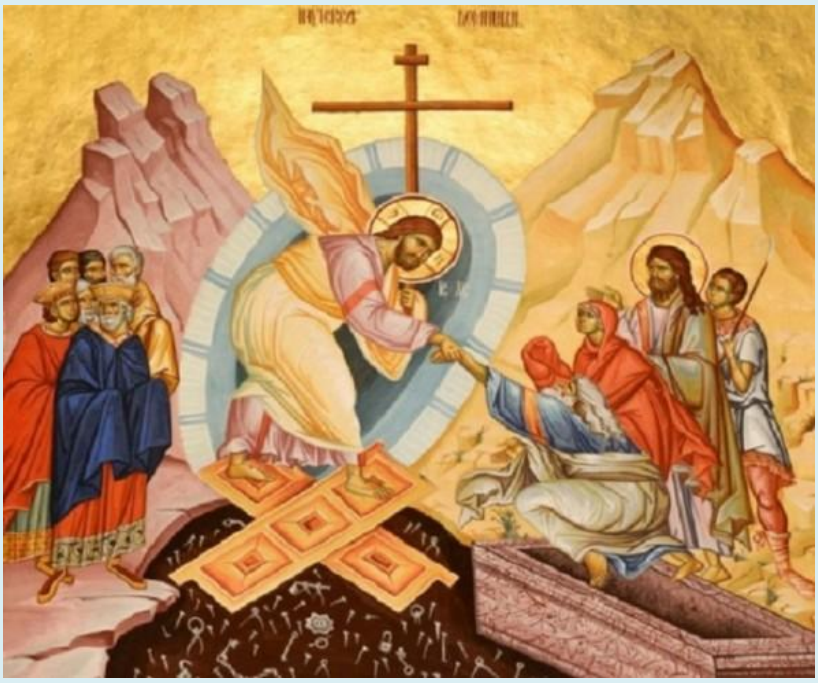

Înghesuită între iepuraşul cel viril şi ouăle-discotecă, Lumina Învierii tinde astăzi să se stingă sau să se transforme într-o magie de tip ocult. Riscul cel mare este ca, în atâta lumină şi sărbătoare, să nu-L mai vedem pe Cel ce este Lumina, pe Hristos. Dar oricât de mare ar fi riscul, şansa învierii noastre este şi mai mare, căci "Lumina lui Hristos luminează tuturor". Aşadar, să înviem şi noi împreună cu Domnul.

Ce este Lumina Învierii?

Lumina Învierii nu este altceva decât Însuşi Hristos Cel Înviat. Într-o expresie mai teologală, Lumina Pascală este chip al Învierii Domnului. Chiar Hristos se auto-defineşte ca fiind lumina vieţii: ***"Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii."***

Pe cale de consecinţă, creştinii devin şi ei lumină: „Voi sunteţi lumina lumii" spune Hristos mulţimilor care îl asculta predicând.

Acest adevăr nu este doar rostit, ci şi arătat. La Schimbarea la Faţă, Hristos se revelează ucenicilor ca fiind Lumină. „a strălucit faţa Lui ca soarele, iar veşmintele Lui s-au făcut albe ca lumina".

Atât de strânsă (chiar ontologică) este această relaţie între Hristos şi Lumină, că Noul Testament are nu mai puţin de 90 de expresii la adresa Luminii. Iar Biserica a consacrat o frumoasă expresie: “Hristos se îmbracă cu Lumina ca şi cu o haină”.

Dacă încercăm o explicaţie mai apropiată de lumea ştiinţifică, ştim că lumina nu există fără o sursă de energie. În cazul de faţă, Hristos este Lumina prin care s-a făcut lumină de la începuturile lumii. “Şi a zis Dumnezeu: "Să fie lumină !”. Şi nu vorbim doar de lumina naturală sau artificială, ci de dualitatea materie-energie pe care se fundamentează întregul Univers. Căci fotonul, se ştie, e corpuscul şi undă electromagnetică.

Astfel, Hristos devine sursa noastră de viaţă, căci numai Cel ce a Înviat ne poate învia şi pe noi. De aceea spune “fără Mine nu puteţi face nimic”. ***Cum am putea să înviem, fără ajutorul Celui ce este Învierea? De aici vine şi puterea simbolică a Luminii împărţite credincioşilor în noaptea Învierii. Ea este chipul Învierii, venind să învie sufletele noastre din moartea lipsei de dragoste. Însăşi împărţirea Luminii este un act de dragoste, semnificând atât împărţirea lui Hristos către noi, cât şi dăruirea noastră, unii către alţii.***

Finalmente, Lumina pascală nu este decât Dragostea-Dumnezeu, dătătoare de viaţă, de sfinţenie. Căci dragostea este lumina vieţii noastre.

De aceea, Lumina pascală este o călăuză către Hristos. Aşa cum, noaptea, văzând o lumină în depărtare ne îndreptăm către ea, pentru a ajunge în loc luminat, tot aşa, Lumina din făcliile Învierii nu este decât o călăuză către Hristos-Lumina lumii, care se regăseşte în Liturghia Paştelui.

Cei ce vor cu adevărat să fie luminaţi ar face bine dacă nu s-ar grăbi către casă, ci ar rămâne la această întâlnire euharistică cu Hristos. Nu e suficient să primeşti doar Lumină şi Pască şi să pleci acasă. Grăbindu-te, ratezi întâlnirea cea mare cu Învierea. De altfel, vom mai vorbi de cei care, grăbindu-se să meargă acasă, ratează însăşi propria lor înviere. ***“Umblaţi cât aveţi Lumina ca să nu vă prindă întunericul…Cât aveţi Lumina, credeţi în Lumină, ca să fiţi fii ai Luminii”***

Darurile Învierii

Învierea este cea mai mare sărbătoare a creştinătăţii, pentru că fundamentează întreg creştinismul. Fără Înviere, nu există creştinism atrage atenţia Sfântul Pavel. ***“dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este şi credinţa voastră”.***

Aşa cum lumina naturală alungă întunericul, Lumina Învierii a schimbat paradigma existenţială a întregii umanităţi, luminând calea vieţii dincolo de moarte.

Două mari daruri ne oferă Învierea: omorârea morţii şi bucuria împăcării.

Cea mai mare frică a omului, până la Hristos, era frica de moarte. Unii o mai simt şi astăzi. Motivul e unul firesc: moartea însemna un sfârşit. Dincolo de ea era nimicul din care am venit. E firesc să-ţi fie frică să te întorci în nimicul (inexistenţă) din care vii, câtă vreme existenţa are o mulţime de posibilităţi frumoase.

Ei bine, Învierea pune punct acestei temeri şi chiar morţii, pentru că ne trece dincolo de moarte, aşa cum mărturisim în Crez: "aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie". Hristos ne făgăduieşte că de vom crede în El nu vom mai muri, chiar dacă murim trupeşte. În Hristos, moartea nu devine decât un somn până la învierea noastră. Nici n-ar fi putut face Dumnezeu Cel iubitor de oameni, căci moartea a fost rânduită nu ca nimicire, ci oprire a răului. Prin Înviere, vedem folosul morţii-somn: ne opreşte de a săvârşi veşnic rău. În plus, tot Învierea ne oferă posibilitatea revederii celor dragi. Fără a învia (şi ei, şi noi) cum îi vom revedea?

Omorârea morţii aduce bucuria împăcării şi comuniunii cu Dumnezeu. Dacă trăim veşnic, trebuie să ne pregătim cum se cuvine. Nu putem trăi singuri, izolaţi, reci, iubind doar propriul ego. Mult mai frumos este să trăieşti bucurându-te de iubirea ce naşte comuniunea dintre noi (între noi) şi Dumnezeu. Învierea lui Hristos este o garanţie şi o invitaţie la redobândirea Raiului. ***Uşile Împărăteşti ale Altarelor Sfinte stau deschise toată Săptămâna Luminată pentru a simboliza chemarea către iertare şi împăcare.***

În popor se spune că cine moare în această Săptămână, merge direct în Rai. Este o interpretare populară, oarecum imprecisă, dar cu un sâmbure de adevăr: Hristos ne deschide Raiul pe care noi ni l-am închis.

Astfel, Hristos a Înviat şi viaţa veşnic iubitoare ne-a dat.

Ispitele care ne pândesc de Înviere

"Viforul ispitelor" pândeşte permanent pentru a ne stinge Lumina. Dobândirea Luminii este doar o latură a vieţii duhovniceşti. Cealaltă este grija de a nu o stinge.

Primul lucru pe care îl putem face este să nu denaturăm sensul real al Sărbătorii de Înviere (valabil şi pentru toate celelalte sărbători). De ce? Pentru că fiecare sărbătoare este o treaptă de educaţie a sufletului. Dacă o denaturăm, riscăm să pierdem chiar "colacul de salvare" din "marea întunericului".

Unii consideră că Învierea Domnului se rezumă la "ghiftuiala omului". Masa sărbătorească din Duminica Învierii tinde să devină altarul idolatrizării pântecelui, iar agapa frăţească devine festin pantagruelic. Din fiu al Luminii, creştinul se transformă în gurmand al mielului. Măcar de ne-am sătura cu Mielul Hristos.

Apropo..."tradiţionalul" miel de Paşte nu prea are de-a face cu creştinismul, decât în sensul unei antice reminiscenţe a mielului pascal evreiesc, care preînchipuia Adevăratul Miel-Hristos ce se jertfeşte pentru noi în fiecare Liturghie. Goana după miel de astăzi nu pare decât o nouă Răstignire a Mielului, o denaturare gurmandă a sensului Jertfei Lui Hristos. Nu spun să nu mâncăm miel (deşi mulţi nu-l preferă), căci e doar un animal lăsat spre folosul omului, dar să nu cădem în patima tăierii bezmetice a multor nevinovaţi mieluşei, crezând că aşa sărbătorim ceva. Sărbătoarea nu este în farfurie, ci dincolo de ea.

De altfel, trăirea Sărbătorii este un lucru la care ar trebui să medităm mai mult. "A simţi corect sărbătoarea" înseamnă a şti ce anume trebuie să simţi. Pregătirea pentru sărbătoare înseamnă exact definirea acestor chestiuni. Însă tumultul grijilor lumeşti de dinaintea praznicului tinde să ne "fure" chiar praznicul şi odată cu el, bucuria lui. Să nu aşteptăm, deci, să "se întâmple ceva" ci să ieşim înaintea sărbătorii cu sufletul pregătit. Bucuria, armonia, comuniunea, înţelepciunea, lumina nu vor veni dacă nu le căutăm mai dinainte. Marea eroare este aceea că uneori credem că acestea se găsesc în "decorul" sărbătorilor (cadouri, plimbări, desfătări etc.). Ori nu acolo sunt, ci în învăţătura şi trăirea pe care ne-o aduce sărbătoarea.

"Simt că nu e Paşte" e doar atunci când ai lăsat ceva să-ţi fure duhul Paştelui. Oricâte necazuri sau greutăţi ai avea, oricâte planuri, griji şi dorinţe ar fi, ele nu pot răpune sfinţenia dragostei bine zidită în suflet. Tragedia e că atunci când sfinţenia lipseşte, sărbătoarea devine doar un timp care trece apăsător, plictisitor sau inutil. Pentru a scăpa de această stare e bine să aplicăm principiul paulin al muncii: „Slujind cu bunăvoinţă, ca şi Domnului şi nu ca oamenilor". Este un gând ce ne dă multă putere de a sta chiar şi la serviciu în zi de Sărbătoare, atunci când se impune. Bine ar fi să nu muncim de Sărbători (de aici practica liberelor legale) dar sunt şi sectoare care impun munca "la foc continuu".

Nici simbolurile pascale nu scapă de primejdia denaturării de sens sau chiar contestării. Lumina din candele şi făclii tinde să devină magie sau motiv de dispută. Mai nou, se găsesc şi voci care să conteste Lumina, Învierea sau chiar persoana lui Hristos. Un fel de reclamă negativă, a constatat chiar Sfântul Pavel acum 2000 de ani, căci nu e un fenomen nou. Goana după audienţă, s-ar mai putea spune. În realitate, avem de-a face cu oameni slabi care neputând să conteste învăţătura lui Iisus (esenţa creştinismului), se leagă aiurea de detalii.

De pildă, Lumina de la Ierusalim. Până să poată fi adusă în România, preotul o lua din candela de deasupra Sfântul Altar. Prin asta, suferea vreo atingere relaţia dintre Hristos şi Lumină? Nu mai era creştinismul valabil? Nu, dimpotrivă, se punea în valoare Altarul, ca adevăratul şi actualul loc de jertfă al Domnului. De aceea, nu trebuie despărţită Lumina de la Ierusalim de sursa ei, Hristos, prezent pe fiecare Sfânt Altar. Sigur că Lumina de acolo rămâne un punct de referinţă pentru că acolo este locul unde s-a îngropat Domnul, dar să nu uităm că tot de acolo a Înviat şi lumii întregi s-a dat. Prin urmare, chiar dacă Lumina, conform opozanţilor, ar fi luată dintr-o candelă de deasupra Mormântului Sfânt, ea nu ar fi cu nimic mai prejos decât orice Lumină luată de la oricare alt Sfânt Altar, unde nu a putut ajunge Lumina din Ierusalim, pentru că deja Hristos este pe acel Sfânt Altar.

Cât despre chestiunea cu fosforul alb, mă rezum la un zâmbet. Vorbim de o gândire care susţine că totul este explicabil ştiinţific. Nimic rău, dar să nu uităm că ştiinţa doar măsoară, observă, deduce şi aplică, nu întemeiază ea ceva în funcţionarea Universului, că altfel ar fi numită Dumnezeu. Ne mai întrebăm de ce unii au făcut din ştiinţă religie şi au înfiinţat Scientologia? Aşa că domnii respectivi sunt doar nişte credincioşi scientologici, aflaţi în conflict religios cu creştinismul. Ei se opun autenticităţii Luminii doar pentru că nu le place Hristos.

De la aceste zone înalte, viforul denaturării coboară şi spre simboluri mai lumeşti. Tradiţionalul ou roşu a început să lumineze Sărbătoarea în culori de clubbing' transformându-se în ouă-discotecă galbene, verzi, albastre. Dacă roşul este culoarea sângelui Mielului Hristos, celelalte culori nu le înţeleg. Doar un supraefort de reîncreştinare m-ar face să mă gândesc la culorile curcubeului, un simbol al împăcării dintre Dumnezeu şi om.

De la o vreme a apărut şi iepuraşul cel viril. Simbol al fertilităţii (care nu prea are legătură cu Învierea) el reuşeşte să se infiltreze în simbolistica pascală prin creştinismul apusean, ca simbol al primăverii. Istoria se repetă şi la noi, deoarece calendaristic vorbind, Învierea este asociată cu revenirea la viaţă a naturii. Iepuraşul n-ar fi devenit atât de vizibil însă dacă n-ar fi avut şi un bun potenţial de

marketing. E suficient să ne uităm la rafturile pline de ouă asortate cu iepuraşi de ciocolată.

Nici urările pascale nu au rămas neatinse de şablonizare. Fericirea devine caracteristică tuturor sărbătorilor care, cel puţin în urări, trebuie să fie “fericite”. Din păcate, dacă luăm în calcul că fericirea a ajuns un concept foarte personalizat, obţinem un non-sens: practic urăm cuiva să aibă Sărbătorile cum vrea el. N-ar fi însă ceva nou, omul contemporan dorind mai mult ca Dumnezeu să fie după cum vrea el, nu el după cum vrea Dumnezeu.

Dar atât cu ispitele. Venind Învierea să ne bucurăm de biruinţa noastră asupra tuturor celor rele, prin Hristos.

Fie ca sufletele noastre să se umple de Lumina sfinţeniei, mai mult decât trupurile de mâncăruri sau distracţii. Mai pe româneşte spus: "Îndopaţi-vă sufleteşte cu Lumină, nu doar trupeşte cu mâncare”.

Hristos a Înviat! Săturaţi-vă cu Mielul Hristos.

Pr. prof. drd. Marius Daniel Ciobotă - Sfaturi practice în Biserică: Semnificaţia corectă a lumânării de la slujba Învierii

Ca şi alte simboluri creştine, lumânarea din noaptea pascală a fost "învestită" cu felurite semnificaţii, destul de îndepărtate de spiritul autentic al praznicului pe care ea îl reprezintă. Astfel, în unele părţi ale ţării, după ce această lumânare este aprinsă în Biserică, de la preot, adusă acasă, este stinsă de grinda casei, iar semnul lăsat de fumul ei prin stingere indică numărul anilor casei respective.

De asemenea, există superstiţia că dacă lumânarea de la slujba Învierii va rămâne aprinsă tot drumul până acasă, dorinţele purtătorului ei se vor împlini.

Unii păstrează lumânarea tot anul şi o aprind în zilele cu necazuri sau greutăţi, căutând în această practică o soluţie facilă pentru problemele lor. Alţii afumă cu ea vitele, iar vânătorii o folosesc ca pe un fel de semn bun pentru activitatea lor.

Despre toate acestea (pe lângă care, poate, vor fi existând şi altele asemănătoare), trebuie spus răspicat, sunt deformări regretabile ale adevăratei spiritualităţi izvorâte din evenimentul suprem al Învierii. Din păcate, pe lângă semnificaţiile autentice ale marilor repere creştine, au crescut, asemenea buruienilor nefolositoare de pe lângă arborii sau florile care înfrumuseţează creaţia şi inspiră sufletul, şi o sumedenie de credinţe greşite care nu fac decât să întunece splendoarea duhovnicească genuină a respectivelor evenimente sau învăţături.

Într-adevăr, noaptea Paştelui ne aduce, tuturor laolaltă şi fiecăruia dintre noi, o bucurie luminoasă inefabilă. În plină noapte, venim la Biserică şi căutăm, parcă, Lumina care ne lipseşte sau pe care am lăsat-o pe dinafara sufletului. Sătui şi împovăraţi de întunericul spiritual pe care noi înşine l-am lăsat să ne cotropească fiinţa sau alţii ni l-au insuflat în iureşul existenţei cotidiene, ne simţim chemaţi, din

adâncuri de conştiinţă, către acea dumnezeiască exclamaţie pascală care deschide porţile unei lumini de dincolo de noi: "Hristos a Înviat!" Tocmai de aceea avem grijă ca atunci când o facem să răsune din piepturile noastre, să purtăm în mână lumânarea aprinsă de la Sfântul altar, în urma chemării, la fel de emoţionante: "Veniţi de primiţi lumină!" După glăsuirea bise-ricească, "acum toate s-au umplut de lumină: şi cerul şi pământul şi cele dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit" (Cântarea a 3-a din Canonul Învierii).

Lumina pe care o purtăm în mâini este una mântuitoare, întrucât izvorul ei este Trupul jertfit şi înviat al Domnului Hristos. Aici este tâlcul, limpede, înalt şi cutremurător totodată, al luminii pascale. Mesajul ei este pe cât de adânc, pe atât de univoc.

"În lumina Învierii, Ortodoxia vede sensul şi puterea Crucii, percepe vremelnicia morţii, transformată în trecere, prezintă destinaţia ultimă a omului: îndumnezeirea lui; caută să pătrundă taina Bisericii şi a Euharistiei (remediu al nemuririi) şi întrezăreşte sensul final al istoriei şi al cosmosului", arată Preafericitul Părinte Patriarh Daniel ("Făclii de Înviere. Înţelesuri ale Sfintelor Paşti").

Iată cum lumânarea pe care o purtăm aprinsă la Înviere constituie un îndemn la însuşirea roadelor Minunii care a produs-o, nu la exploatarea ei superstiţioasă şi frivolă. Trebuie, aşadar, să ne lăsăm luminaţi lăuntric de ea, rodind la rândul nostru lumină spirituală, prin credinţă şi faptele iubirii creştine.

Ce facem cu lumânarea de la Înviere ?

În noaptea de Sfintele Paşti credincioşii vin la Biserică, participă la slujbă şi iau lumină. Lumânarea Pascală este simbolul Învierii, al biruinţei vieţii asupra morţii.

”Această lumânare arată că noi avem legătură cu Hristos cel Înviat. Plecăm cu lumânarea aprinsă acasă şi ţinem această lumânare de la Înviere pentru că este cea care ne-a adus cea mai Sfântă Lumină şi o aprindem în vreme de primejdie”, a spus Înaltpreasfinţitul Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului.

După slujba de Înviere, fiecare credincios se întoarce acasă aducând Lumina Pascală celor dragi. Lumânarea este păstrată cu sfinţenie tot anul.

Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim

Silviu Cluci - Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim

E un loc sfânt, cu o istorie zbuciumată, disputat de-a lungul timpului de păgâni, musul-mani și creștini. Biserica Sfântului Mormânt cuprinde în interiorul său unele dintre cele mai importante locuri în care a pătimit Mântuitorul Hristos.

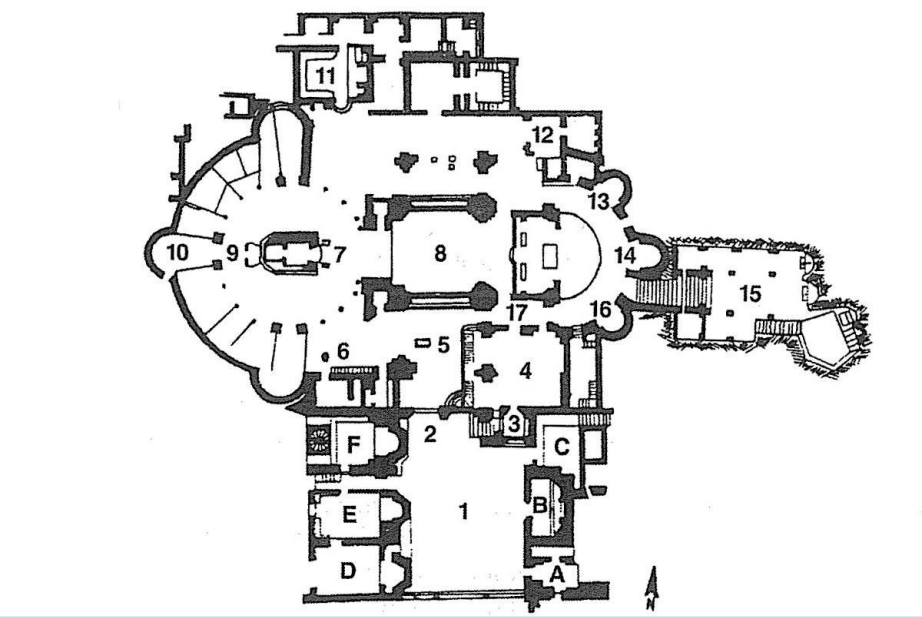

Planul Bisericii Sfântului Mormânt

Cele două locuri sfinte - Golgota şi Sfântul Mormânt - au fost venerate de la bun început de comunitatea creştină de la Ierusalim.
În Ierusalimul timpurilor lui Iisus, Golgota, ca loc de pedeapsă prin răstignire, dar şi Mormântul lui Iisus, se aflau dincolo de zidurile oraşului. Localizarea Golgotei şi a Sfântului Mormânt se numără printre cele mai sigure din Ţara Sfântă. Arheologia contemporană confirmă pe deplin vechea tradiţie locală a comunităţii creştine de la Ierusalim cu privire la aceste două obiective.

Conform mărturiilor biblice, după condamnarea la moarte, Iisus a fost condus „la locul ce se cheamă al Căpăţânii, care evreieşte se zice Golgota” (Ioan 19, 17; Mate 27, 33), în afara Ierusalimului, dar în apropierea zidurilor cetăţii, nu departe de una din porţile cele mai frecventate (Ioan 19, 20; Evrei 13, 12).

În urma revoltei evreilor împotriva romanilor din anul 70 d.Hr., Ierusalimul a fost complet distrus, iar oraşul nou - Aelia Capitolina - construit de Adrian pe ruinele Ierusalimului, era identic cu cel vechi. Pe locul Golgotei şi al Sfântului Mormânt, au fost ridicate temple romane.

Odată cu emiterea edictului de la Mediolan de către Constantin cel mare, Sfânta Elena, mama împăratului, a distrus templele păgâne romane şi a construit Biserica Sfântului Mormânt (325-335). Biserica era alcătuită din trei mari construcţii: Bazilica Patimilor Domnului, cu Paraclisul Aflării Sfintei Cruci, Rotonda - construcţie circulară în care se afla Sfântul Mormânt, şi curtea neacoperită, cu patru coloane, ce cuprindea colina Golgotei.

Următoarele trei veacuri ale cârmuirii bizantine în Palestina (335-630) au constituit perioada de aur în istoria acestei Biserici. Începând cu secolul al VII-lea, Palestina a trecut în mâinile perşilor (614-628), iar mai târziu ale arabilor (630-1099). Biserica a fost serios deteriorată, chiar dacă nu distrusă din temelii. În anul 626, patriarhul Modest a refăcut biserica.

În anul 1009, arabii conduşi de califul Hakim au distrus aproape complet Biserica Sfântului Mormânt. Abia în anul 1042, cu ajutorul şi sprijinul material al împăratului Constantin Monomahul, Biserica a fost reconstruită din temelii. Rotonda, s-a păstrat aproape intactă, dar celelalte locuri de pelerinaj s-au transformat în mici paraclise izolate, fără vreo legătură interioară între ele.

Ideea unirii capelelor separate într-un edificiu unic aparţine cruciaţilor, care cuceresc Ierusalimul în anul 1099.

În anul 1187, când Saladin ocupă Ierusalimul, Biserica Sfântului Mormânt este confiscată şi închisă, devenind proprietatea musulmanilor. În anul 1246, două familii au primit dreptul de a deţine cheile bazilicii - tradiţie rămasă până astăzi.
Ura, rivalitatea, fanatismul şi desele ciocniri sângeroase dintre comunităţile creştine au fost folosite de mameluci şi mai târziu de otomani, care au transformat locurile de pelerinaj într-un negoţ profitabil, vânzându-le celor care ofereau preţul cel mai mare. Această situaţie s-a continuat până la mijlocul secolului al XIX-lea inclusiv, şi abia după intervenţia Organizaţiei statelor europene în anul 1857, comunităţile creştine rivale au ajuns la o înţelegere semnând Tratatul cu privire la regimul locurilor de pelerinaj cu-noscut, de asemenea, şi ca status quo.

La începutul secolului al XX-lea şi mai cu seamă după cutremurul din 1927, starea bisericii s-a înrăutăţit considerabil şi a necesitat o intervenţie neîntârziată pentru salvarea de la distrugerea definitivă. Abia în anul 1958, cele trei Biserici principale: cea ortodoxă, cea catolică şi cea armeană au ajuns la o înţelegere unanimă cu privire la lucrările de conservare a monumentului, lucrări ce se continuă şi în ziua de azi.

În interiorul Bisericii Sfântului Mormânt se află mai multe locuri sfinte:

- ⇒ *Piatra Ungerii - locul unde Iosif a pregătit trupul lui Iisus pentru punerea în mormânt.*
- ⇒ *Locul femeilor, din care Sfintele femei şi Ioan au privit Răstignirea.*
- ⇒ *Golgota - locul Răstignirii şi al aflării Sfintei Cruci.*
- ⇒ *Mormântul lui Iisus din centrul rotondei.*
- ⇒ *Mormântul lui Iosif din Arimateea, săpat în stâncă.*
- ⇒ *Locul „Nu te atinge de Mine" - unde Hristos S-a arătat, după Înviere, Mariei Magdalena şi i-a spus: „Nu te atinge de Mine" (Ioan 20, 17).*
- ⇒ *Stâlpul Biciuirii - Capela Catolică, în centrul căreia s-a păstrat cea mare parte a coloanei de care, după tradiţie, a fost legat Hristos înainte de răstignire.*
- ⇒ *Închisoarea lui Iisus şi Capela Plângerii - se află în adâncul arcadei Bisericii Sfântului Mormânt, unde, după tradiţie, Hristos a fost ţinut un timp.*
- ⇒ *Capela sutaşului Longhin din partea stângă a coridorului care înconjoară partea catolică a bisericii.*
- ⇒ *Capela împărţirii hainelor Mântuitorului (Ioan 19, 24).*
- ⇒ *Paraclisul Sfintei Elena şi Peştera Aflării Sfintei Cruci.*
- ⇒ *Capela Biciuirii şi a Cununii de Spini (Matei 27, 27-29).*
- ⇒ *Capela lui Adam - la poalele colinei Golgota.*
- ⇒ *Capela celor 40 de mucenici şi a lui Iacov, ruda Domnului.*

Pe lângă cele paisprezece capele descrise mai sus, mai există şi multe altele aparţinând diferitelor comunităţi creştine.

Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim - Galerie foto

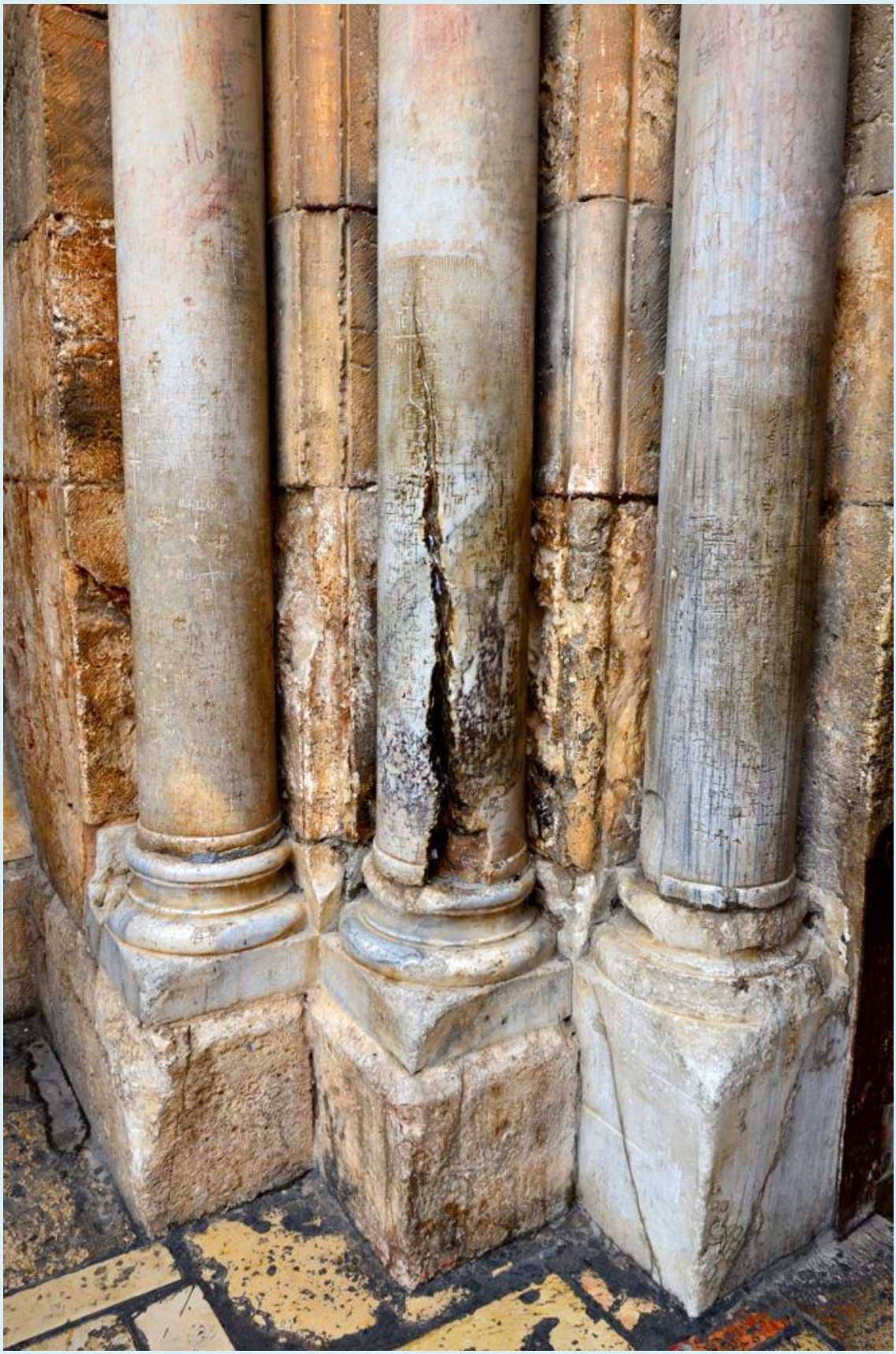

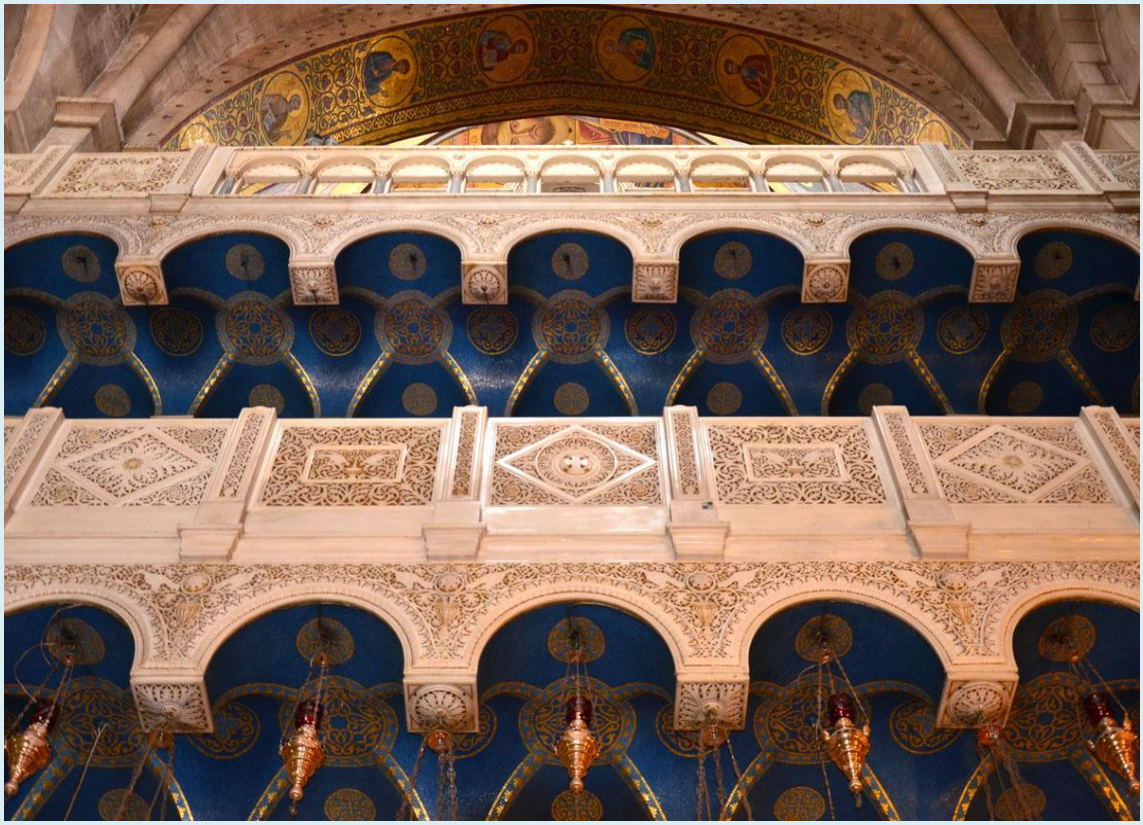

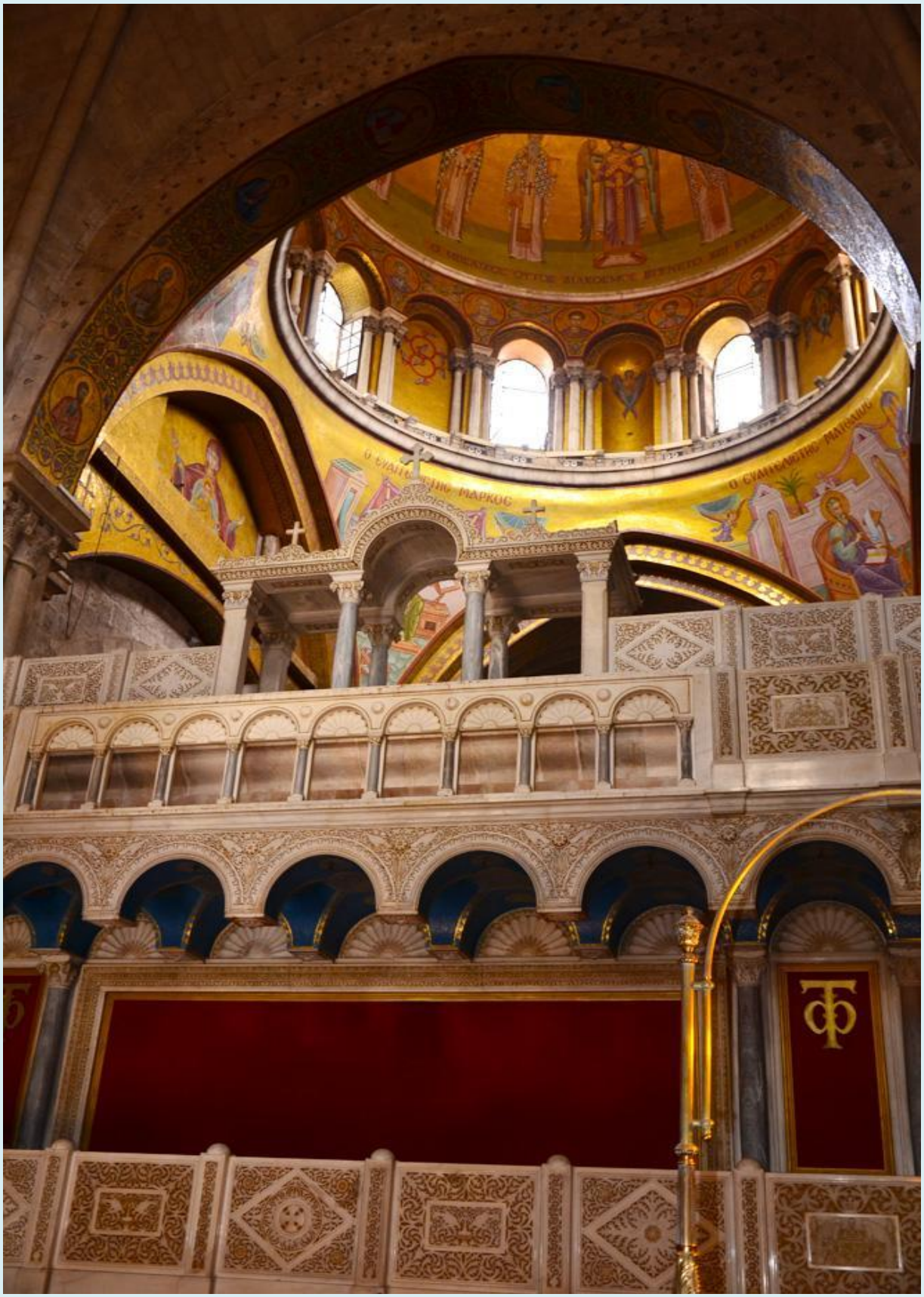

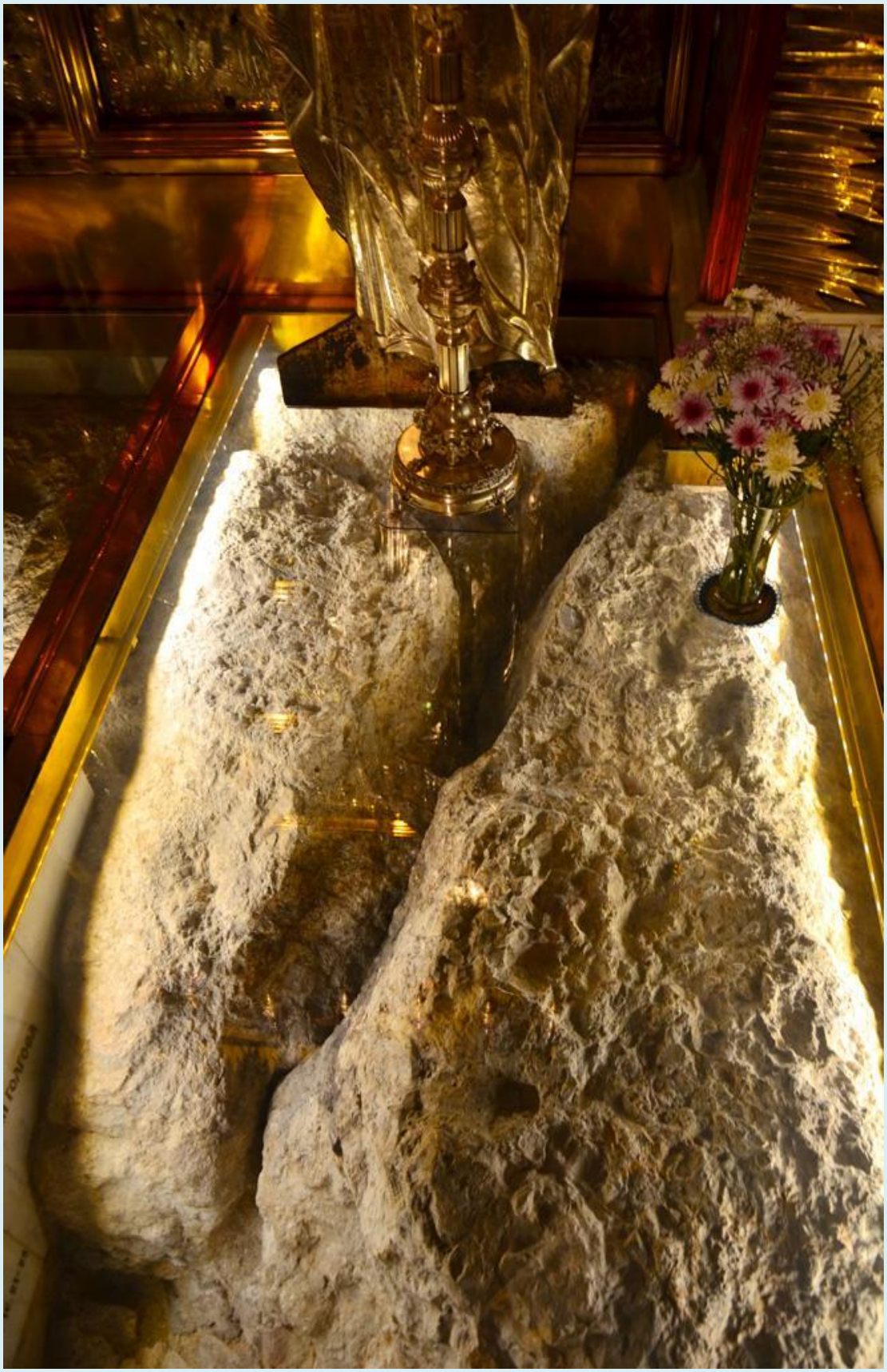

INBI
INRI

INBI
INRI

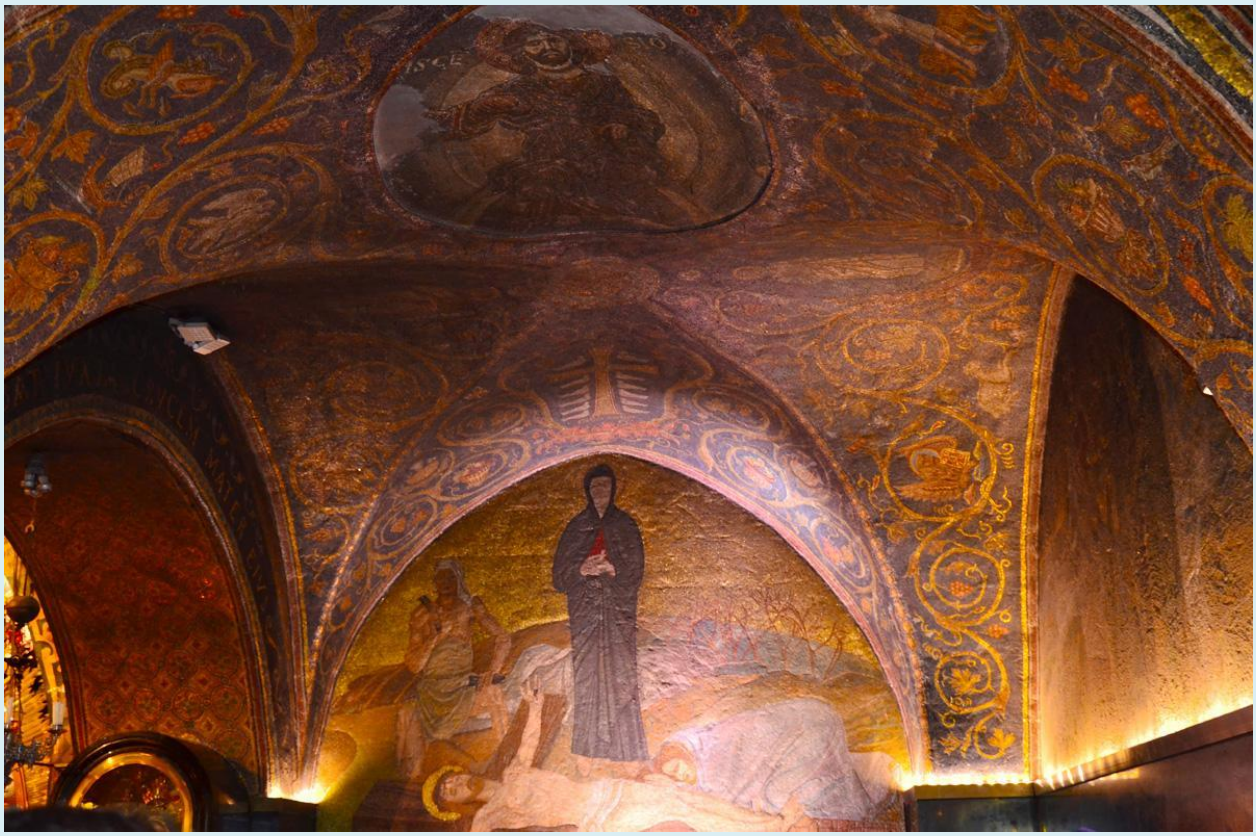

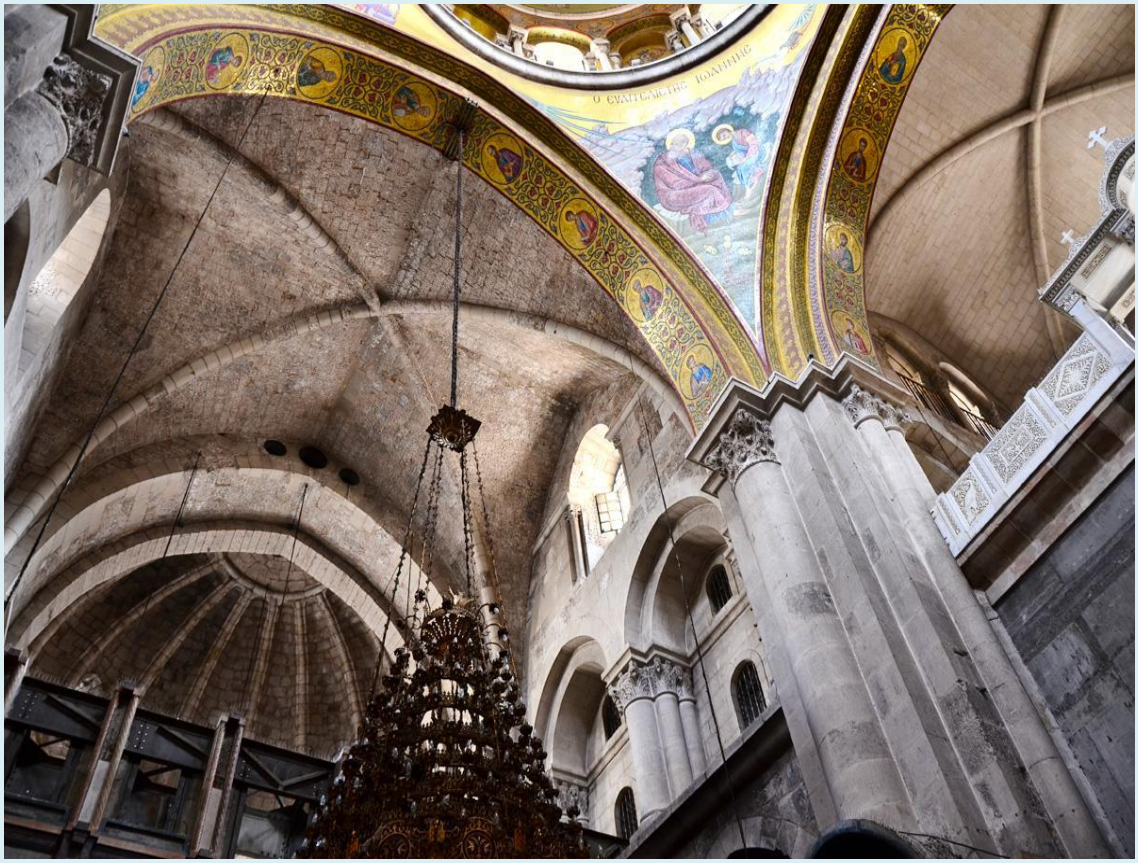

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

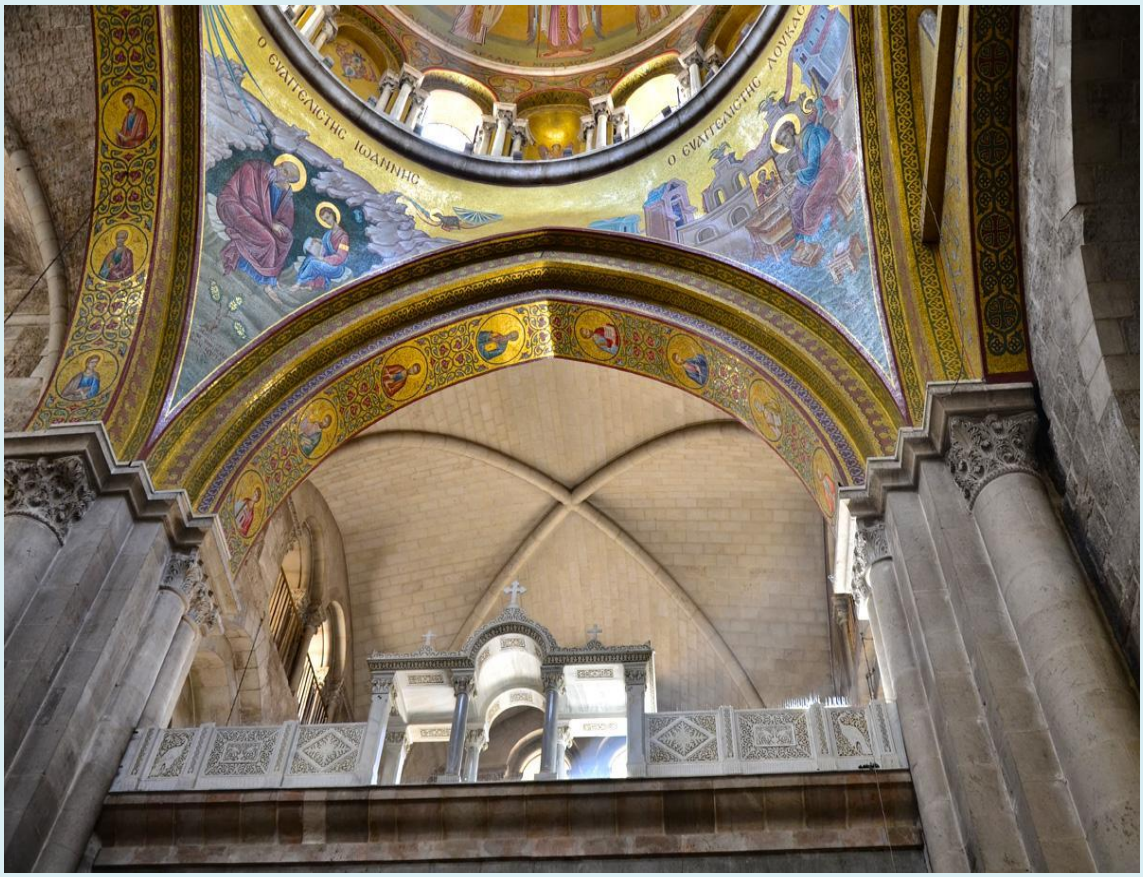
Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΛΟΥΚΑΣ

IC XC

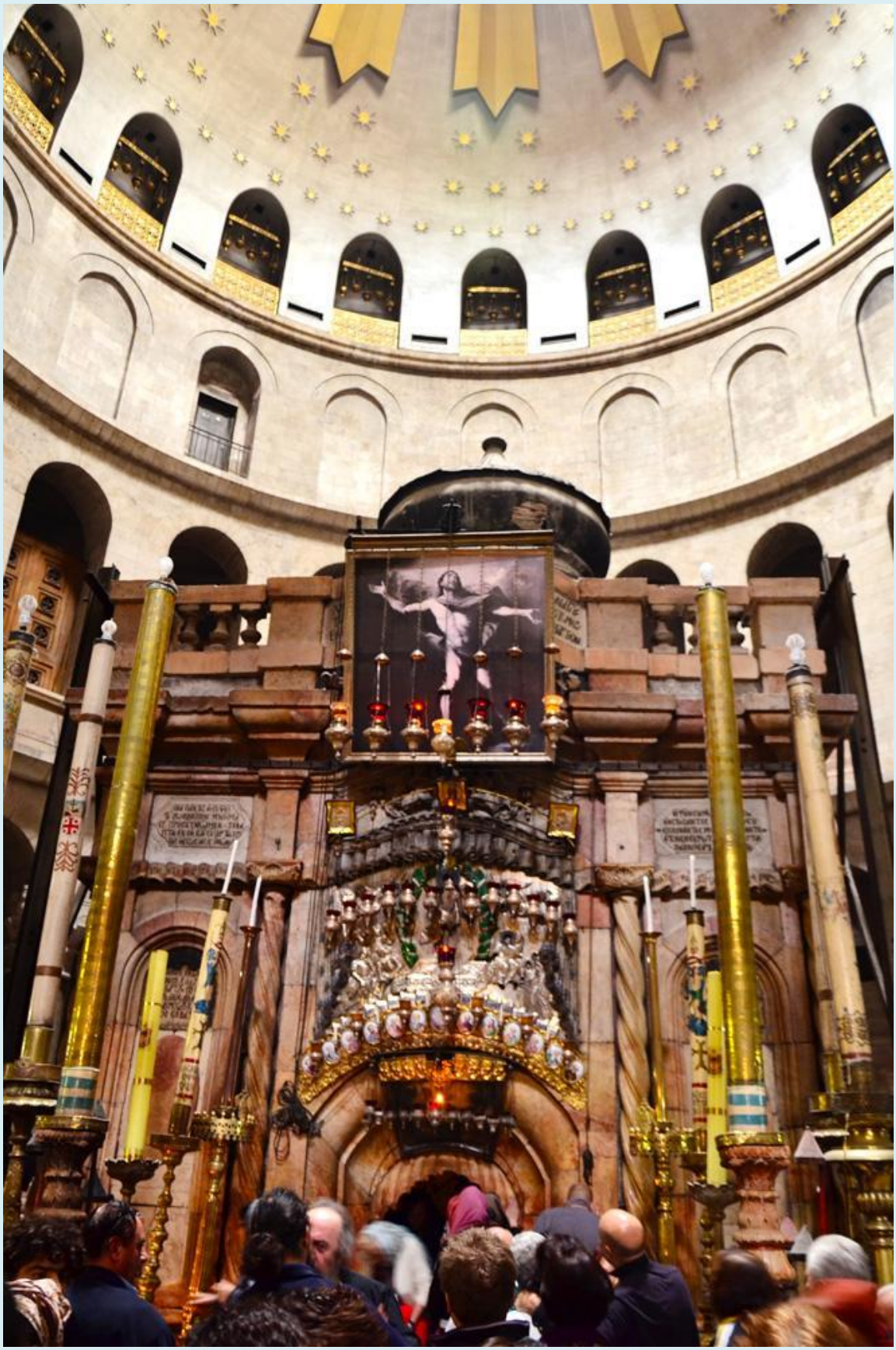

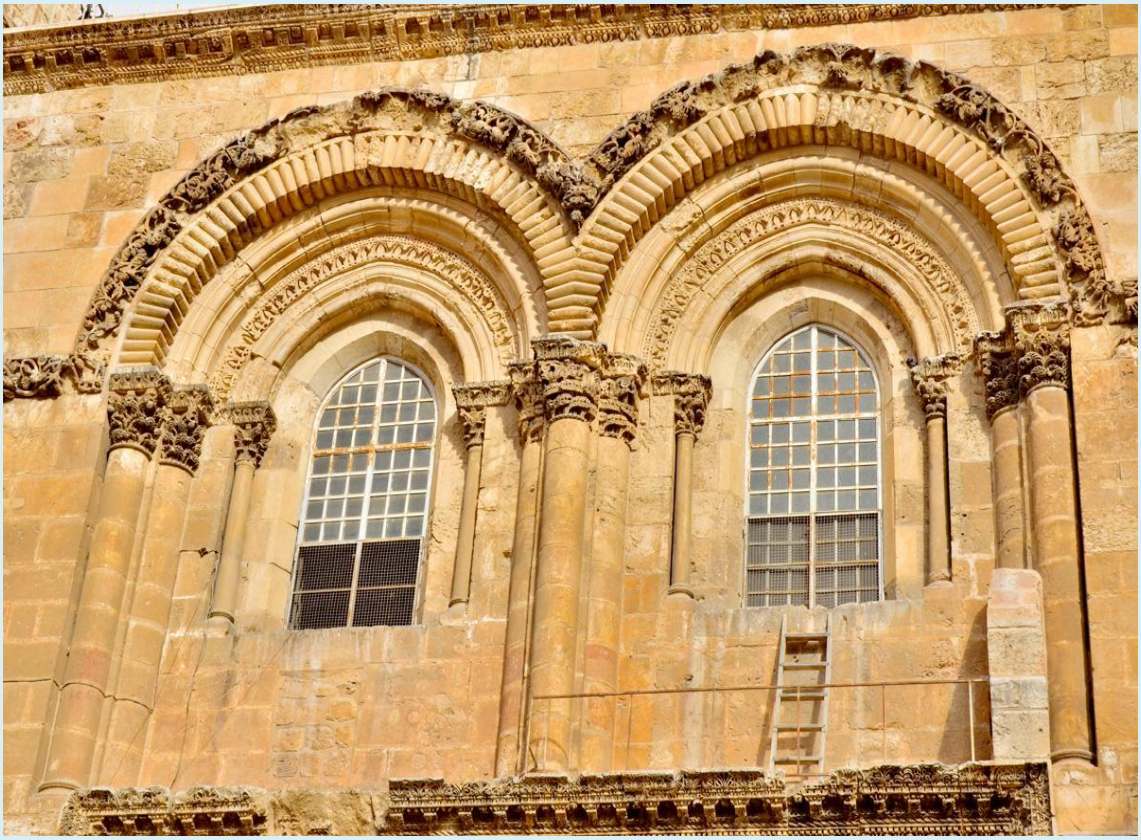

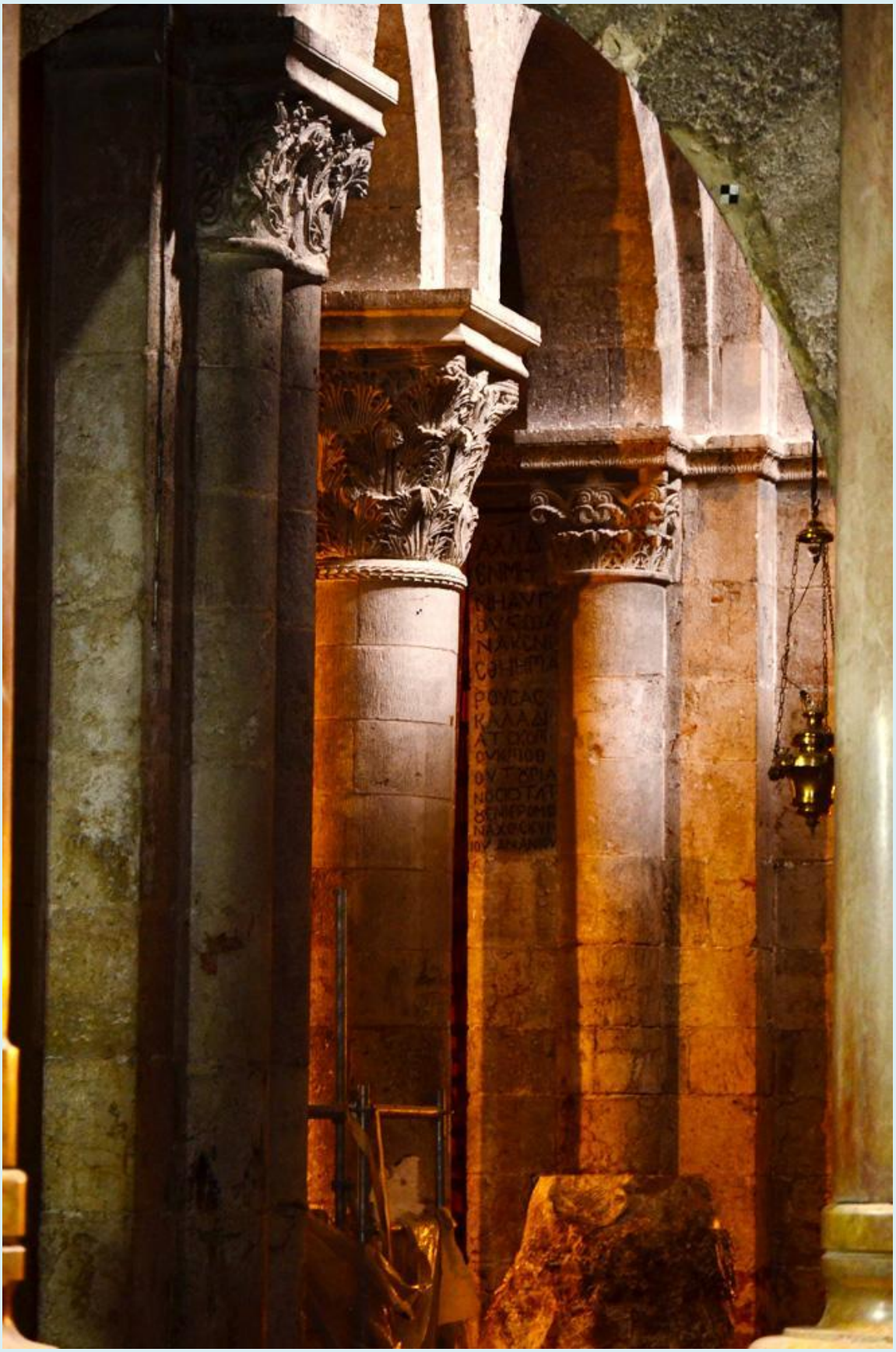

Sfântul Mormânt al Mântuitorului

Sfântul Mormânt se află în partea de vest a Bisericii Sfântului Mormânt, în mijlocul rotondei. Sub centrul acestei cupole se afla „cuvuclionul”, cu forma unui mormânt ebraic vechi.

***

Sfântul Mormânt are formă dreptunghiulară şi e împărţit în două. Prima parte corespunde vestibulului mormântului. În centru, pe un piedestal de marmură, se poate vedea un fragment din stânca mormântului Mântuitorului. Acest vestibul se mai numeşte şi Paraclisul Îngerului, amintind de vestea cea mare pe care îngerul Domnului, şezând pe o piatră, a dat-o femeilor sfinte în dimineaţa Învierii (Matei 28, 1-6).

Din vestibul, printr-o portiţă îngustă şi joasă, se intră în camera propriu-zisă a mormântului. În partea dreaptă se află Stânca – aceasta a servit drept pat funerar pentru Trupul Mântuitorului, de vineri seara până în zorii zilei de duminică.

Dintre cele patru rânduri de candele de la intrare, rândul de sus aparţine catolicilor, următoarele două rânduri grecilor, iar ultimul de jos armenilor. Comunităţile coproprietare îşi împart de asemenea cele 12 sfeşnice uriaşe de la intrarea mormântului împreună cu instrumentele de stins lumina care se sprijină de ele.

Candelele care atârnă în interiorul Sfântului Mormânt sunt, de asemenea, precis împărţite cu deosebirea că aici printre proprietari se numără şi copţii.

Toate cele trei comunităţi principale slujesc în interiorul Sfântului Mormânt: grecii încep slujba religioasă la ora 1 la piatra din mijlocul vestibulului; la 2:30 vine rândul armenilor; iar catolicii au program de la 4 la 7.

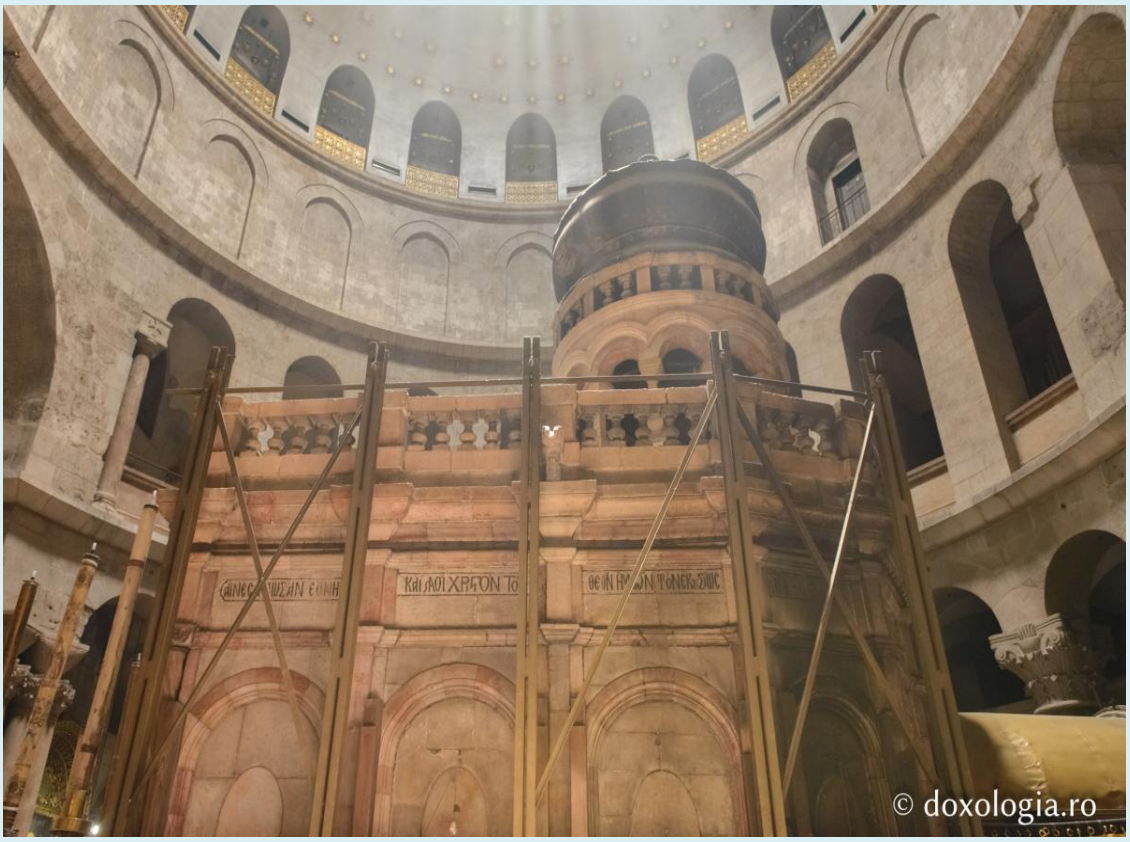
© doxologia.ro

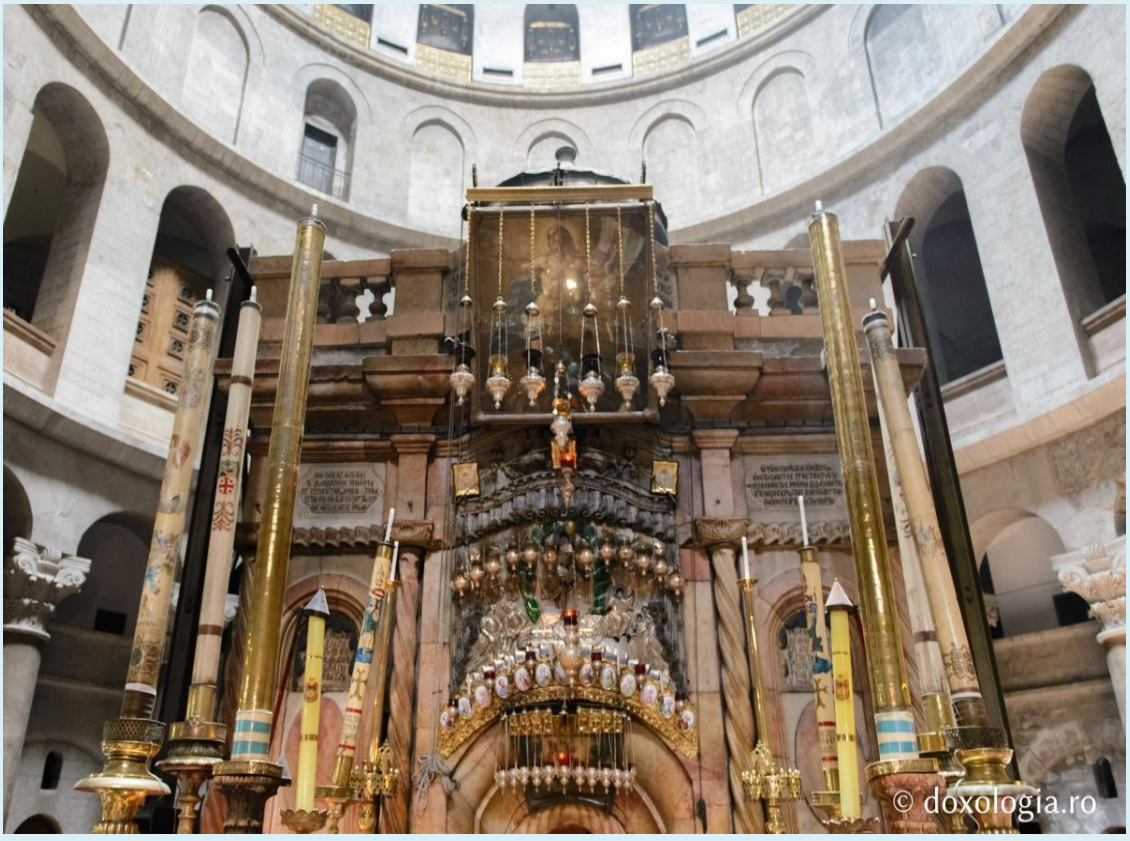
© doxologia.ro

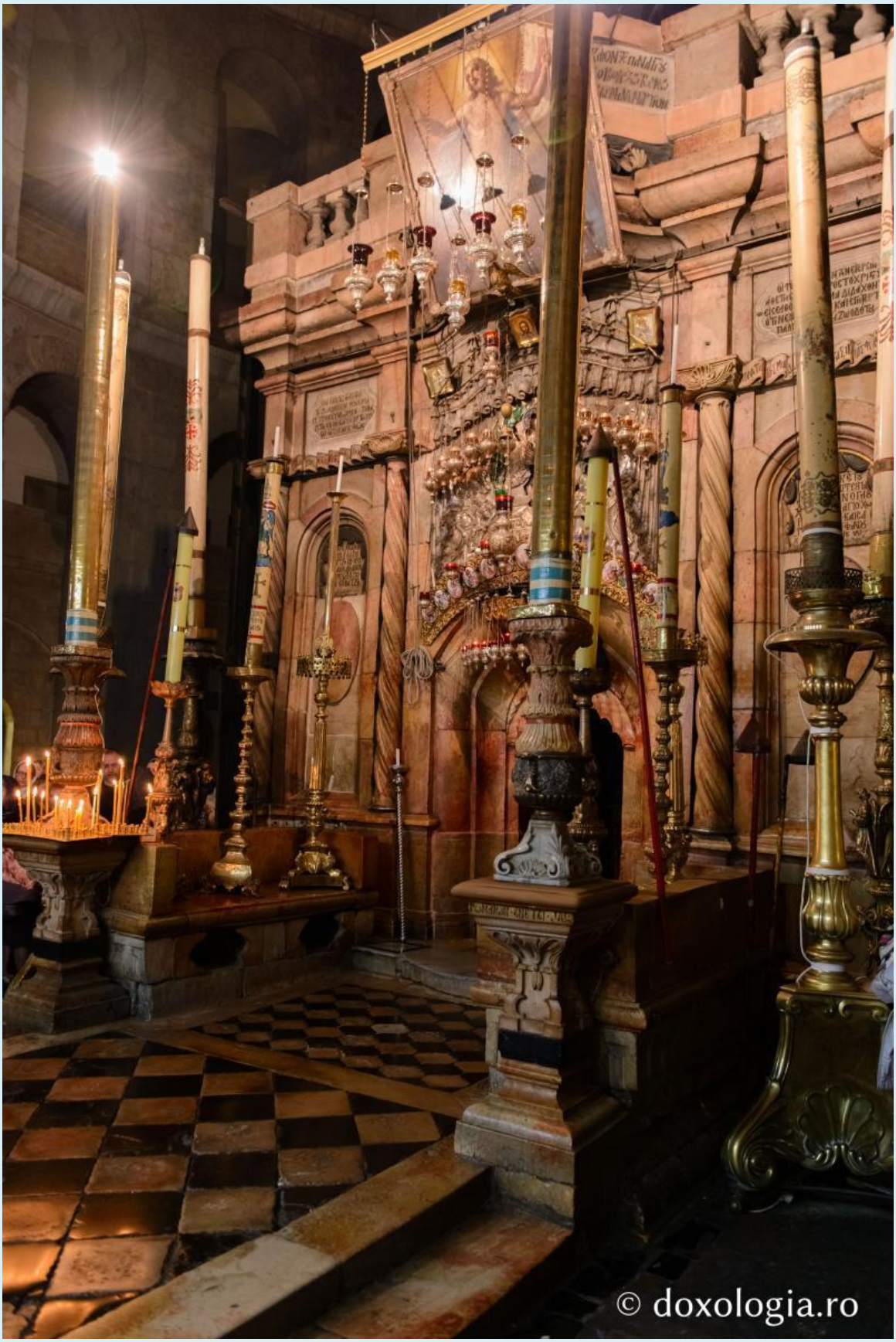
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΧΡΙΣΤΟΣ
ΑΝΕΣΤΗ
© doxologia.ro

ΧΡΙΣΤΟΣ
ΑΝΕΣΤΗ
© doxologia.ro

Golgota - locul răstignirii Mântuitorului (galerie foto)

La intrarea în Biserica Sfântului Mormânt, în dreapta, se află câteva trepte care duc către Golgota - locul unde Domnul Hristos a fost răstignit. Pe Golgota, în partea dreaptă, se află altarul de pe locul unde Domnul Hristos a fost dezbrăcat de hainele Sale înainte răstignirii şi paraclisul Răstignirii Domnului din partea dreaptă.

Deasupra primului altar se află un mozaic ce reprezintă pironirea Mântuitorului pe cruce.

În ceea ce priveşte originea numelui de Golgota, se presupune că vine de la craniile celor răstigniţi aici, fiind vorba de locul unde se petreceau execuţiile publice, sau de la craniul lui Adam înmormântat aici, sau de la forma terenului care amintea de craniul unui om.

Golgota nu are astăzi mai mult de 5 metri înălţime de la nivelul pardoselii bazilicii. Ultimele săpături arheologice făcute în perimetrul bazilicii Sfântului Mormânt, între 1960-1970, au dus la concluzia că zona a fost o imensă carieră de piatră, exploatată timp de mai multe secole atunci când la Ierusalim se construiau noi cartiere.

După ridicarea Bisericii Sfântului Mormânt de către Sfânta împărătească Elena, pe Golgota s-au construit un altar şi o cruce în care s-a încastrat un fragment din Crucea pe care a fost răstignit Hristos, dăruit de împăratul Teodosie al II-lea în anul 428.

După aproape 100 de ani, nobila matroană romană, Melania cea tânără, a ctitorit o mică biserică deasupra Golgotei.

Astăzi, paraclisul Răstignirii Domnului se află la intrarea în Biserica Sfântului Mormânt, în dreapta. Un disc de argint aflat sub altar indică locul unde a fost înfiptă Crucea Mântuitorului. Impresionant de multe candele şi icoane străjuiesc acest loc sfânt.

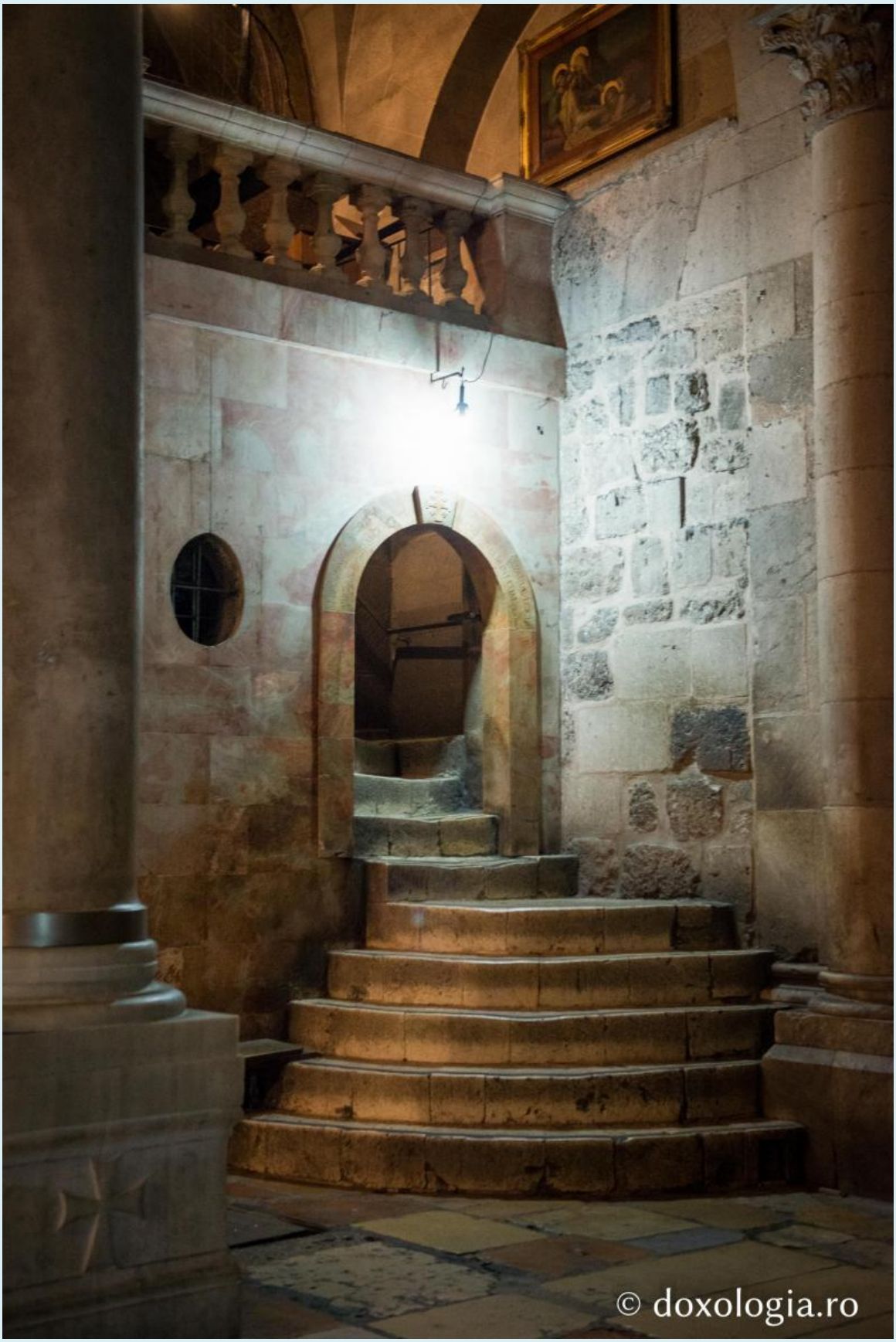
© doxologia.ro

ET BAJULANS SIBI CRUCEM EXIVIT
HEBRAICE AUTEM GOLGOTHA
UBI CRUCIFIXERUNT EUM (Jo 19)
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Piatra Ungerii - locul unde Iosif a pregătit trupul lui Iisus pentru punerea în mormânt

În Biserica Sfântului Mormânt, la poalele Golgotei, între uşa de la intrare şi corul grecilor, poate fi văzută o lespede dreptunghiulară de piatră de culoare roşiatică, deasupra căreia atârnă opt candele mari. După tradiţie, acesta este locul unde Trupul Mântuitorului a fost uns cu miresme.

***

Informaţii despre ungerea şi îmbălsămarea trupului Mântuitorului Hristos după coborârea de pe Cruce găsim în Evanghelia după Ioan: „După acestea, Iosif din Arimateea, fiind ucenic al lui Iisus, dar într-ascuns, de frica iudeilor, a rugat pe Pilat ca să ridice Trupul lui Iisus. Şi Pilat i-a dat voie. Deci, a venit şi a ridicat Trupul Lui. Şi a venit şi Nicodim, cel care venise la El mai înainte noaptea, aducând ca la o sută de litre de amestec de smirnă şi aloe. Au luat deci Trupul lui Iisus şi l-au înfăşurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormântare la iudei” (Ioan 19, 38-40).

După tradiţie, un fragment din piatra originală a fost trimis la Efes şi apoi la Constantinopol, unde împăratul Manuil I Comnenul (1143-1180) l-a aşezat alături

de monumentul său funerar de la Mănăstirea Pantocrator. Apoi Piatra Ungerii apare menţionată în perioada cruciadelor.

Până în secolul XIX, peste Piatra Ungerii se înălţa un paraclis, însă a fost îndepărtat în urma incendiului din anul 1808. Tot atunci a fost aşezată actuala piatră roşiatică, iar în spatele Pietrei a fost adăugat un perete de sprijin pentru arcul de deasupra, slăbit în urma incendiului. În anul 1993, peretele a fost împodobit cu un deosebit mozaic de mari dimensiuni ce înfăţişează coborârea lui Iisus de pe Cruce, aşezarea pe lespedea de piatră, pentru ungerea cu miresme, înfăşurarea în giulgiu şi aşezarea Sa în mormântul din grădină.

Drepturile asupra Pietrei Ungerii aparţin tuturor celor trei confesiuni, ortodocşilor, catolicilor şi armenilor. Acest lucru este confirmat şi de prezenţa celor şase sfeşnice aflate de fiecare parte a ei, dar şi a celor şase candele care aparţin, câte două, comunităţilor respective.

În Vinerea mare, la slujba Prohodului, soborul preoţilor în frunte cu Patriarhul Ierusalimului porneşte din faţa Sfântului Mormânt, înconjoară baldachinul Sfântului Mormânt, urcă la Golgota, unde se închină, înconjoară Biserica Învierii şi, când se termină de cântat starea întâi a Prohodului, soborul se opreşte la Piatra Ungerii. Aici se aşterne pe piatră Sfântul Epitaf, se cădeşte, se zice ectenia mică şi se începe, în aceeaşi ordine, starea a doua a Prohodului. Apoi, se reia procesiunea amintită. La fiecare sfârşit de stare se pune Sfântul Epitaf pe Piatra Ungerii, cădindu-se şi rostindu-se ectenia. După terminarea Prohodului, slujitorii se aşază în faţa Sfântului Mormânt şi continuă slujba Utreniei, după rânduială.

Deoarece mulţi pelerini varsă pe această piatră untdelemn de măsline, miruri şi arome curate, făcând pomenire de ungerea Trupului lui Iisus, această Piatră răspândeşte întot-deauna o bună mireasmă.

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

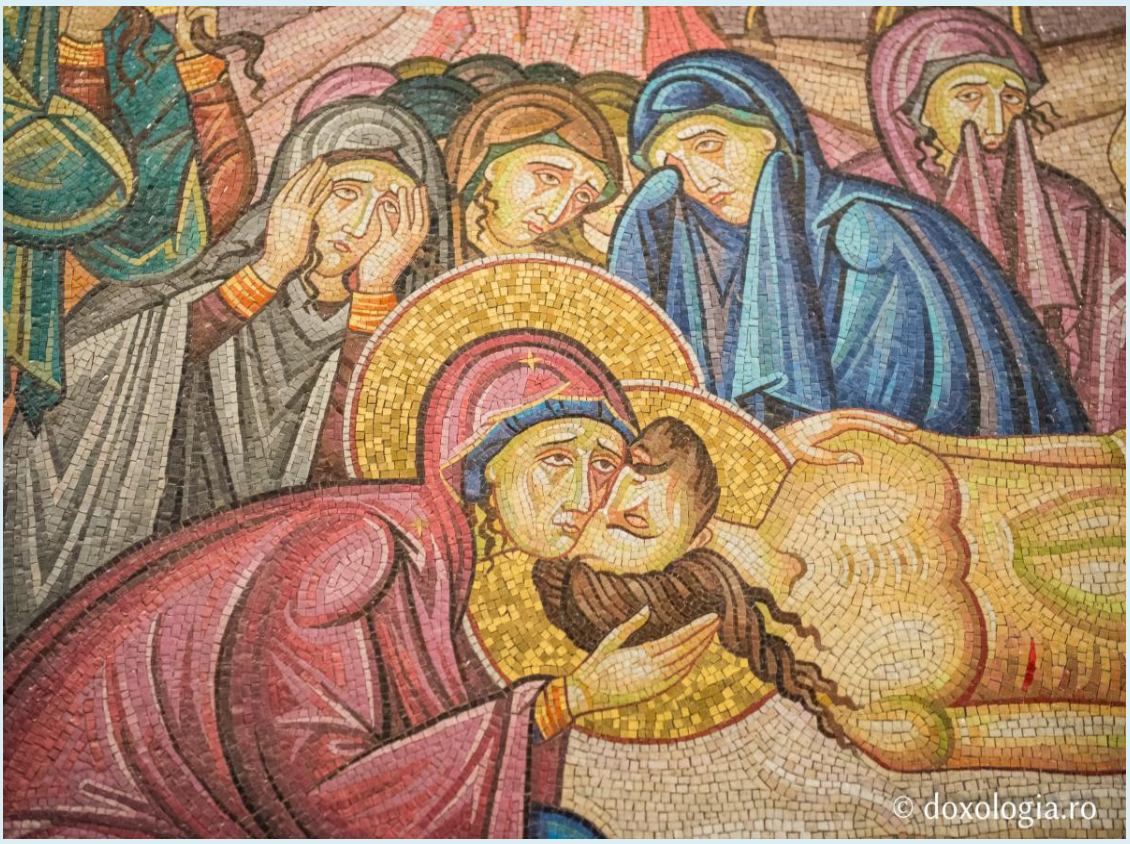
© doxologia.ro

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ
Η ΑΠΟΚΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΑΝΑΛΗΨΙΣ
© doxologia.ro

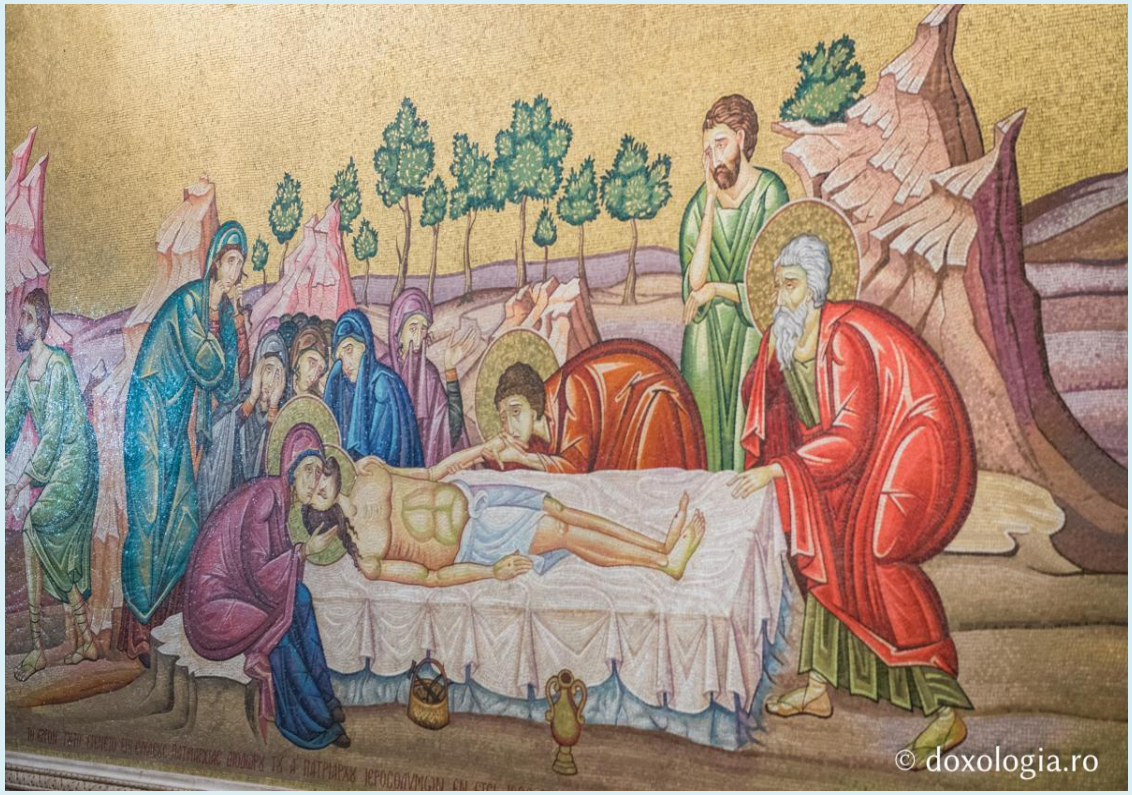
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Paraclisele din Biserica Sfântului Mormânt

Mormântul lui Iosif din Arimateea, săpat în stâncă

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Paraclisul copţilor

Locul unde Hristos S-a arătat Mariei Magdalena, după Înviere, şi i-a spus: „Nu te atinge de Mine”

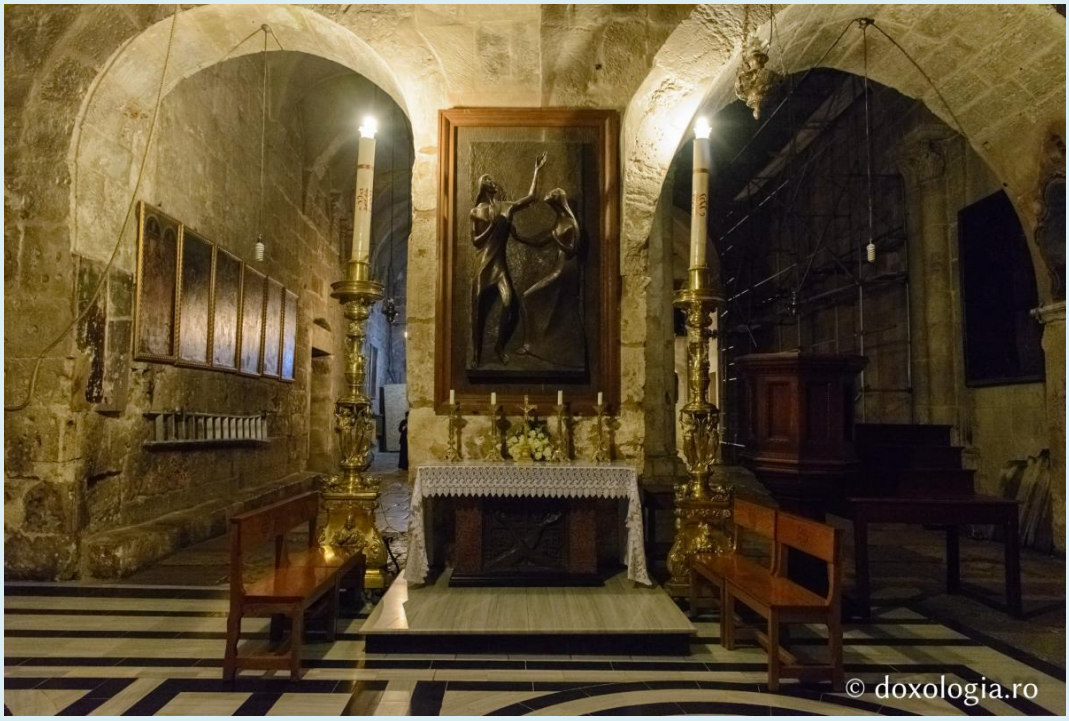

Paraclisul sutaşului Longhin

Η ΑΠΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΟΝΓΙΝΟΥ
© doxologia.ro

Η ΣΑΥΡΩ
ΤΟ ΧΡΙΣΤΟ
ΙΝ
ΒΙ
© doxologia.ro

Paraclisul Sfintei Elena

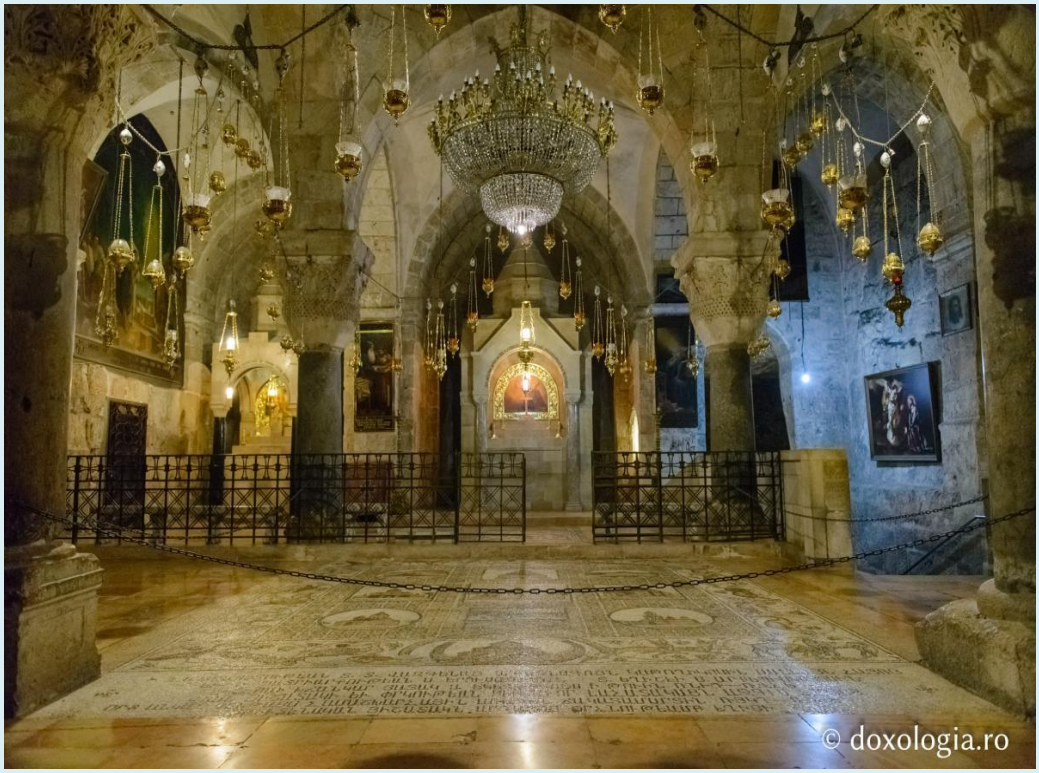

© doxologia.ro

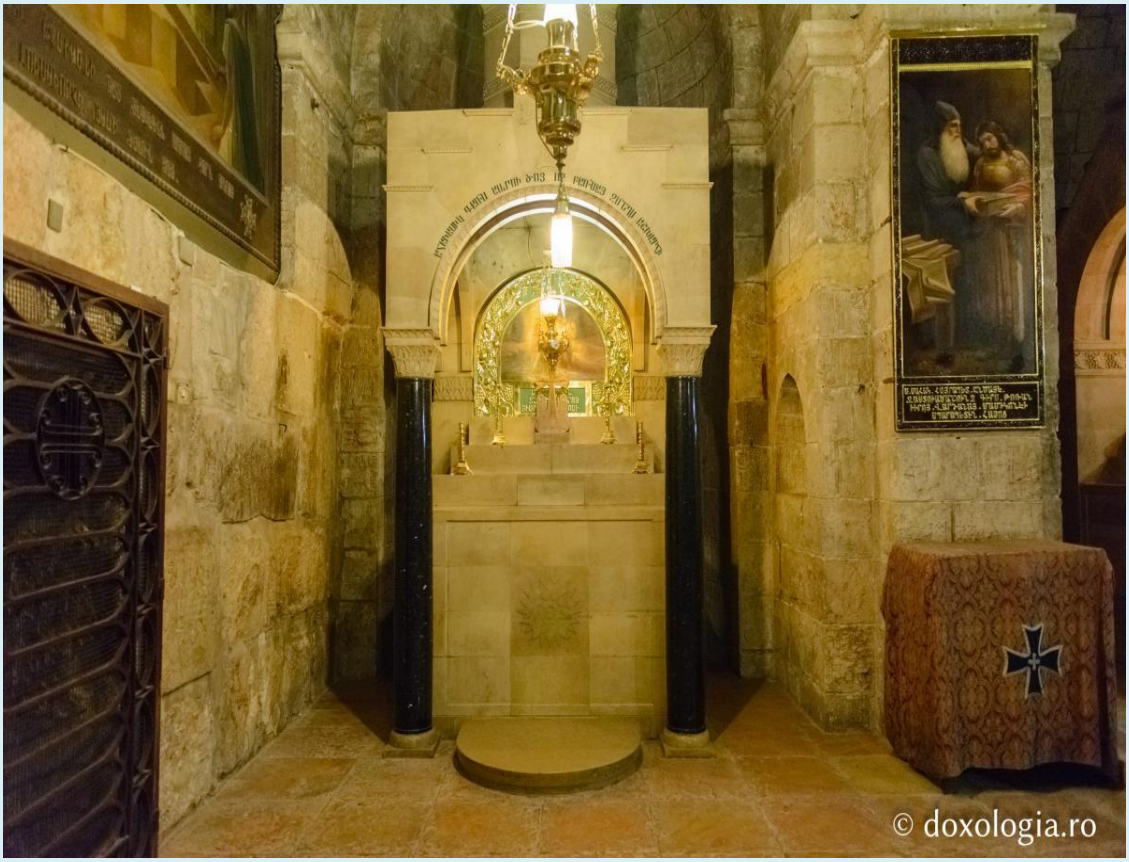
© doxologia.ro

Culoarul către Peştera Aflării Sfintei Cruci

Peştera Aflării Sfintei Cruci

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Stâlpul Biciuirii

© doxologia.ro

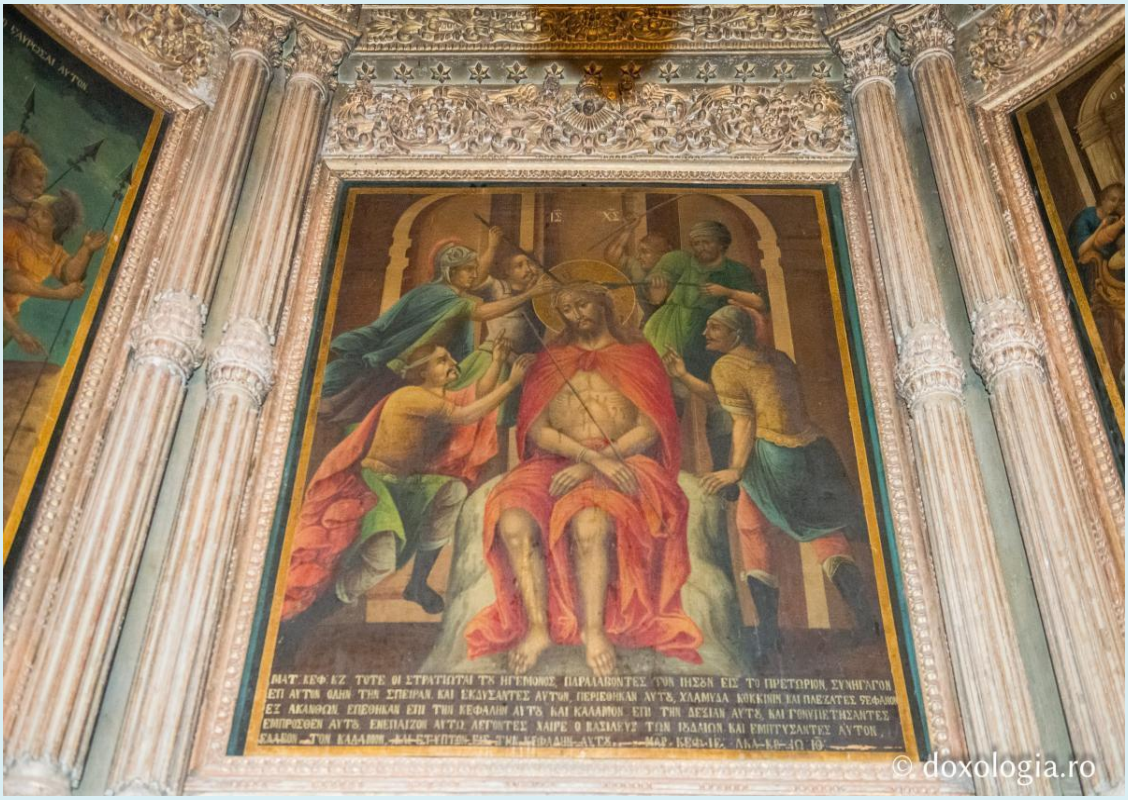
© doxologia.ro

ΑΓΨΣΙ ΤΟΝ ΙΗΣΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ϚΑΥΡϹΣΑΙ ΑΥΤΟΝ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

Paraclisul lui Adam

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Biserica Sfântului Mormânt

Biserica Învierii

Piatra Ungerii

Piatra Îngerului

(Foto) Închinare la odoarele din Tezaurul Bisericii Sfântului Mormânt

foto: Oana Nechifor, Pr. Silviu Cluci, Ioana Zlotea

Tezaurul Bisericii Sfântului Mormânt se află în apropierea actualei Biserici a Sfintei Învierii, acolo unde se află un Altar închinat Sfintei Cruci. Aici sunt adăpostite moaştele unor sfinţi importanţi sau icoane vechi.

© doxologia.ro

© doxologia.ro

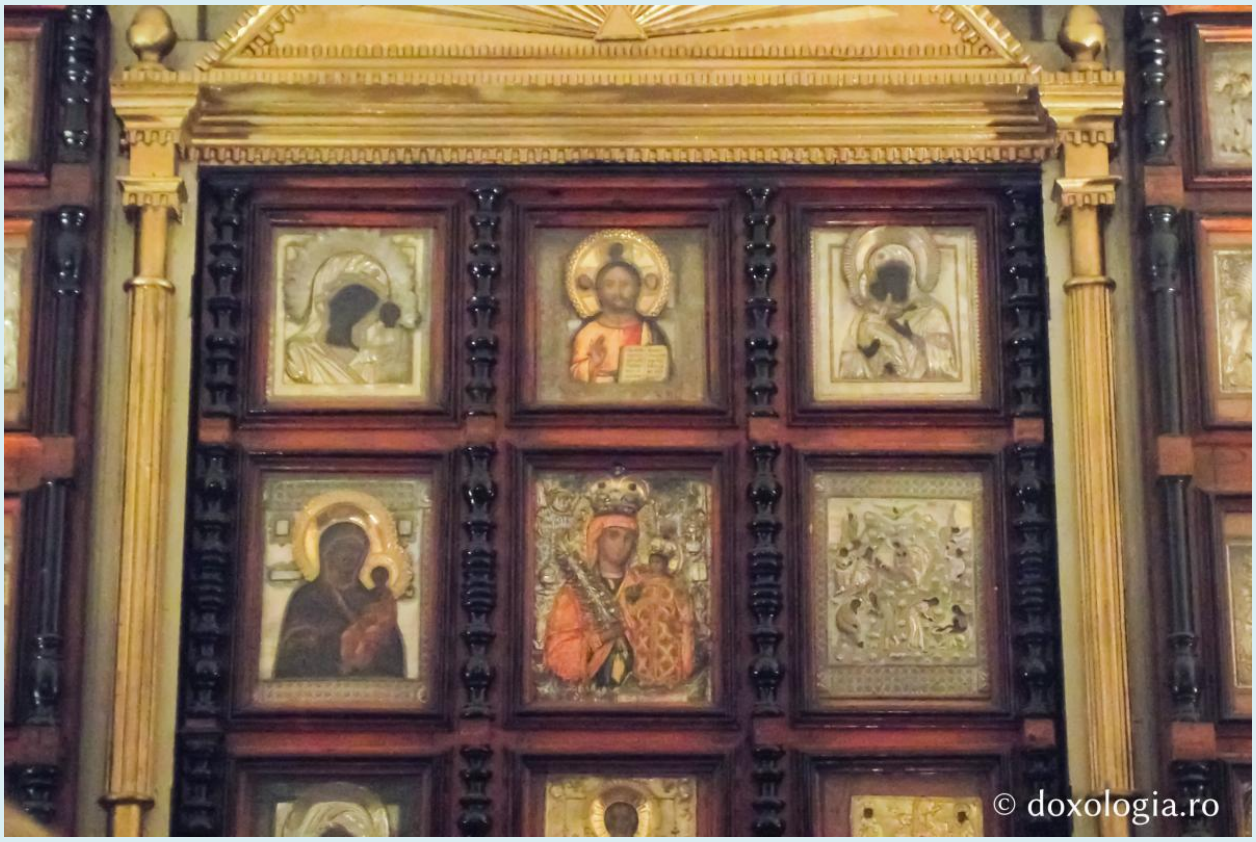
© doxologia.ro

Η ΕΙΣ ΑΔΟΥ ΚΑΘΟΔΟΣ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

Church of the Holy Sepulchre

Jerusalem

Domes and cropped bell tower of Church of the Holy Sepulchre

The Church of the Holy Sepulchre in the Old City of Jerusalem covers what Christians believe is the site of the most important event in human history: The place where Jesus Christ rose from the dead.

But the pilgrim who looks for the hill of Calvary and a tomb cut out of rock in a garden nearby will be disappointed.

• At first sight, the church may bring on a sense of anticlimax. Looking across a hemmed-in square, there is the shabby façade of a dun-coloured, Romanesque basilica with grey domes and a cut-off belfry.

• Inside, there is a bewildering conglomeration of 30-plus chapels and worship spaces. These are encrusted with the devotional ornamentation of several Christian rites.

This sprawling Church of the Holy Sepulchre displays a mish-mash of architectural styles. It bears the scars of fires and earthquakes, deliberate destruction and reconstruction down the centuries. It is often gloomy and usually thronging with noisy visitors.

The Church of the Holy Sepulchre from above, huddled in by surrounding buildings

Yet it remains a living place of worship. Its ancient stones are steeped in prayer, hymns and liturgies. It bustles daily with fervent rounds of incensing and processions.

This is the pre-eminent shrine for Christians, who consider it the holiest place on earth. And it attracts pilgrims by the thousand, all drawn to pay homage to their Saviour, Jesus Christ.

Church replaced pagan temple

Early Christians **venerated** the site. Then the emperor Hadrian covered it with a pagan temple.

Parvis (courtyard) of Church of the Holy Sepulchre

Only in AD 326 was the first churchbegun by the emperor Constantine I. He tore down the pagan temple and had Christ's tomb cut away from the original hillside. Tradition says his mother, St Helena, found the cross of Christ in a cistern not far from the hill of Calvary.

Constantine's church was burned by Persians in 614, restored, destroyed by Muslims in 1009 and partially rebuilt. Crusaders completed the reconstruction in 1149. The result is essentially the church that stands today.

Making sense of the church

Of all the Christian holy places, the Church of the Holy Sepulchre is probably the most difficult for pilgrims to come to terms with.

To help make sense of it, this article deals with the church's major elements and its authenticity. A further article, Church of the Holy Sepulchre chapels, deals with its other devotional areas.

The main access to the church, on its south side, is from the Souk el-Dabbagha, a street of shops selling religious souvenirs. Visitors enter the left-hand doorway (the right one was blocked up by Muslim conquerors in the 12th century).

Climbing steps to Calvary

2. Instead of following tourists into the often-gloomy interior, immediately turn hard right and ascend a steep and curving flight of stairs. You are now ascending the “hill” of Calvary (from the Latin) or Golgotha (from the Aramaic), both words meaning “place of the skull”. The stairs open on to a floor that is level with the top of the rocky outcrop on which Christ was crucified. It is about 4.5 metres above the ground floor.
3. Immediately on the right is a window looking into a small worship space called the Chapel of the Franks. Here the Tenth Station of the Cross (Jesus is stripped of his garments) is located.
On the floor of Calvary are two chapels side by side, Greek Orthodox on the left, Catholic on the right. They illustrate the vast differences in liturgical decoration between Eastern and Western churches.
4. The Catholic Chapel of the Nailing to the Cross is the site of the Eleventh Station of the Cross (Jesus is nailed to the cross). On its ceiling is a 12th-century medallion of the Ascension of Jesus - the only surviving Crusader mosaic in the building.

Greek Orthodox Chapel of the Crucifixion

5. The much more ornate Greek Chapel of the Crucifixion is the Twelfth Station (Jesus dies on the cross). Standing here, it is easy to understand a little girl's remark, quoted by the novelist Evelyn Waugh in 1951: "I never knew Our Lord was crucified indoors."

6. Between the two chapels, a Catholic altar of Our Lady of Sorrows commemorates the Thirteenth Station (Jesus is taken down from the cross).

7. A silver disc beneath the Greek altar marks the place where it is believed the cross stood. The limestone rock of Calvary may be touched through a round hole in the disc. On the right, under glass, can be seen a fissure in the rock. Some believe this was caused by the earthquake at the time Christ died. Others suggest that the rock of Calvary was left standing by quarrymen because it was cracked.

8. Another flight of steep stairs at the left rear of the Greek chapel leads back to the ground floor.

9. To the left is the Stone of Anointing, a slab of reddish stone flanked by candlesticks and overhung by a row of eight lamps.

Stone of Anointing from above

Kneeling pilgrims kiss it with great reverence, although this is not the stone on which Christ's body was anointed. This devotion is recorded only since the 12th century. The present stone dates from 1810.

10. On the wall behind the stone is a Greek mosaic depicting (from right to left) Christ being taken down from the cross, his body being prepared for burial, and his body being taken to the tomb.

11. Continuing away from Calvary, the Rotunda of the church opens up on the right, surrounded by massive pillars and surmounted by a huge dome. Its outer walls date back to the emperor Constantine's original basilica built in the 4th century. The dome is decorated with a starburst of tongues of light, with 12 rays representing the apostles.

12. In the centre is a stone edicule ("little house"), its entrance flanked by rows of huge candles. This is the Tomb of Christ, the Fourteenth Station of the Cross.

This stone monument encloses the tomb (sepulchre) where it is believed Jesus Christ lay buried for three days - and where he rose from the dead. A high-tech photogrammetric survey late in the 20th century showed that the present edicule contains the remains of three previous structures, each encasing the previous one, like a set of Russian dolls.

The Edicule after restoration in 2017

13. At busy times, Greek Orthodox priests control admission to the edicule. Inside there are two chambers. In the outer one, known as the Chapel of the Angel, stands a pedestal containing what is believed to be a piece of the rolling stone used to close the tomb.

14. A very low doorway leads to the tomb chamber, lined with marble and hung with holy pictures. On the right, a marble slab covers the rock bench on which the body of Jesus lay. It is this slab which is venerated by pilgrims, who customarily place religious objects and souvenirs on it.

The slab was deliberately split by order of the Franciscan custos (guardian) of the Holy Land in 1555, lest Ottoman Turks should steal such a fine piece of marble.

An agreement between the major Christian communities at the church enabled work to begin in May 2016 to reinforce and restore the edicule. The work was undertaken by a team of scientists from the National Technical University of Athens.

Inside the restored tomb chamber, with the window exposing the rock wall of the burial cave at left

In October 2016 the team removed the marble slab, exposing a layer of fill material covering another slab of marble with a small Crusader cross etched on it. Beneath it was the benchon which the body of Jesus lay.

When the team restored the marble cladding and resealed the burial bed, they also cut a small window into the southern interior wall of the shrine to expose one of the limestone walls of the burial cave.

The multi-million-dollar restoration was completed in March 2017. The reddish-cream marble of the edicule emerged cleaned of centuries of grime, dust and soot from candle smoke, and freed from a grid of iron girders that had held it together since 1947.

But scientists warned that even more work would be necessary to shore up the unstable foundations of the shrine and the surrounding rotunda to avoid the risk of collapse.

Three denominations share ownership

Ownership of the Church of the Holy Sepulchre is shared between the Greek Orthodox, Catholics (known in the Holy Land as Latins) and Armenian Orthodox.

The Greeks (who call the basilica the Anastasis, or Church of the Resurrection) own its central worship space, known as the Katholikon or Greek choir. The Armenians own the underground Chapel of St Helena which they have renamed in honour of St Gregory the Illuminator.

Katholikon (or Greek choir), the central worship space in the Church of the Holy Sepulchre

The Catholics own the Franciscan Chapel of the Apparition (which commemorates the tradition that the risen Christ first appeared to his Mother) and the deep underground Chapel of the Finding of the Cross.

Three minor Orthodox communities, Coptic, Syriac and Ethiopian, have rights to use certain areas. The Ethiopian monks live in a kind of African village on the roof, called Deir es-Sultan.

The rights of possession and use are spelt out by a decree, called the Status Quo, originally imposed by the Ottoman Turks in 1757. It even gives two Muslim families the sole right to hold the key and open and close the church - a tradition that dates back much further, to 1246.

Ladder symbolises Status Quo

Each religious community guards its rights jealously. The often-uneasy relationship laid down by the Status Quo is typified by a wooden ladder resting on a cornice above the main entrance and leaning against a window ledge.

Chapel of the Finding of the Cross

The ladder has been there so long that nobody knows how it got there. Various suggestions have been offered: It was left behind by a careless mason or window-cleaner; it had been used to supply food to Armenian monks locked in the church by the Turks; it had served to let the Armenians use the cornice as a balcony to get fresh air and sunshine rather than leave the church and pay an Ottoman tax to re-enter it.

The ladder appears in an engravingof the church dated 1728, and it was mentioned in the 1757 edict by Sultan Abdul Hamid I that became the basis for the Status Quo.

Immovable ladder on ledge over entrance to Church of the Holy Sepulchre

It would be too much to expect that the ladder seen today has resisted the elements since early in the 18th century. In fact the originalhas been replaced at least once.
In 1997 the ladder suddenly disappeared for some weeks, after a Protestant prankster hid it behind an altar. When it was discovered and returned, a steel grate was installed over the lower parts of both windows above the entrance. And in 2009 the ladder mysteriously appeared against the left window for a day.
The ladder, window and cornice are all in the possession of the Armenian Orthodox. And because the ladder was on the cornice when the Status Quo began in 1757, it must remain there.

Archaeology supports authenticity

Visitors may easily be disillusioned by the church's contrasting architectural styles, its pious ornamentation and its competing liturgies.

If these man-made elements could be removed, as biblical scholar John J. Kilgallen has written, "we would stand between two places not more than 30 yards [90 feet] apart, with dirt and rock and grass under our feet and the open air all around us. Such was the original state of this area before Jesus died and was buried here."

Inside the Tomb of Christ (© Adriatikus)

But is this the place where Christ died and was buried? "Very probably, Yes," declares biblical scholar Jerome Murphy-O'Connor in his Oxford Archaeological Guide The Holy Land. Eusebius, the first Church historian (in the 4th century), says the site was venerated by the early Christian community.

And the Israeli scholar Dan Bahat, former city archaeologist of Jerusalem, says: "We may not be absolutely certain that the site of the Holy Sepulchre Church is the site of Jesus' burial, but we have no other site that can lay a claim nearly as weighty, and we really have no reason to reject the authenticity of the site."
One major objection raised is that the Church of the Holy Sepulchre is inside the city walls, while the Gospels say the crucifixion took place outside. Archaeologists have confirmed that the site of the church was outside the city until about 10 years after Christ's death, when a new wall was built.

Some favour a competing site, the Garden Tomb. Though it offers a more serene environment, the tombs in its area predate the time of Christ by several centuries.

Further article:

Church of the Holy Sepulchre chapels, dealing with the other devotional areas.

In Scripture:

The crucifixion: Matthew 27:27-56; Mark 15:16-41; Luke 23:26-49; John 19:16-37

The burial of Jesus: Matthew 27:57-66; Mark 15:42-47; Luke 23:50-56; John 19:38-42

The Resurrection: Matthew 28:1-10; Mark 16:1-8; Luke 24:1-12; John 20:1-10

Administered by: Confraternity of the Holy Sepulchre (Greek Orthodox), Franciscan Custody of the Holy Land (Catholic), Brotherhood of St James (Armenian Orthodox)

Tel.: 972-2-6267000

Opens: Apr-Sep 4am, Oct-Mar 5am. Closes: Apr-Aug 8pm, Mar and Sep 7.30pm, Oct-Feb 7pm. Sunday morning liturgies are usually: Coptic 4am, Catholic 5.30am, Greek Orthodox 7am, Syriac Orthodox 8am; Armenian Orthodox 8.45am on alternating Sundays with a weekly procession at 4.15pm.

Sursa: http://www.seetheholyland.net/church-of-the-holy-sepulchre/

ZAAR
264156
JOURIST POLICE
HOLY SEPULC

HEBRAICE AUTEM GOLGOTHA
LIBI CRUCIFIXERUNT EUM

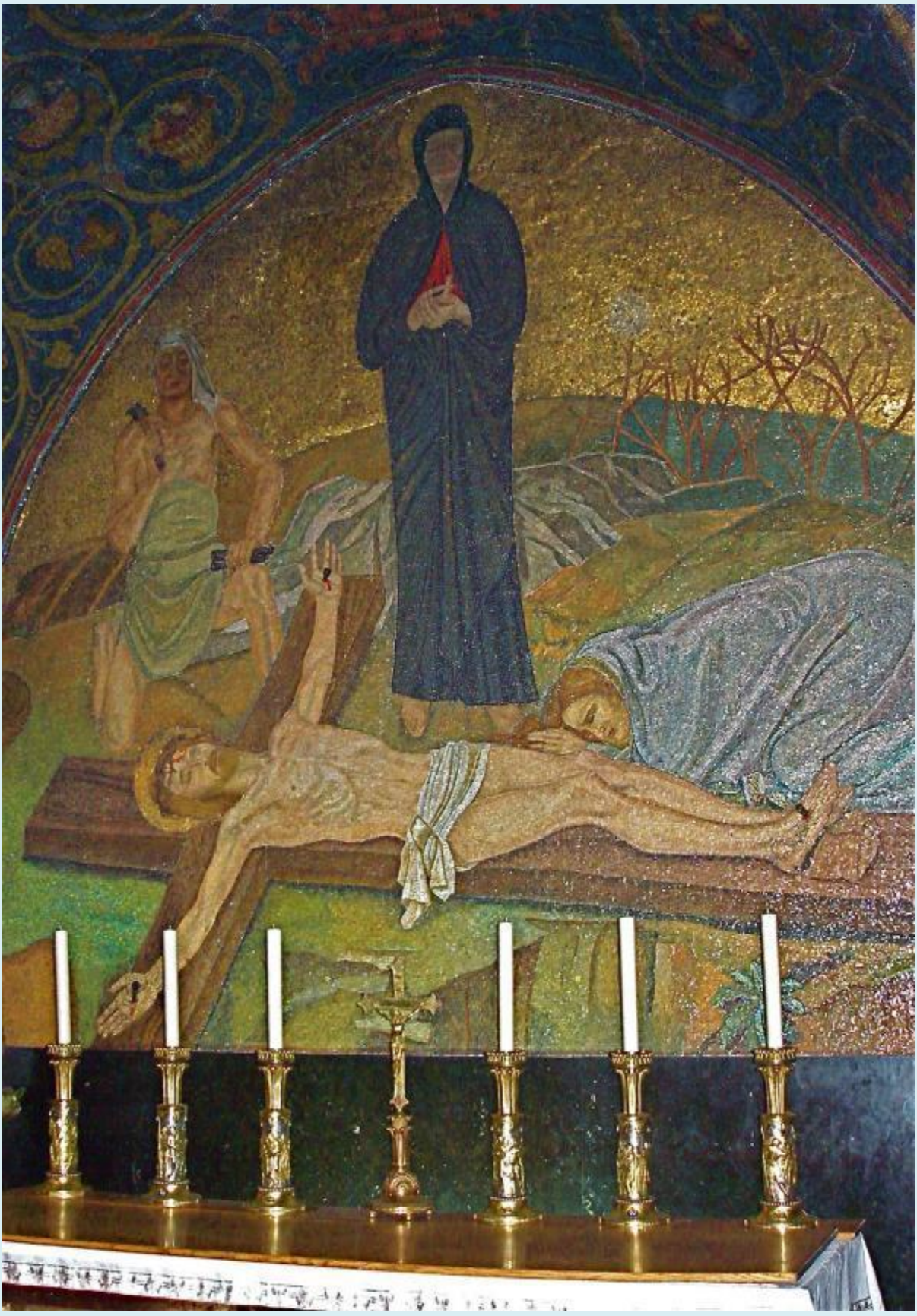

ΘΕΟΡΡΥΤΩ ΑΙΜΑΤΙ ΚΕΝΩΘΕΝΤΙ ΔΕΣΠΟΤΗ ΧΡΙΣ

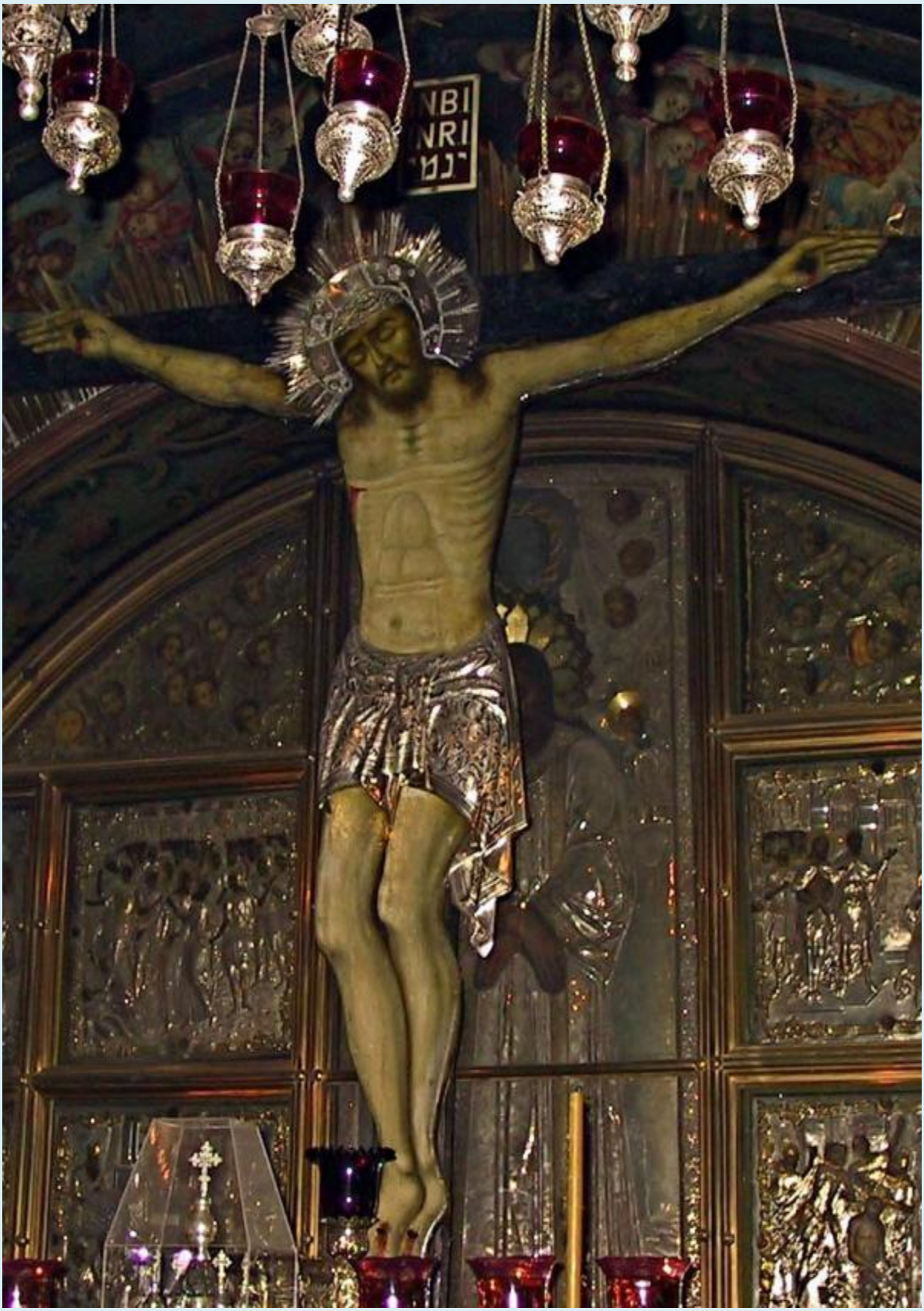
NBI
NRI

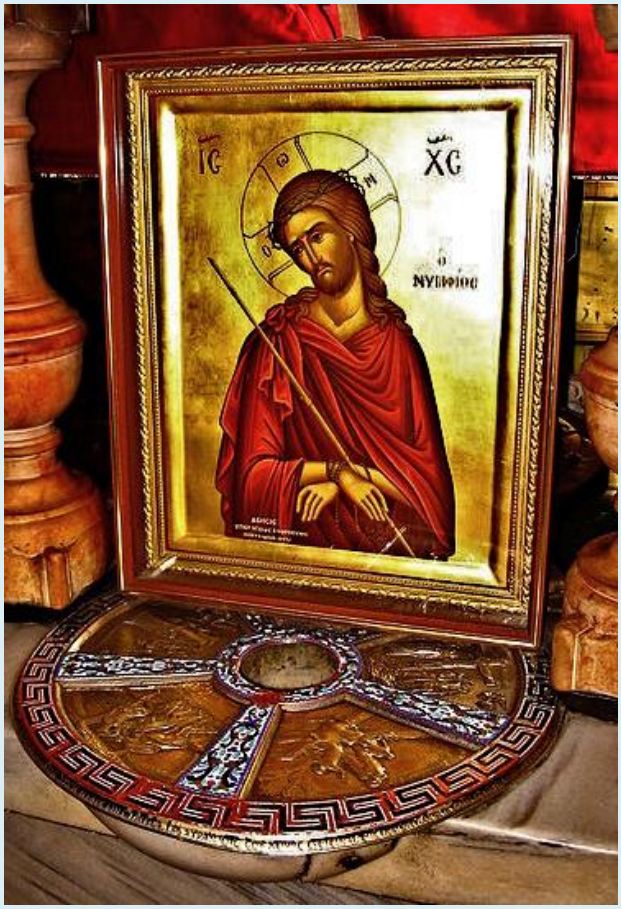
ΙΣ
ΧΣ
Ο
ΝΥΜΦΙΟΣ

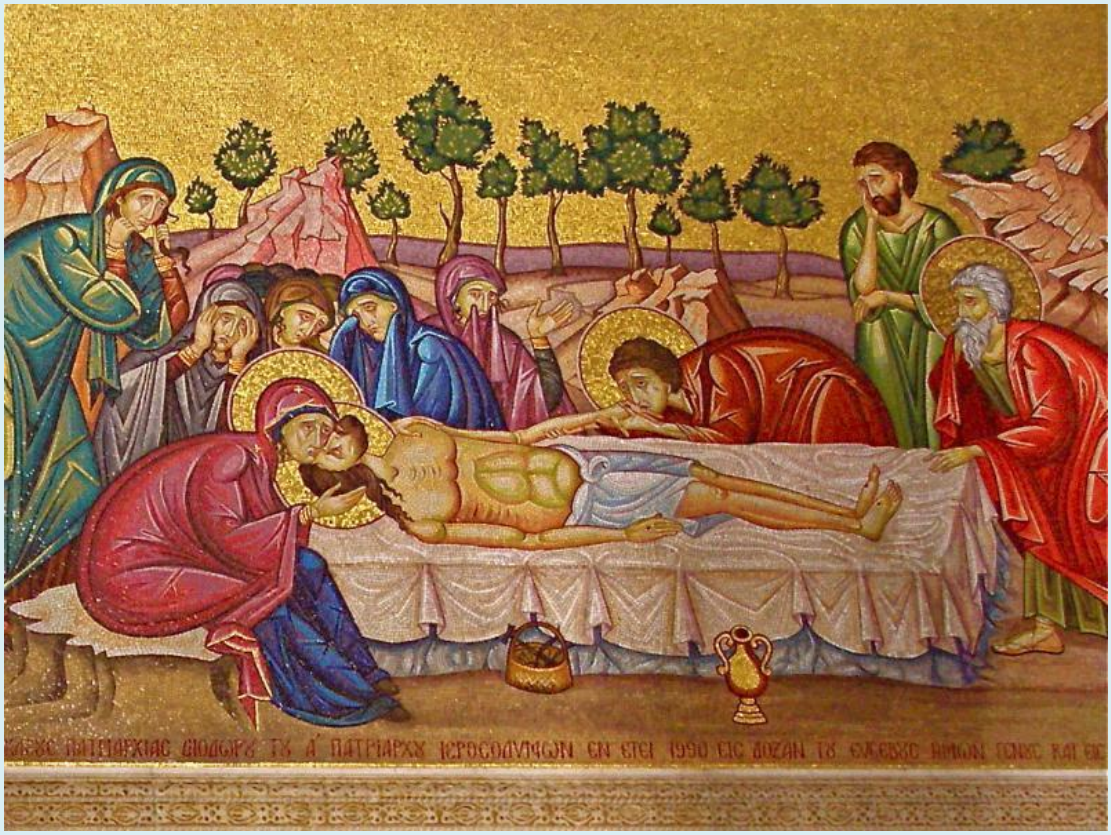

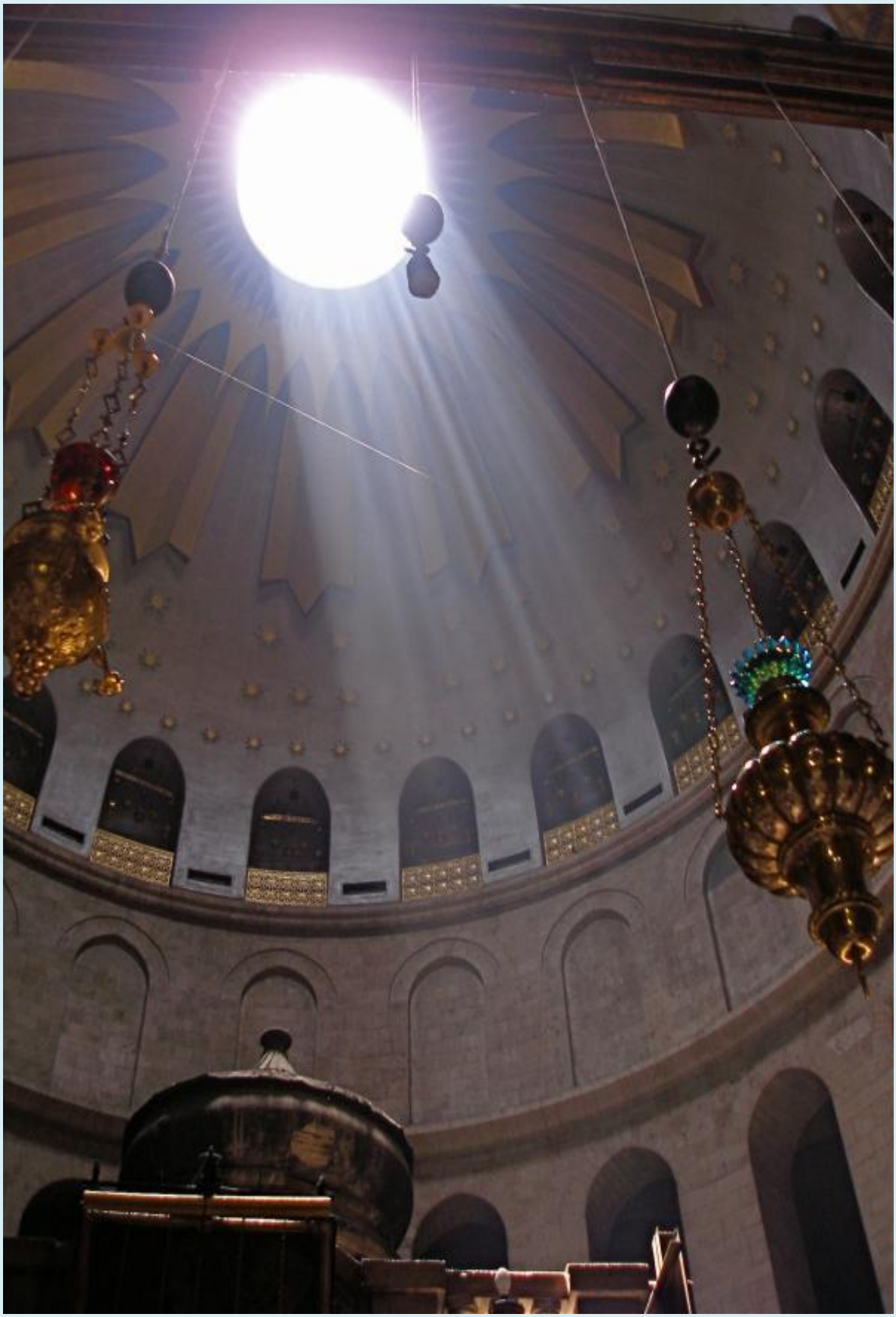

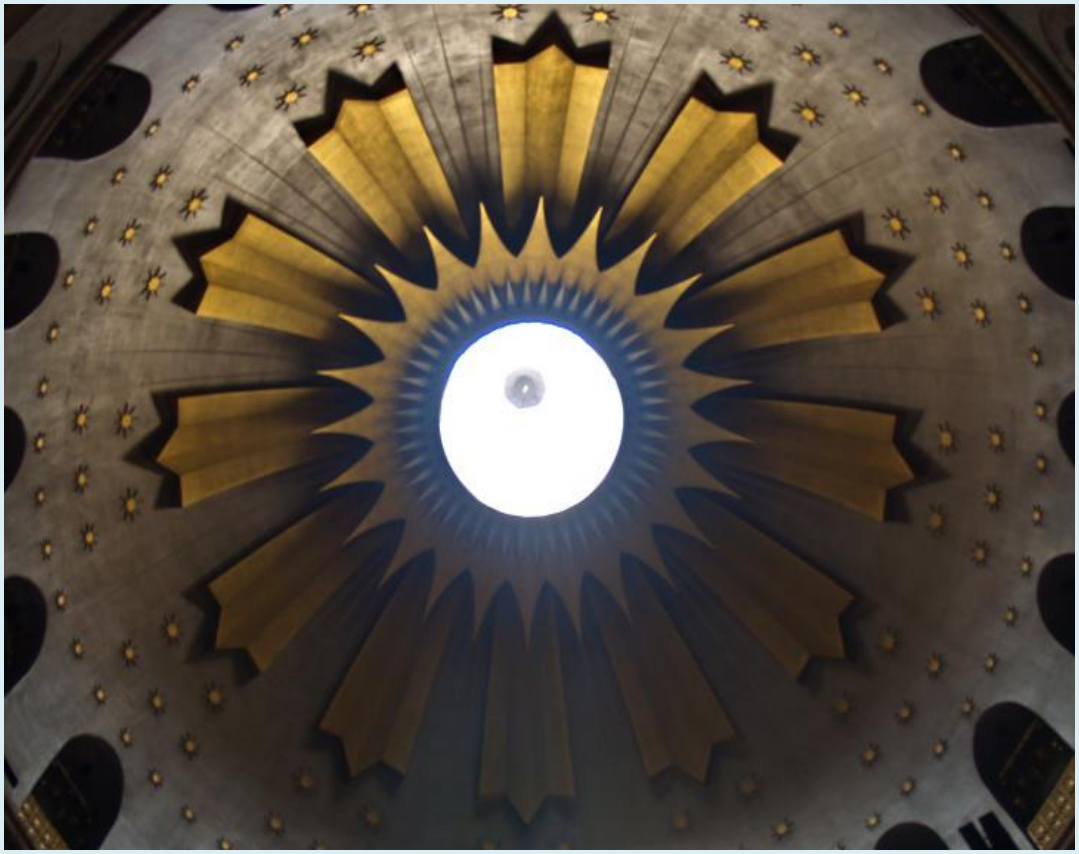

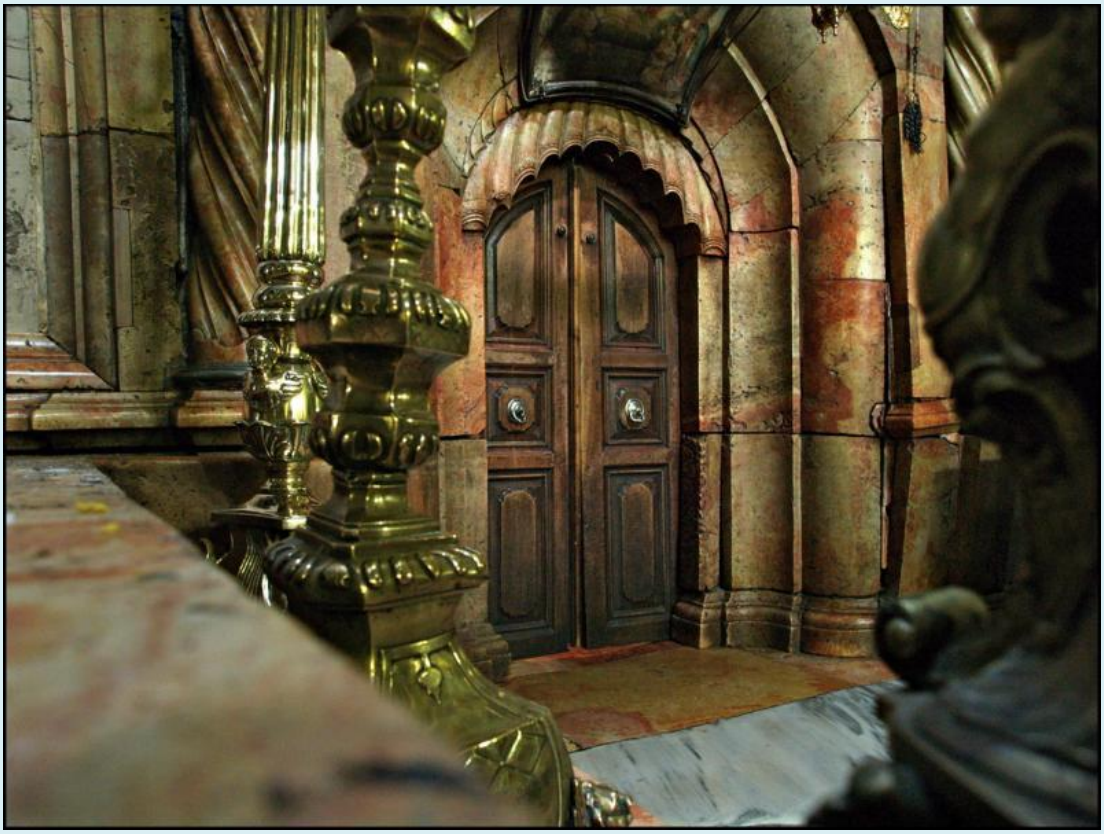

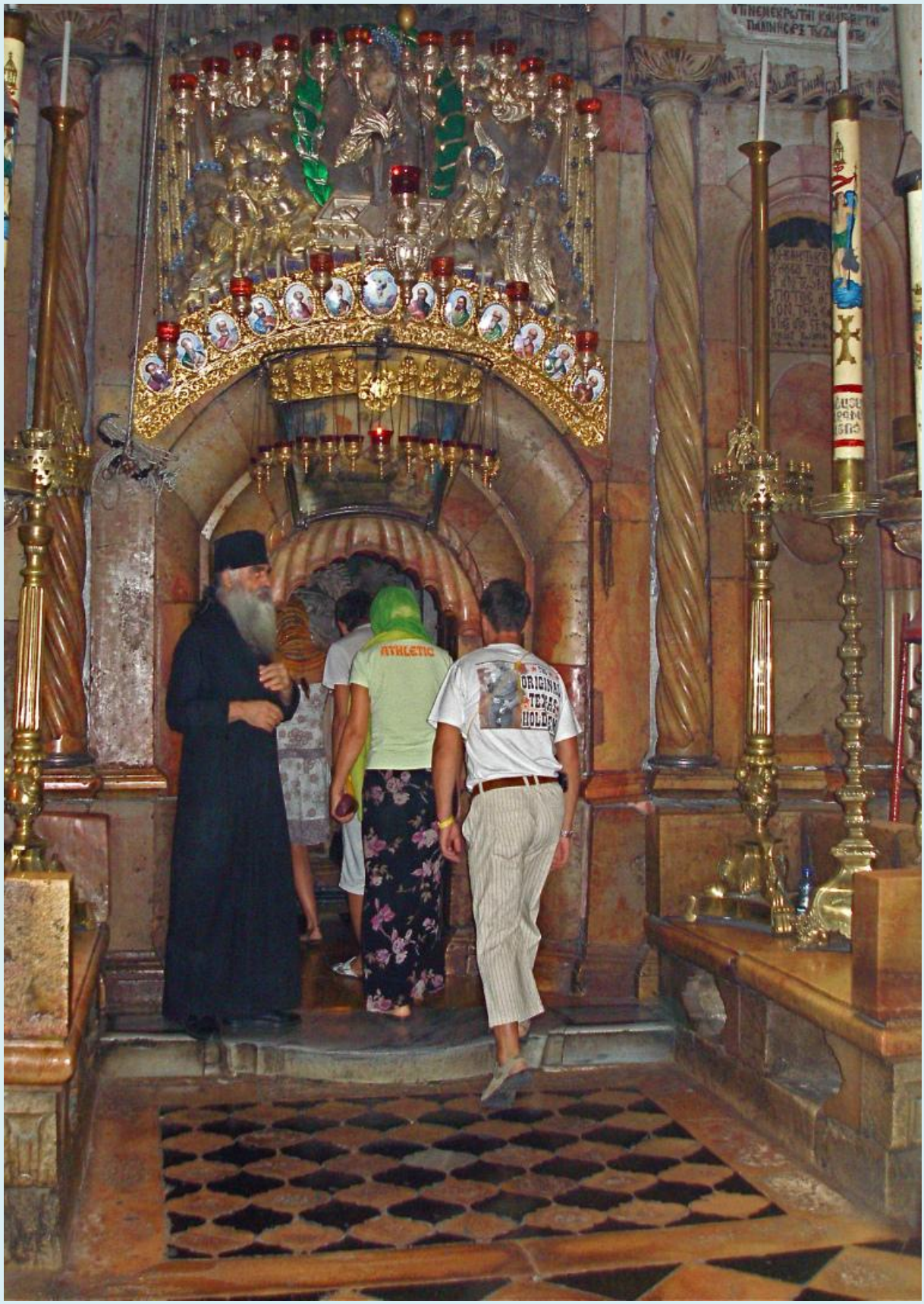
ATHLETIC

XPICTOC
ANECTH

XPICTOC ANECTH

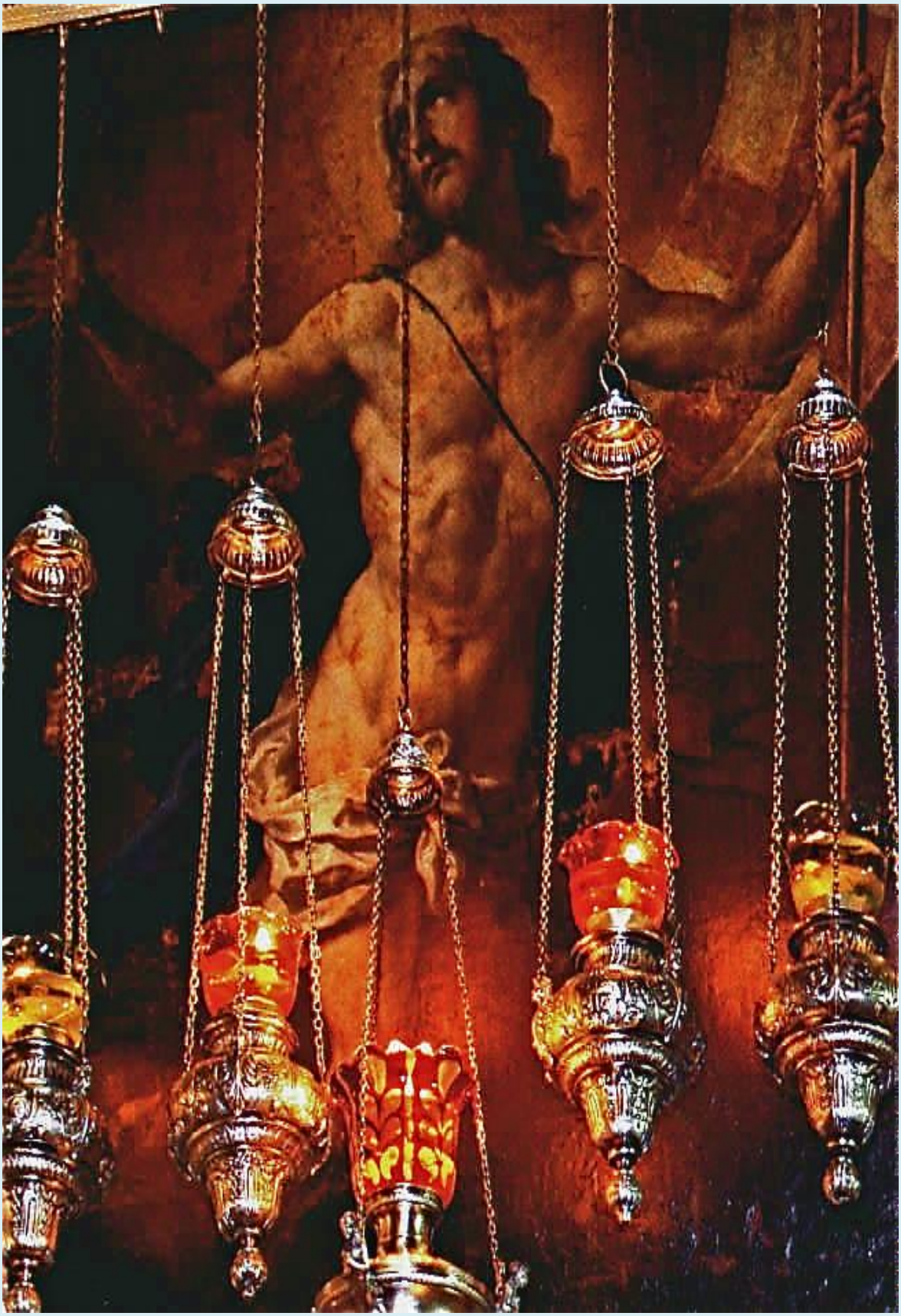

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ
Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΛΟΥΚΑΣ
Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ
Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
IC
XC

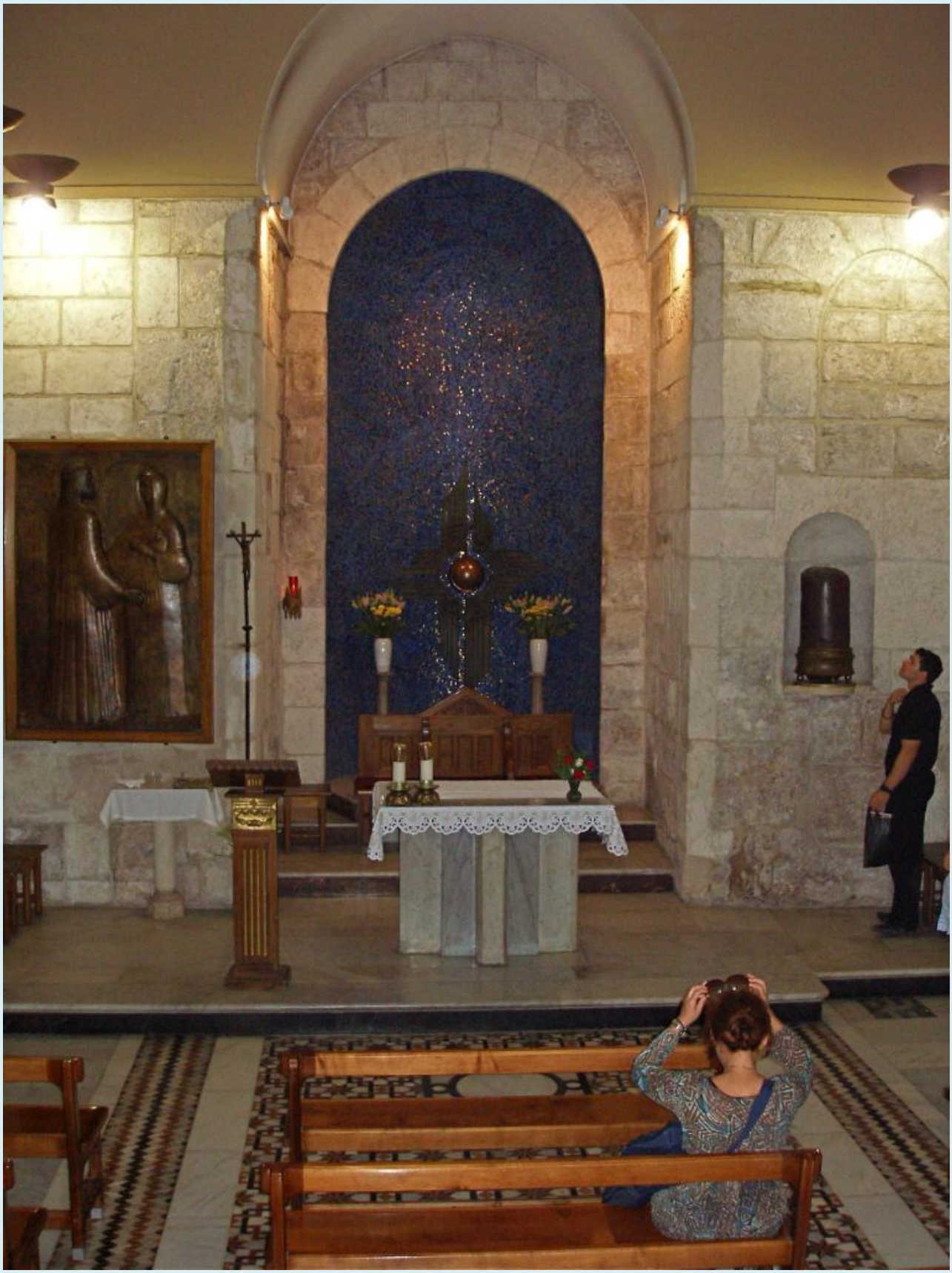

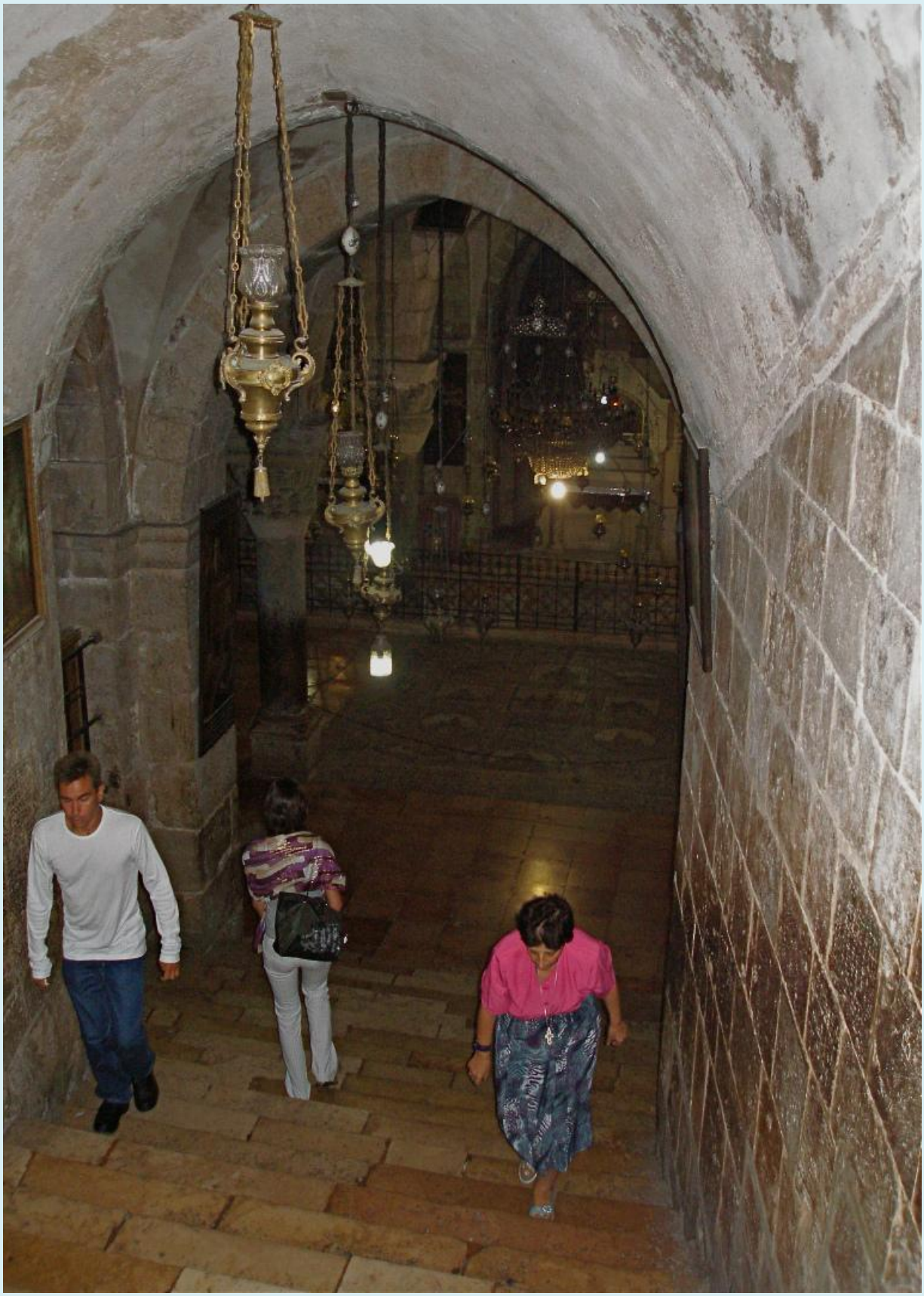

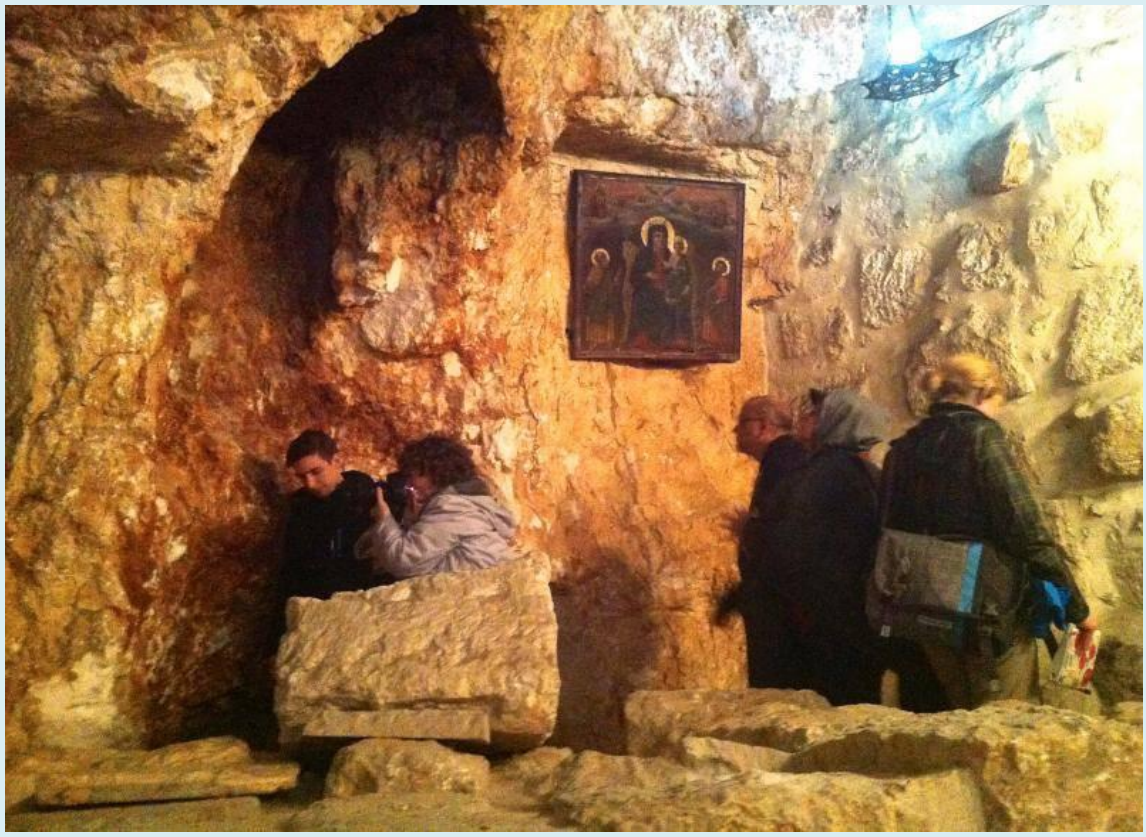

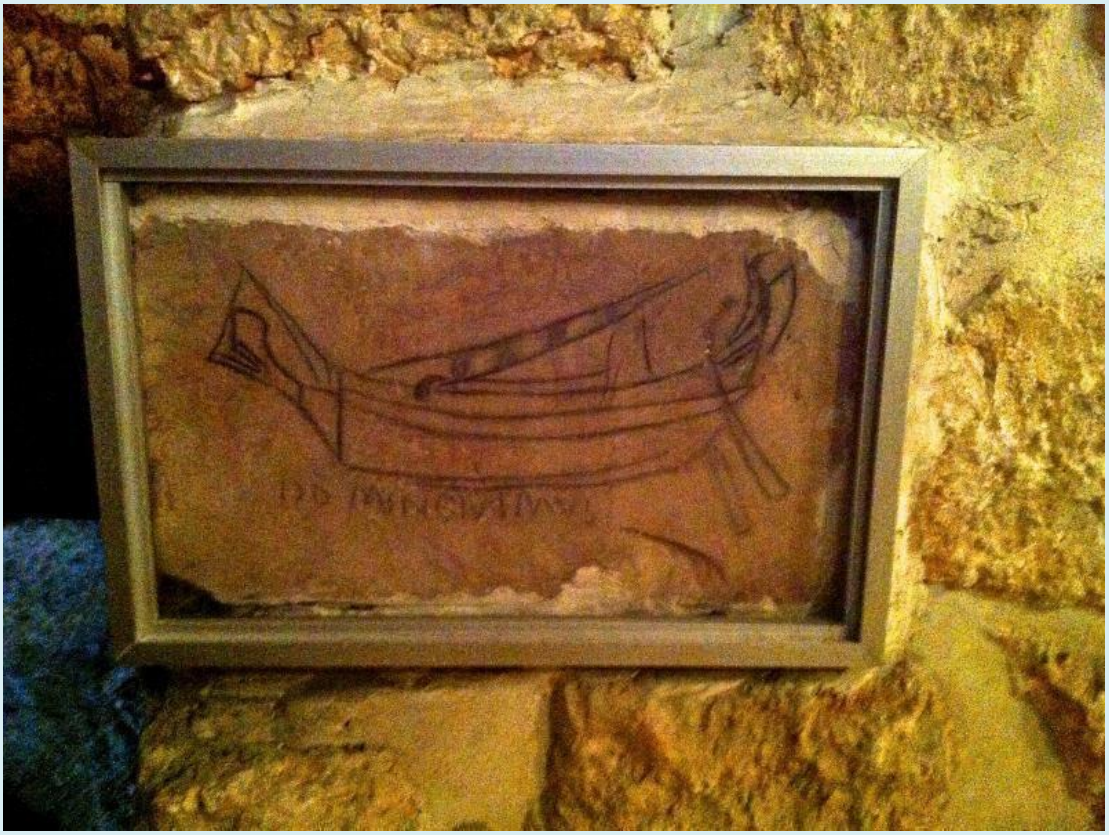

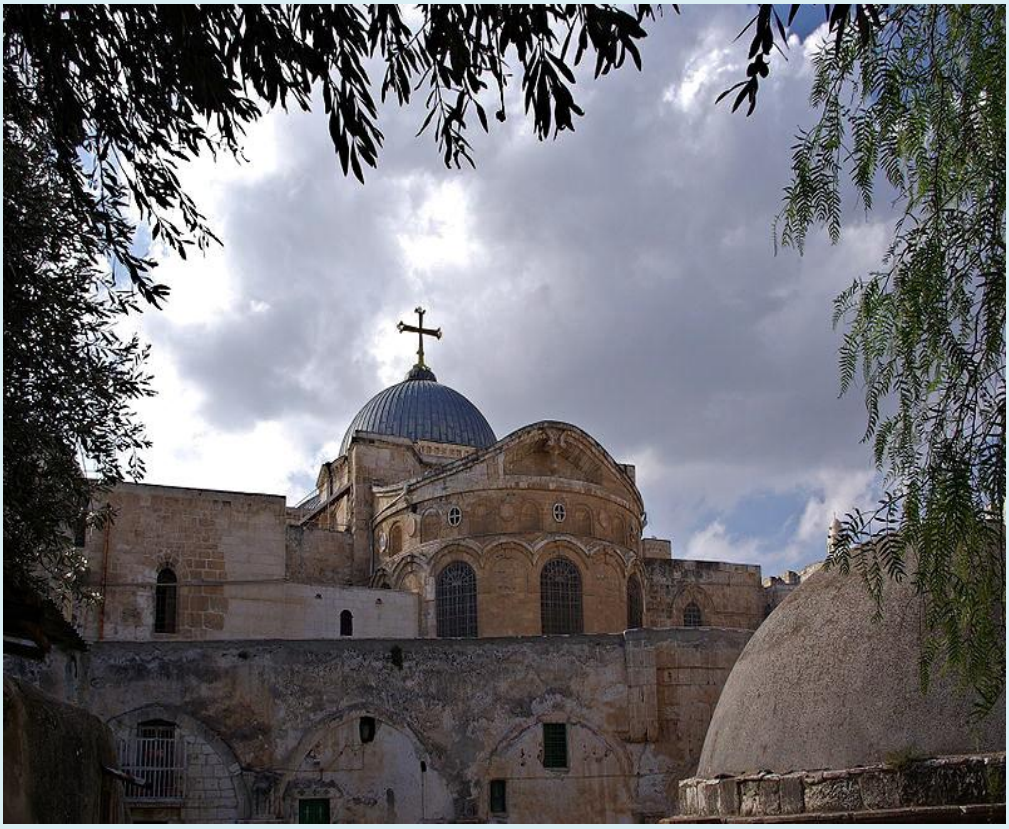

DE BOUILLON
A JERUSALEM
UNE PIERRE
DE SON CHATEAU
A NOTRE
DUC GODEFROID
AVOUE DU
SAINT SEPULCRE
QUE
DANS CES MURS
IL REPOSE
EN PAIX
17-11-1986
FROM BOUILLON TO JERUSALEM
A STONE FROM HIS CASTLE TO
OUR DUKE GODFREY OF BOUILLON
DEFENDER OF THE HOLY SEPULCHRE
MAY HE REST IN PEACE IN THESE WALLS

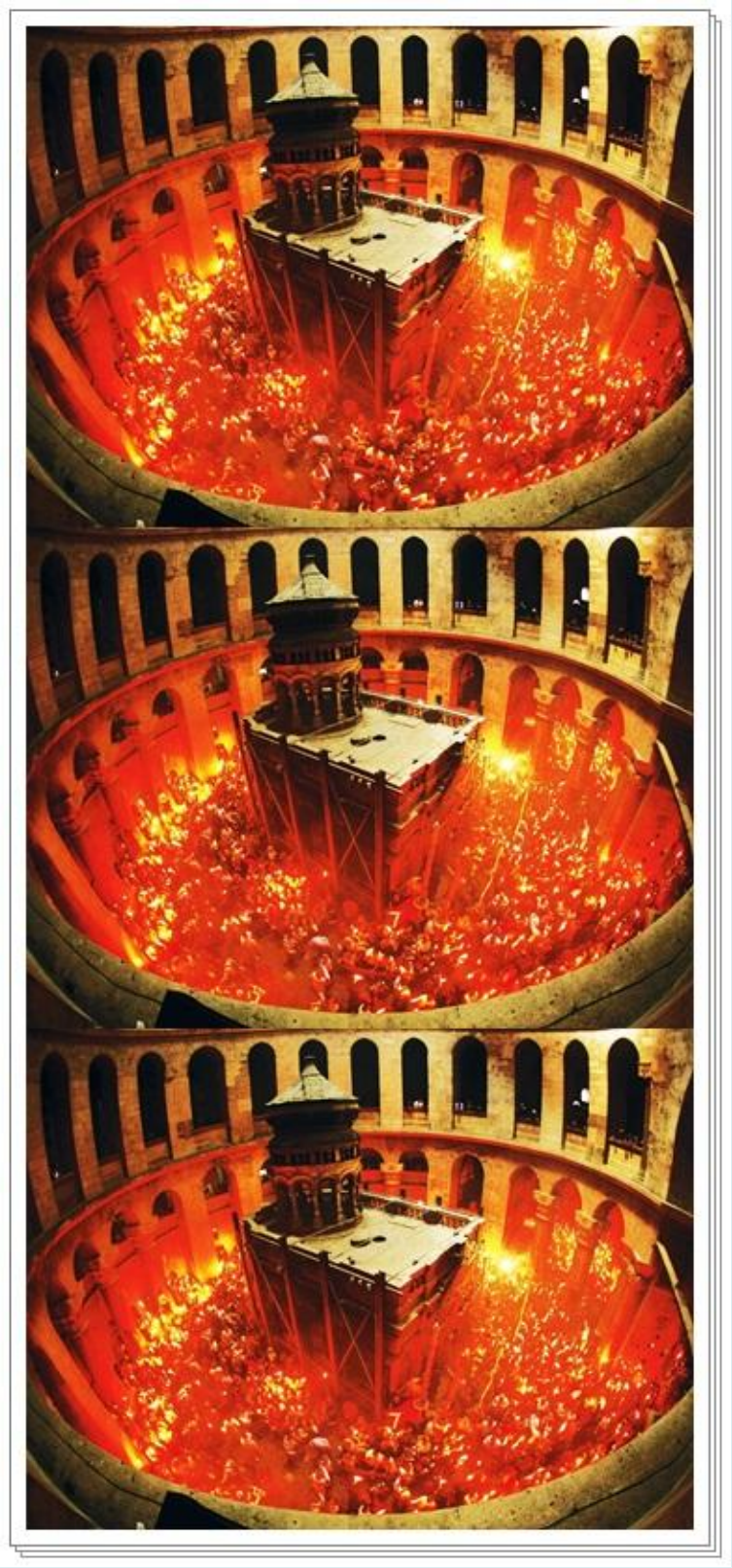

Bucură-te, mormânt plin de lumină cerească!